

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2018. 3. hét

Nem drágul tovább a tojás?

Tavaly augusztus és december eleje között szinte megduplázódtak a tojásárak, a drágulás nemcsak Magyarországon, de egész Európára jellemző volt. Az emelkedés oka, hogy tojóállományban hiány alakult ki, amit madárinfluenza-járvány és a fipronilszennyezés miatti tömeges kényszervágások okoztak. A kiesett termelést azonban azóta sikerült pótolni, így a karácsonyi időszakban sem drágult 60 forint fölé a tojás fogyasztói ára.

A madárinfluenza-járvány súlyos károkat okozott a baromfiszektornak 2017-ben, a korlátozások, a kényszervágások miatti közvetlen kár tízmilliárd forint feletti. Összesen 2,6 millió állatot kellett leölni 2016 novemberétől 2017 nyaráig. A kényszervágások egész európai piacot érintettek, ennek hatására jelentősen csökkent a tojóállomány, amelyet nem lehet egyik hétről a másikra pótolni. Ennek hatására tojáshiány alakult ki, amely az árak emelkedéséhez vezetett. Nagyjából két hónappal azután, hogy bejelentették a madárinfluenza-járvány végét, robbant a tojásszennyezési ügy 2017 augusztusában. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) honlapján található lista alapján szinte valamennyi uniós államban találtak Hollandiából érkező fipronillal szennyezett terméket.

Magyarországon nem volt pánik, a hatóságok néhány szennyezett tételt találtak, amelyet rögtön kivontak a forgalomból. A Nébih szinte a teljes magyarországi tojástermelést levizsgálta, és csak néhány telepet talált érintettnek.

A madárinfluenza és a tojásszennyezési botrány az egész európai tojáspiacot befolyásolta, és az emelkedő árak a magyar piacra is begyűrűztek - mondta a Híradó.hunak Molnár Györgyi, a Tojás- és Szabadtartásos Szövetség titkára. A magyar piac egyébként is nagyban függ az importtól, a fogyasztás 25-30 százalékát teszi ki. A tojás ára Magyarországon termelői árban, mind fogyasztói árban az európai átlagárak alatt van - tette hozzá. Egészen október végéig a fogyasztói árak a tavalyi árszint körül alakultak, miközben a termelői árak két számjegyű növekedést mutattak - derül ki az Agrárkutató Intézet adataiból. Ennek magyarázata, hogy 2016 januárjától 5 százalékra csökkent a tojás áfája, így a fogyasztók 2017 ősz végéig nem érzékelték a magyar tojáspiaci szereplők számára kedvező fejleményt, hogy emelkednek a termelői árak. Decemberben stabilizálódtak az árak.

Arra a kérdésre, hogy hogyan alakulhatnak az árak az idén a Tojásszövetség vezetője nem tudott egyértelmű választ adni, de közölte, hogy az árak december közepére, végére stabilizálódtak. Az előzetes adatok is arra utalnak, hogy a termelőknek kiesett termelést sikerült pótolni, így a karácsonyi időszakban sem drágult 60 forint fölé a tojás fogyasztói ára.

A sajtóban is megjelent százforintos tojásról szóló hírek szerencsére nem valósultak meg. Az árak stabilizálódásához a harmadik országból érkezett szállítmányok is szerepet játszhattak.

-OPH-

[Eredeti](#)

(dunaujvaros.com, 2018. január 14., vasárnap)

Jogsértő ajánlást találtak

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) döntése értelmében megtévesztő volt a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft. (NUMIL) 2014. november 1-jétől 2016. március 31-ig tartó kereskedelmi gyakorlata, amelyben a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete ajánlásával reklámozta MILUMIL termékeit. A reklám azt a látszatot keltette a fogyasztókban, hogy az egyesület ajánlása egy független, szakmailag megalapozott álláspontot képvisel - megfelelő előzetes vizsgálatok után. Ám az ajánlás szakmai háttere nem igazolódott, sőt a vállalkozás és az egyesület közötti együttműködés alapvetően marketingcélú volt, és az egyesület anyagi juttatásban részesült az ajánlás felhasználásáért a kereskedelmi gyakorlatban. A jogsértésért a NUMIL-ra 54 millió, az egyesületre 500 ezer forint bírságot szabott ki a versenyhatóság. *(MI)

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2018. január 15., hétfő, 16. oldal)

Ne rendeljünk, ha hiányos a weboldal

Feketelistán gyűjtik a tisztességtelen internetes kereskedőket

Szélesebben bővül az online kiskereskedelem: egyre több fogyasztó választja a webáruházak által kínált kényelmes vásárlás lehetőségét szemben a hagyományos üzletekben történő beszerzéssel. Azonban ahogy nő a piac, úgy szaporodnak a csalásra szakosodott vállalkozások is, amelyek arctalan "szolgáltatóként" számos esetben keserű csalódást okoznak a csomagot váró megrendelőnek. Pedig vannak tipikus jelei annak, mikor nem szabad szóba állni egy e-bolttal.

Többször hallani olyan webáruházakról, amelyek előre kérik a fogyasztók pénzét, és miután a fogyasztó kifizette a termék árát, a vállalkozás eltűnik. Ez például az egyik tipikus eset, amibe belefuthatnak a vásárlók, ha nem elég körültekintően választják ki a vásárlásuk virtuális helyét.

A Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület (Köfe) arra hívta fel a figyelmet: elsőként azzal érdemes tisztában lenni, hogy a webáruházaknak az előírások szerint egy sor információt meg kell adniuk magukról a honlapjukon. Ide tartozik többek között a vállalkozás neve, székhelyének postacíme, e-mail-címe. Ha ezek az adatok hiányoznak a webáruház oldaláról, akkor bármilyen szép is az oldal és bármilyen kedvező üzletet kínál, az gyanúra adhat okot. Sőt az is kötelező, hogy az e-bolt tájékoztatást adjon az internetes vásárlás esetén jellemző, fogyasztókat megillető, tizennégy napos, indokolás nélküli elállási jogról, annak feltételeiről.

Emellett célszerű azt is ellenőrizni, hogy más fogyasztóknak volt-e már rossz tapasztalatuk az érintett céggel. Ma már számtalan webes boltnak van saját közösségi oldala, ahol a vásárlók meg tudják osztani egymással a különböző véleményeket. Ha esetleg elmarad a kiszállítás, vagy például a megrendelő nem kapja vissza időben a pénzét, akkor erről a károsultak rendszerint különböző írásos bejegyzésekben számolnak be. Amennyiben ilyen bejegyzésekkel találkozunk, meglehetősen érdemes más webáruházat választani - vélekedik a Köfe. Célszerű leellenőrizni az előbb említett bejegyzéseket például az erre lehetőséget biztosító internetes keresőoldalakon, hiszen vannak kifejezetten olyan fogyasztóvédelmi blogoldalak vagy más internetes elérhetőségek, amelyekre az érintett cégek felkerülhetnek. Ilyen nyilvános "feketelisták" például a békéltető testületek által közzétett listák, vagy például a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által létrehozott, www.jogsertowebaruhazak.kormany.hu internetes oldal.

Nem árt óvatosnak lenni például a Facebookon történő internetes vásárlással is, mivel a tapasztalatok szerint ez esetben a fogyasztók többször pórul járnak. Nem világos például előttük az, hogy az érintett közösségi oldal üzemeltetője magánszemélyként vagy vállalkozásként jár-e el akkor, amikor valamilyen terméket hirdet. Ez azért lényeges, mert ettől függ, milyen jogok illetik meg a vásárlókat.

Az online vásárlással kapcsolatban felmerült jogsértés esetén a fogyasztóvédelmi hatóság tud eljárni, míg az egyedi vitás ügy megoldása érdekében a fővárosi és a megyei kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testületekhez lehet fordulni segítségért. Utóbbi esetben egyúttal igénybe vehető az online vitarendezés is.

Az alapadatok is árulkodnak a megbízhatóságról

Magyar Idők

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2018. január 15., hétfő, 16. oldal)

Negyedannyi a bírság

A Gazdasági Versenyhivatal 2016-ban több mint 5,3 milliárd forint, míg tavaly már csak mintegy 1,4 milliárd forint bírságot szabott ki, miközben tevékenységével jelentős megtakarítást eredményezett a fogyasztóknak.

MTI

[Eredeti](#)

(Népszava, 2018. január 15., hétfő, 6. oldal)

Számla nélkül tényleg olcsóbb?

Egy bedobott szórólapról választotta ki a megrendelő azt a vállalkozást, amellyel elvégeztette a redőnye cseréjét.

"Többe kerül a leves, mint a hús" - tartja a közmondás és ez még akár arra az esetre is igaz lehet, ha a megrendelő nem kér számlát, és így kíván spórolni egy ügyleten. Fontos tudniuk a fogyasztóknak - figyelmeztet a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ), hogy a vállalkozásokat - bizonyos kivételekkel - számla-, illetve nyugtaadási kötelezettség terheli, külön kérés nélkül is számlát kell kapnia a fogyasztónak. Ha ez mégsem így történt, akkor írásban jelezni lehet például a hatóságoknak vagy közvetlenül is érdemes panaszt tenni írásban az érintett vállalkozásnál.

Baranovszky György, a FEOSZ ügyvezető elnöke elmondta: a számla-, nyugtaadás kötelezettsége nemcsak adójogi szempontokat szolgál, hanem a fogyasztóvédelem terén is kiemelt jelentőséggel bír. Az ugyanis nem jelent kevesebbet, mint egy szerződést az érintett fogyasztó és vállalkozás között. Azt jelzi, hogy létrejött egy adásvétel, valamint azt is, miszerint pontosan milyen összeget adtak át a másik fél részére. Ha nincs számla-nyugta az adott vásárlásról, vagy, mint a példánkban, belemennek abba a megrendelő, hogy nem kérnek számlát, mert úgy olcsóbb, akkor jobb, ha tudják, hogy bármilyen későbbi fogyasztóvédelmi probléma esetén nem fogják tudni igazukat bizonyítani (vagy csak nagyon nehezen).

Sőt azt sem, hogy egyáltalán valaha kapcsolatba kerültek a vállalkozással, hiszen papír hiányában a két vitás fél szóbeli állítása áll csupán egymással szemben.

Ugyanis a fogyasztókat - ha szerződést kötöttek egy vállalkozással - lényeges jogok illetik meg. Ilyen jog az, hogy ha hibás a termék, akkor kérhetik elsősorban annak ingyenes kijavítását vagy kicserélését a kereskedőtől. Ha erre nincs lehetőség vagy ezt nem akarják megtenni, akkor mód

nyílik a vételár leszállítására, vagy akár a teljes vételár visszatérítésére is.

Két évig lehet reklamálni

Összességében, a vásárlástól számított két évig lehet az árucikk hibája miatt reklamálni, és ha a hiba hat hónapon belül jött elő, úgy a vállalkozásnak be kell bizonyítania azt, hogy annak oka csak a vásárlást követően keletkezett. Ha erre nem kerül sor, úgy a fogyasztó igénye megalapozott lehet. Hat hónapon túl felismert hiba esetén viszont - tehát a két évből még hátralévő másfél évben - már a fogyasztónak kell bizonyítania azt, hogy eleve hibás terméket kapott.

Bővebben a témáról itt olvashat.

[Eredeti](#)

(hirado.hu, 2018. január 15., hétfő)

A számlaadás fontosságára hívja fel a figyelmet a FEOSZ

A fogyasztó egy bedobott szórólapról választotta ki azt a vállalkozást, amellyel elvégeztette redőnye cseréjét. "Számla nélkül olcsóbb" - szólt a szóbeli figyelemfelhívás, a fogyasztó pedig ebbe belement. Később viszont, mikor probléma volt a redőnnel, a cég még csak nem is válaszolt neki, majd pedig letagadta, hogy szerződést kötött a fogyasztóval. Mivel pedig semmilyen papírja nem volt az átadott pénzüsszegekről a panaszosnak, jogait sem tudta eredményesen érvényesíteni a békéltető testület előtt - olvasható a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének közleményében.

[Eredeti](#)

(orientpress.hu, 2018. január 15., hétfő)

Új pénzforgalmi szabályok

Műsorvezető: - A hétvégén életbe léptek a már tavaly ősszel bejelentett új pénzforgalmi szabályok. Január 13-ától a bankkártya ellopását, eltűnését díjmentesen lehet például bejelenteni. A letiltás feloldására ugyanezt írja elő a jogszabály. Az elveszett vagy elloptott kártya miatti károkból is kevesebbet terhelhetnek a bankok az ügyfelekre, mint eddig, de küszöbön vannak egyébként nagyobb változások is. Önök használják-e a bankkártyát? Van-e kérdésük ezzel kapcsolatban? SMS-számunk: 30-9000-666. Zsoldos Barnabás a bankkártyát használók vagy nem használók körében érdeklődött.

Riporter: - A bankkártyát meg szokta-e már, szokta-e már használni?

Alany1: - Sajnos nem használok, mert nekem a postás hozza a nyugdíjt.

Riporter: - Egyáltalán nincs a pénztárcájában bankkártya.

Alany1: - Nincs. Feleségemmel ketten élünk, neki nincs, nekem sincs. Esetleg ha mondhatok olyat, hogy neki volt sokáig, aztán egy alkalommal azt mondta, hogy tegyek be 10 ezer forintot. Betettem a 10 ezer forintot, másnap kivettük és 10 helyett csak 8-at kaptunk kézhez. Ekkor megszüntettük az övét is.

Riporter: - Volt valami használati díj, amit levontak róla azonnal.

Alany1: - Igen, egy nap alatt 2 ezer forint, borzasztó!

Riporter: - És ön fiatalember, használ-e bankkártyát?

Alany2: - Én használok bankkártyát, készpénzfelvételre szoktam használni ATM-ből.

Riporter: - Szereti, ha készpénz is van a zsebében.

Alany2: - Szeretem. Azért legyen az embernél kp is.

Riporter: - Ha vásárol az üzletben, ott nincs levonás a bankkártya-használat után.

Alany2: - Tudom, hogy díjmentes, én maradi vagyok ilyen téren, inkább a készpénzes fizetést helyezem előtérbe.

Riporter: - Nem adja ki a kezéből a bankkártyát, ebből én arra következtetek.

Alany2: - Nem, semmiképpen senkinek sem. Visszaélésre ad lehetőséget.

Riporter: - Egyébként érintős vagy még a hagyományos?

Alany2: - Ez még a hagyományos.

Riporter: - Pénztáros kisasszony használ-e bankkártyát?

Alany3: - Néhanapján igen, szoktam vele fizetni is.

Riporter: - Ön tudja, hogy fizetésnél nem számít fel a bank költséget, tehát érdemes áruvásárlásra használni.

Alany3: - Igen, szeretem is, mert nagyszerű dolog ez szerintem.

Riporter: - Milyen van, érintős?

Alany3: - Érintős.

Riporter: - Kiadja a kezéből vagy maga tartja oda?

Alany3: - Szeretem én odatartani. Azt szeretem úgy a kezemből nem kiadni.

Riporter: - Hol tartja? A pénztárcában, hogy el ne hagyja az ember?

Alany3: - Igen, a pénztárcában tartom. Biztos helyen, hét lakat alatt.

Riporter: - Mennyire tartozik a pénztárcájának a kellékei közé?

Alany4: - Nagyon szeretem használni, nemcsak az utóbbi 1-2 évben, hanem több éve.

Riporter: - És mire használja?

Alany4: - Mindenre, ahova csak lehet, sőt, sokszor még gondom is van, hogy nincs készpénzem, esetleg olyan helyen szeretnék vásárolni, akkor azt nem tudom megtenni, de legalább spórol az ember.

Riporter: - Érintős vagy hagyományos még?

Alany4: - Érintős.

Riporter: - És kiadja a kezéből? Odaadja a pénztáros kisasszonynak, hogy ő húzza le?

Alany4: - Ezzel nem szoktam különösebben foglalkozni, ha ez foglalkoztatná mindig az embert, akkor a mai világban semmit nem lehetne csinálni.

Riporter: - Kiveri a víz, hogyha nem találja a bankkártyáját?

Alany4: - Az biztos. De annak van egy törzshelye és az állandóan ott van.

Riporter: - És a PIN-kódja?

Alany4: - A PIN-kód? Hát az nincs mellette.

Riporter: - Tudja kívülről magyarul.

Alany4: - Abszolút.

Riporter: - A bankkártyát mire használja?

Alany5: - A készpénzfelvételen túl, amit igyekszek nem túl sokszor tenni, vásárlásra, kialakítottam magamnak azt, hogy készpénzzel nagyon ritkán fizetek csak, ahol nem használják a leolvasót, egyébként mindig bankkártyával igyekszem fizetni. Ami néha meg is éri, mert bizonyos áruházak kedvezményeket adnak a bankkártyás vásárlás esetén. Érdekes, hogy kiírják, hogy 2000 forint alatt nem lehet vele fizetni, amit persze megértek, mivel ennek gondolom, költségei vannak az üzlet részéről is, hogy ők bankkártyát fogadnak el. Amit csak lehet, igyekszem ezzel kifizetni, akár legyen nyaralásról szó, vagy nagyobb műszaki cikk vásárlásáról, nyilván olyankor a limitet átállítom a bankkártyámon, illetve interneten keresztül is fizetek bankkártyával, közüzemi számlákat is, mindent, amit lehet vele fizetni. Olcsóbb, mint hogyha utalnám a pénzt.

Riporter: - Nyilván érintős, kiadja a kezéből?

Alany5: - Nem, érintős bankkártya és a telefonomra SMS jön, tehát értesítés jön bármilyen tranzakcióról.

Riporter: - Így egyfajta biztonságérzet is, ha netalán eltűnne, van értesítés, hogyha valaki hozzápiszkált.

Alany5: - Így van és le tudom tiltani a kártyát, én örülök ennek az érintős dolognak, volt már úgy, amikor oda kellett adni a kártyát és elfelejtettem visszakérni, szerencsére a pénztáros szemfülebb volt és utánam szólt, hogy nem kéne a kártya esetleg?

Riporter: - A PIN-kódra is vigyáz?

Alany5: - Hál' Istennek, még az agyam bírja, hogy megjegyezzem a PIN-kódot.

Műsorvezető: - Szóval sokaknak még kérdés az is, hogy használni vagy nem használni, de közben már itt vannak a nagyobb változások. Először beszéljünk a mostani változásokról, aztán majd a későbbiekéről is! Itt van velünk a stúdióban Bartha Lajos a Magyar Nemzeti Banktól a pénzügyi infrastruktúrák igazgatója. Jó napot kívánok!

Bartha Lajos (pénzügyi infrastruktúrák igazgatója, Magyar Nemzeti Bank): - Jó napot kívánok!

Műsorvezető: - Tehát milyen változások vannak pontosan? Most ugye a hétfégén lépett életbe 13-án.

Bartha Lajos: - Így van, szombaton lépett hatályba az új pénzforgalmi törvény Magyarországon, és ez új fogyasztóvédelmi, fogyasztóbarát intézkedéseket hozott, a legfontosabb talán az ezek közül, hogy míg korábban, ha valaki elvesztett a bankkártyáját vagy ellopták és bejelentette a kibocsátójának, a kibocsátó banknak, akkor, ha előtte tranzaktáltak ezzel a kártyával és több százezer forintot is esetleg elloptak vele, akkor is csak 45 ezer forint volt az ügyfélnek a kára, ez most tovább csökkent és 15 ezer forintra csökkent le. Tehát ma már csak ennyit fog elveszteni az ügyfél, hogyha valaki visszaélt a kártyával, a többi kár az vagy a kibocsátó banknak, vagy az elfogadó banknak a kára lesz.

Műsorvezető: - Ez egyébként éves szinten mekkora összeget jelent? Mekkora a kár, ami így érte az embereket mondjuk az elmúlt egy évben?

Bartha Lajos: - Tipikusan a teljes kibocsátói kár nagyjából 200-300 millió forint körül alakul, de ennek nagy része sem az elvesztett kártyákhoz kapcsolódik, hanem inkább az internetes fizetések során elkövetett visszaélésekhez.

Műsorvezető: - Értem. További változások még?

Bartha Lajos: - További fontos változás, hogyha már elvesztettük a bankkártyánkat, akkor mit vele tudunk csinálni? És ennek letiltásáért, tehát hogyha a bank letiltotta a kártyát, akkor korábban láttunk olyan eseteket, amikor egyébként a korábbi szabályozással ellentétesen is a bankok díjat számítottak fel, ezzel kapcsolatban fel is léptünk a bankok ellen, tehát ezt most még jobban megerősíti a jelenlegi szabályozás, hogy semmilyen díjat nem lehet azért felszámítani, hogy valaki letiltja ezt a kártyát...

Műsorvezető: - Mert nyilván ez egy kényszerhelyzet.

Bartha Lajos: - Nyilvánvalóan ez egy kényszerhelyzet és az ügyfelet védi, hogyha ilyen helyzet történik. Szintén egy hasonló, az ügyfeleket védő változás, hogy korábban ha a bank arra gyanakodott, hogy esetleg az ügyfél maga is részese egy visszaélésnek, tehát egy olyan tranzakció történt, ahol arra gyanakszik, hogy az ügyfél ebben részt vett, akkor elkezdett egy kivizsgálás, az összeget, ami a visszaélésnek a tárgya volt, azt nem adta vissza egyből az ügyfélnek, aki persze reklamált, hogy ki vissza azt az összeget, hanem 30, 40, 50 napig zajlott egy ilyen kártyatársasági vizsgálat és aztán ha mégis visszajárt az ügyfélnek, akkor visszakapta, ha nem, akkor pedig nem kapta vissza. Az új szabályozás szerint ez megváltozik, tehát még abban az esetben is, hogyha a bank gyanakszik arra, hogy az ügyfél visszaélt, másnap vissza kell adnia ezt az összeget és utána folytathatja ezt a kivizsgálást. Ha viszont nagyon-nagyon erős a banknak a gyanúja, mert annyira sok bizonyíték lát, akkor megteheti azt, hogy bejelenti a nemzeti banknak a konkrét ügyet, hogy valaki a kártyájával visszaélt és ő ezt szinte biztosra veszi, ebben az egy esetben teheti azt meg, hogy nem kell rögtön visszaadnia másnap a tranzakciónak az összegét. De egyébként átszállt a teher, a bizonyítási teher nagyrészt a banki szolgáltatókra.

Műsorvezető: - És akkor további változások is várhatók. Azok mikor körülbelül?

Bartha Lajos: - A változások azok most hatályba léptek, tehát az új pénzforgalmi törvényben megjelennek például az új típusú szolgáltatók a bankpiacon, ilyenek a fizetéskezdeményezési szolgáltató és a számlainformációs szolgáltató, amit egyébként a köznyelvben az elmúlt időszakban leginkább FinTech vállalatként emlegettek.

Műsorvezető: - Tehát gazdasági technológia vagy pénzügyi technológia vállalatokként, ugye?

Bartha Lajos: - Így van, jellemzően azok a vállalatok, akik a pénzügyi szolgáltatások terén innoválnak valamit, vezetnek be valamilyen szolgáltatást.

Műsorvezető: - Ez mit jelent?

Bartha Lajos: - Ez azt jelenti, hogy valaki kitalál mondjuk egy új mobilfizetési megoldást és azt gondolja, hogy ez sokkal jobb lesz az ügyfeleknek, mint amit a saját bankja jelenleg tud neki nyújtani, mert a banknak a mobilfizetési szolgáltatása nem olyan klassz, nem olyan kényelmes, nem olyan gyors és ezért az ügyfél és a bank közé beállhat szolgáltatóként, használhatja a bankoknak az infrastruktúráját ez a szolgáltató, amennyiben az ügyfél megbízik benne.

Műsorvezető: - Hát amennyiben az ügyfél megbízik benne. Itt van velünk Muraközi Gergely is, jogász, informatikus. Jó napot kívánok!

Muraközi Gergely (jogász, informatikus): - Jó napot kívánok! Üdvözlöm a hallgatókat!

Műsorvezető: - Na hát egy ilyen helyzetben, amikor ezek a FinTech cégek belépnek, akkor ki vagy mi szavatolja a biztonságot?

Muraközi Gergely: - A FinTech cégeknek azért elég komoly háttérük kell, hogy legyen. Tehát egyrészt ugye a szabályozás, másrészt a magyar szabályozás, illetve a Magyar Nemzeti Bank, mint felügyeleti szerv egy elég komoly igényt biztosít azért ezekkel a FinTech-ekkel szemben, a másik pedig ugye a piac, mert akármilyen piciny visszaélésnél, akár a gyanú árnyékánál is villámgyorsan elterjed a hír és egy ilyen cég, amelyben nagyon komoly pénzeket kell tenni ahhoz, hogy el tudjon indulni, tehát ezeket azért nem úgy kell elképzelni, hogy valahol egy garázsban valaki összerak egy programot és akkor arra már rábízhatjuk bármikor a pénzünket, ezek azonnal lehúzzhatják a rolót. Tehát innentől fogva egyrészt a szabályozási környezet, másrészt a piac mindenképpen biztosítja azt, hogy ezek a FinTech-ek ezek némi kiforrási idő után nagyon komoly konkurenciát nyújthassanak akár a bankokkal szemben is.

Műsorvezető: - Ugye az imént hallhattuk a riportban, hogy sokan még a bankkártyával kapcsolatban is sok-sok kérdőjelet tesznek a használathoz, merthogy nem tartják biztonságosnak, na most el tudom képzelni azt, hogy mennyire tartják majd biztonságosnak azt, ha a bankjuk és közük még egy pénzügyi szolgáltató is beáll.

Muraközi Gergely: - Ez így van, és úgy gondolom, hogy soha nem lesz nagy, 100 százalékos az elterjedtsége ezeknek a szolgáltatásoknak, gondolunk csak arra, hogy akár a bankkártya, a csekk vagy a bankszámla is már évtizedek óta rendelkezésünkre áll, jó, a bankkártya nem ilyen szolgáltatási terjedelemben és mindig vannak azért emberek, akik azt mondják, hogy hát ők szívesebben tartják otthon párnacihában a pénzt, ilyen mindig volt és mindig is lesz, de azt gondolom, hogy mondjuk azok a kényelmi szolgáltatás, amiket ma már egy érintős bankkártyával el lehet érni, hogy az embernek nem kell mindig pénzt hurcolnia magával, ha ellopják, akkor tényleg

nagyon kismértékű kár lehetséges, minimális díjjal le is tiltják és új bankkártyát is adnak. Ezek mind-mind olyanok, az internetes vásárlások például webshopokból történő megrendelés, ami azoknak, akik úgy gondolják, hogy egy picit kényelmesebbé teszik az életüket, nagyon nagy segítséget nyújthatnak, és hozzá kell tenni azt is, hogy a FinTech-ek pedig olyan szolgáltatásokat hozhatnak még erre a piacra, amelyeket jelenleg vagy senki nem nyújt, vagy nagyon nehéz akár elképzelni is. Mondok egy példát: mondjuk van egy családon belül 4-5 fő, mindenkinek máshol vannak a bankszámlái, akkor lehet egy helyre aggregálni, ugye ezt így mondják, tehát összehozni ezeket a bankszámlákat, bankkártyákat, egyetlen programból, egyetlen felületről lehet majd ezeket ellenőrizni és kezelni. Ezt egy bank sem tudja ugye megtenni, mert nem kérheti el a másik banknak az adatait, de egy FinTech az megteheti mostantól fogva azt, hogy mindegyik banktól beszerzi az adatokat, a saját felületén kezelhetővé teszi, ő maga nem fér hozzájuk a pénzekhez, viszont lehetővé teszi azt, hogy aki a szolgáltatást igénybe veszi, az egyszerre egy helyről kezeljen mindent.

Műsorvezető: - Na, hát akkor nézzünk meg még egyéb lehetőségeket is! Itt van velünk telefonon Erdős Gábor ügyvéd, a Deloitte Legal irodavezetője. Jó napot kívánok!

Erdős Gábor (ügyvéd, irodavezető, Deloitte Legal): - Jó napot kívánok!

Műsorvezető: - Tehát milyen új lehetőségek vannak még ugye ezzel a szabályozással, amit a parlament egyébként 2017. október 31-én fogadott el és most szombaton lépett életbe? Milyen lehetőségek nyílnak meg még a FinTech cégeknek köszönhetően?

Erdős Gábor: - Igen, a FinTech cégek gyakorlatilag hozzáférést kapnak a banki adatokhoz és a banki fizetési rendszerekhez, így a legkülönbözőbb szolgáltatásokat nyújthatják, szó volt róla már a családi, összes családi bankszámlákat tudják majd egyben kezelni, vagy egy újabb lehetőség lehet az, hogy ugye az anyagi helyzeteinket, megtakarításainkat menedzselő appok lépnek be a piacra, amelyek figyelik azt, hogy mennyi megtakarításunk van, és javaslatokat tesznek arra, hogy milyen megtakarítást, milyen költségeket, milyen banki termékeket vegyünk igénybe.

Műsorvezető: - Itt van velünk telefonon Drácz Dániel is projektmenedzser, a PSD2, ugye ez az európai uniós irányelvnek a neve, közép-európai munkacsoportja szintén a Deloitte-nál. Tőle kérdezem most, hogy az Önök felmérése alapján a magyar bankolók mennyire terelik a tranzakcióikat a digitális felületekre?

Drácz Dániel (projektmenedzser, Közép-Európa PSD2 munkacsoport, Deloitte): - Jó napot kívánok! 6000 fő részvételével készítettünk egy felmérést egészen a balti államoktól Magyarországon át Bulgáriáig, Magyarországon is 1000 fő vett részt a reprezentatív felmérésünkben és azt látjuk, hogy a magyar piac, a magyar ügyfelek úgy a középmezőnyben vannak, egyfajta átmeneti állapotban a közép-európai társaikhoz képest. Azt látjuk, hogy három szegmens azonosítható a magyar ügyfeleket illetően, még mindig sok, közel 55 százalék azoknak a hagyományos, tradicionális ügyfeleknek az aránya, akik vagy csak a kártyájukat használják banki tranzakciókra vagy bemennek a bankfiókba, viszont az már abszolút egy pozitív tendencia, hogy minden negyedik ügyfél, tehát az ügyfelek 25 százaléka már úgynevezett multicsoportos vagy többszoportos ügyfél, tehát a fiókcsatorna mellett használja az internetes online, illetve a mobilbanki csatornát is együttesen és minden ötödik ügyfél, tehát az ügyfelek körülbelül 20 százaléka tisztán digitális. Tehát ő már kiiktatja teljes egészében a fiókcsatornát és vagy csak az online felületen bankol, vagy egyre inkább már a mobilapplikáción keresztül bankolnak ezek az ügyfelek.

Műsorvezető: - Ugye az, hogyha valami digitálisan zajlik, vagy bankkártyával zajlik, akkor nyilvánvalóan hatással van a készpénzfizetésre és a készpénzfizetésnél pedig hatással van a feketegazdaságra. Drácz Dánielt kérdezem szintén, hogy ilyen felméréseik vannak, hogy bizonyos százaléknál bankkártyás vagy digitális tranzakció hány százaléknál feketegazdaság-csökkenést

okoz?

Drácz Dániel: - A feketegazdaságra való hatását a PSD2-nek egyelőre nem vizsgáltuk, hiszen elég nagy a bizonytalanság, tehát mind a piaci szereplők esetében, hogy kik lehetnek ennek az egész PSD2 átalakulásnak a nyertesei, vesztesei, nagy a bizonytalanság, illetve maguknak az ügyfelek esetében is ugye sokaknak semmit sem mond ez, hogy PSD2, így egyelőre még a vizsgálatainknak a fókuszában ezek a kérdések voltak, a feketegazdaságot azt nem vizsgáltuk a felmérésben.

Műsorvezető: - Értem, most ugyanezt kérdeznék akkor Bartha Lajostól, aki itt van velünk a stúdióban, hogy az eddigi tapasztalatok milyenek ezzel kapcsolatban?

Bartha Lajos: - Számtalan nemzetközi szakirodalom foglalkozik ezzel a kérdéskörrel és azt lehet elmondani, hogy nagyon erős együttműködést, együttműködést lehet látni, nyilvánvalóan, ahogy nő az elektronikus tranzakciók száma egy gazdaságban, úgy csökken a fekete- vagy szürkegazdaságnak az aránya. Erről több nagy nemzetközi tanulmány is született, volt olyan, amiben Magyarország is érintett volt, persze amikor feketegazdaságról beszélünk, akkor ezek becslések jellemzően, de tipikusan ezt lehet mondani, hiszen egy logikus is, hogy a feketegazdaságban csak készpénzt használunk, vagy használnak azok, akik részt vesznek benne...

Műsorvezető: - Vagy bitcoint, bocsánat.

Bartha Lajos: - Bitcoin is lehet, de a bitcoin is igazából csak egy zárt körben lehet használni, amikor a bitcoin-rendszerben használjuk, akkor anonim maga a bitcoin, amikor belép az ember a bitcoin-rendszerbe, tehát amikor váltja a forintját mondjuk bitcoinra, akkor beazonosítható, vagy a dollárját bitcoinra váltja, ha van olyan kereskedő, aki elfogad bitcoin, akkor ott már nem lehet beazonosítani, hogy ki volt az a kereskedő, tehát hol vett valaki valamit bitcoinért, ezt már nem lehet ugyanígy lekövetni. De az nyilvánvaló, hogy mondjuk Magyarországon a bitcoin-használat az nagyon minimális, itt a készpénz, amit a feketegazdaságban használnak az emberek, és hogyha növekszik az elektronikus tranzakciók aránya, akkor csökkenni fog a feketegazdaságnak a mértéke Magyarországon.

Műsorvezető: - Erdős Gábort kérdezem most, hogy a bankok miért is adnák át ezeknek a FinTech cégeknek bármilyen jogosultságot az internetes bankolásnál? Szóval egy FinTech partnerség kialakítása előnyösebb helyzetbe hozza őket? Ezért érdemes? Mi ez az előny?

Erdős Gábor: - A bankoknak gyakorlatilag 2019. január 1-től kötelező jelleggel ki kell nyitniuk a kapuikat a FinTech cégek előtt, most január 13-tól pedig önkéntes alapon nyithatják ki a kapuikat, tehát kötelesek hozzáférést engedni a rendszereikhez a FinTech cégeknek, és igazából ez számukra egy lehetőség is, hogy fölvegyék a versenyt, hogy megújuljanak és nagyon sok bank választja azt a lehetőséget, hogy egyfajta inkubátorház jelleggel kifejezetten meghívja a FinTech cégeket, hogy működjen együtt a bankkal, tehát nem versenytársat lát ezekben a FinTech cégekben, hanem partnert és együtt alakítják ki az új termékeket.

Műsorvezető: - Drácz Dánielt kérdezem most, hogy az imént már beszélt arról, hogy közép-európai felmérésük volt. Nyugat-Európához képest hol tartunk most ezzel a szabályozással?

Drácz Dániel: - Az általában megállapítható, hogy Európa is többsebességes, tehát Közép-Európába mindig egy kicsit később érnek el ezek a folyamatok, de maga az európai szabályozásnak a határideje, az egységes, tehát nálunk is a bevezetés ideje, január 13-ai határideje az ugyanaz, mint mondjuk az Egyesült Királyságban vagy Németországban. Az viszont észrevehető, hogy például az Egyesült Királyságban vagy akár Közép-Európa talán tőlünk kicsit fejlettebb államaiban is a technológiának a fejlődése, illetve a bankoknak az egyfajta előremenekülése ezeknek a szabályozói

sztenderdeknek való megfelelések, amiket a bankoknak meg kell csinálnia, azokkal való előredolgozás korábban megtörtént, tehát ott már hónapokkal, évekkel korábban előre gondolkodtak a bankok.

Műsorvezető: - Muraközi Gergely kérdezem most, érkeznek az SMS-ek a 30-9000-666-ra és szinte mindegyik SMS-ünk arról szól, hogy ez nagyon kockázatos. Amiről most beszélnek, a közös szolgáltatásról nagyon-nagyon kockázatos. Szóval mi lesz a garancia azon kívül, amit Ön elmondott? Van-e jogszabályi garancia minderre?

Muraközi Gergely: - Természetesen a jogszabályi garanciák azok meg is vannak és meg is lesznek, én azt gondolom, hogy az Európai Unió által eleve hozott rendelet és annak a felügyeleti szerve, az MNB, az nagyon komolyan figyeli ezeket a szolgáltatókat és a szolgáltatóknak ugye nemcsak úgy létezik a dolog, hogy na én most akkor kitalálom és megcsinálom, hanem itt ennek van egy engedélyeztetési háttere és utána van egy felügyeleti háttere, ahol folyamatosan nézni fogják, hogy az egyes FinTech cégek betartják-e a rájuk vonatkozó szabályokat, a másik oldal pedig a fogyasztóvédelem, aki szintén fogja ezeket a cégeket nézni, és ha bármiféle probléma felmerül, akkor ott pontosan azért, mert ugye ez egy elektronikus felület, elektronikus dolgokról van szó, egyrészt nagyon gyorsan kiderül a probléma, másrészt pedig nagyon gyorsan kell lépnie itt a felügyeleti hatóságnak. Én úgy gondolom, hogy a felügyeleti szerveknek ez egy új kihívás lesz, de tekintettel arra, hogy megfelelő felkészülési idejük van, és ismerik a problémákat, ráadásul az Európai Unión belül minden felügyeleti szervnek hasonló problémái lesznek és közöttük van egy átjárhatóság, egy információcsere, így ezeket a problémákat még talán gyorsabban is lehet majd kezelni, mint bankok esetében.

Műsorvezető: - Szerencsére itt van nálunk a megemlített MNB-nek az illetékes vezetője, Bartha Lajos, úgyhogy tudja mondani az ezzel kapcsolatos dolgokat.

Bartha Lajos: - Igen, szeretném megerősíteni, hogy a nemzeti bank készült erre a kérdésre, Magyarországon nem kezdhet el szolgáltatást olyan FinTech vállalat a pénzügyi szolgáltatások terén, aki nem kért engedélyt, vagy pedig nem regisztrálta magát attól függően, hogy ebben az új környezetben milyen típusú szolgáltatást szeretne nyújtani, tehát például a fizetéskezdeményező szolgáltatóknak engedélyt kell kérniük, a számlainformációs szolgáltatóknak be kell jelentkezniük a Magyar Nemzeti Bankhoz, ez pedig azt is jelenti, hogy mi innentől kezdve felügyeljük őket, tehát ugyanúgy, mint egy mai pénzforgalmi szolgáltatót, egy hagyományos bankot, aki ilyen szolgáltatást nyújt, ezeket az új intézményeket is felügyelni fogjuk és folyamatosan vizsgáljuk. Ugyanakkor Európában is van egy ilyen átfogó egyeztetés, van az Európai Bankhatóság, és ennek keretében az európai hatóságokkal egyeztetjük, hogy ki pontosan mit lát, hiszen ezeket a szolgáltatásokat nemcsak Magyarországról Magyarországra lehet nyújtani, hanem Magyarországról bármelyik európai országba, vagy bármelyik országból Magyarországra, tehát nagyon fontos a felügyeletek közötti együttműködés is.

Műsorvezető: - Igen, és ezt nyilván meg fogják tenni. Hány vállalkozásra számítanak egyébként, ilyen FinTech vállalkozásra? Van olyan előzetes becslésük, hogy ez 2 cég lesz vagy 344?

Bartha Lajos: - Hát én mindenképp azt gondolom, hogy biztos, hogy 100 alatt lesz a számuk, ugyanakkor ezt nem tudom most megbecsülni, amikor az első pénzforgalmi irányelv megszületett 2009-ben, az már beengedett új típusú szereplőket a pénzforgalmi piacra, akkor néhány érkezett csak, tehát 10 alatt volt a számuk, ezt most meg is lehet nézni az MNB honlapján, hiszen ott nyilván vannak tartva, de most mindenki azt várja ettől az új szabályozástól, ami még tovább nyitotta ki ezt a szolgáltatási területet, hogy most még több szereplő fog megjelenni, úgyhogy ezt mi is nagyon kíváncsian várjuk, már voltak egyeztető megbeszéléseink olyan szereplőkkel, akik készülnek, és akik kérdezték a nemzeti bankot, mint leendő felügyeletet, hogy hogyan is kell nekik megfelelni az

új szabályoknak.

Műsorvezető: - És Önök pedig válaszoltak rá.

Bartha Lajos: - Mi pedig természetesen válaszolunk, így van.

Műsorvezető: - És egyben nyilvántartásba is veszik őket ilyenkor, gondolom.

Bartha Lajos: - Amint beadják az engedélykérelmüket, nyilvántartásba vesszük őket.

Műsorvezető: - Nagyon szépen köszönöm, hogy mindezt elmondta és nagyon köszönöm, hogy mindezt elmondták! Kedves hallgatóink, az elmúlt percekben az új pénzforgalmi szabályokról beszéltünk, amelyek nemrég, a hétvégén léptek életbe. Barta Lajossal, Muraközi Gergellyel, Erdős Gáborral és Dráczy Dániellel beszélgettem erről a fontos pénzügyi témáról.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - Napközben, 2018. január 15., hétfő - 09 óra - hossza: 24 perc)

Az igazság a kopott abroncsokról

Új állapotukban a különböző típusú abroncsok teljesítménye nem egyforma - és ahogy elkezdenek kopni, a köztük lévő teljesítménykülönbség is egyre nagyobb lehet, mert a termék teljesítményét olyan egyedi jellemzők befolyásolják, mint a vázszerkezet, a felhasznált alapanyagok, gumikeverékek, a futómintázat, a gumiblokkok, csatonák és lamellák formája, elhelyezkedése. A modern abroncsgyártási technológiákkal lehetséges, hogy a termék egész élettartama alatt - új állapotától kezdve egészen az előírt kopás elérésig - egyenletesen magas szintű teljesítményre és tapadásra legyen képes.

Ennek megfelelően a korai (azaz a futó teljes elkopása előtti) abroncscsere nem garantál nagyobb biztonságot, a közlekedésbiztonsági tanulmányok és elemzések egyike sem mutatott ki közvetlen kapcsolatot baleseti gyakoriság és profilmélység között. Így a korai (az előírt minimális profilmélység/kopásjelző elérése előtti) abroncscsere szorgalmazása inkább a tervezett elavulás rendszerét támogatja. Senki sem dobja ki csak azért a cipőjét, mert koszos lett, vagy a félig kifogyott fogkrémes tubust - miért kellene kidobni az olyan abroncsot, amelyről tudható, hogy egyáltalán nem balesetveszélyes? A túl korai abroncscserével lerövidül a termék hasznos élettartama, ami nem csupán felesleges költséget ró a fogyasztóra, de környezetünk számára is nem kívánatos szennyező tehertétel.

Európában a korai abroncscserével évente 128 millió abronccsal többet használnának az autósok, ami 9 millió tonnával több CO₂ kibocsátással járna - minden évben. A nem elhanyagolható környezetterhelés mellett a termék elhasználódás előtti cseréje jelentős (ugyanakkor felesleges) költséget róna az autósokra: ez az Ernst and Young számításai szerint ez 6 milliárd euró, csak Európában.

A különböző abroncsgyárakban nem egyforma teljesítményű abroncsok gurulnak le a gyártósorokról, és a köztük lévő teljesítménykülönbség idővel, a használat során egyre érezhetőbb lesz - de honnan tudhatja meg a fogyasztó, hogy a megvásárolt márkájú abroncs az egész élettartama alatt hasonlóan jól fog-e teljesíteni? Honnan lehet tudni, hogy nem kell majd idő előtt lecserélni az abroncsot? A jelenlegi abroncseszteket új termékekkel végzik, és senki nem foglalkozik vele, hogyan teljesít a termék a későbbi életszakaszában, használtan. A Michelin most felveti ezt a kérdést, mert a vállalt szerint csak a teljesítménytől függ a biztonság, nem pedig a profilmélységtől. A Michelin arra szeretné rábírní a műszaki testintézeteket és a fogyasztóvédelmi

szervezeteket, hogy kezdjék el az életciklusuk végén, minimális profilmélységnél is tesztelni a termékeket.

A KOPÁS ELŐNYEI

Amikor balesetveszélyes helyzetekre gondolunk, először a vizes burkolaton vészfékezésre kényszerülő jármű képe villan be - jogosan, hiszen esős időben a féktáv hosszabb. De ez a helyzet szerencsére Európában kisebb valószínűséggel fordul elő, mint gondolnánk, itt ugyanis a legtöbbször száraz utakkal találkozunk az autósok. Londonban az év 71%-ában (106,5 napon át) szárazak az utak, Dél-Franciaországra feleannyi esős nap jut, így ott az idő 85%-ában találunk száraz utakat. A száraz fékhatás tehát nagyon fontos terméktulajdonság az abroncs esetében, hiszen Európában a leginkább ez teszi próbára a járművezetőket.

Amíg az abroncs egyéb módon nem sérült, a futókopás előrehaladtával a száraz tapadás csak javul. Ahogy a világ különböző versenypályáin is látható, száraz időben a pilóta slick abronccsal versenyez; a hétköznapi autósok is tapasztalhatják, hogy a kisebb profilmélységű futóval jobb a tapadás száraz időben. Ilyenkor a kopott abronccsal gyorsabban fékez le a jármű, mintha ugyanazzal az új abronccsal tenné. Noha itt nem óriási eltérésekre kell gondolni a fékutatnál, a ladoux-i pályatesztek alkalmával határozott javulást tapasztalt a Michelin: száraz felületen egyre kisebb lesz a fékút, ahogy az abroncs tovább kopik.

A kopás másik kedvező mellékhatása a fogyasztásban mutatkozik meg. Minél kopottabb az abroncs, és kisebb a futó profilmélysége, annál kevesebbet fogyaszt a jármű, és tudjuk, hogy minden ötödik tank üzemanyagot arra használunk el, hogy az abroncs gördülési ellenállását leküzdjük, ez tehát megint előnyünkre szolgáló változás. Az elhasználódott, megengedett profilmélységig lekopott futójú abroncs gördülési ellenállása az új termékének 80%-a. Ha az abroncs tehát egészen a megengedett kopásig a járművön marad, jobban ki tudjuk használni a leginkább üzemanyagtakarékos állapotát, és spórolhatunk az üzemanyagon.

Az abroncsok kötelező termékcímkézése óta egyre többen figyelünk a zajterhelésre is, ami főleg lakott területen, városias környezetben zavaró kísérőjelenség. A kopott abroncs további előnye, hogy kisebb külső gördülési zajjal jár.

A Michelin úgy gondolja, hogy nem érdemes csak a profilmélység miatt idő előtt új abroncsokat venni, hiszen a használt abroncsok száraz tapadása és energiahatékonysága ilyenkor a legjobb - és marad a legjobb, egészen a termék teljes elhasználódásáig.

ÉLETTARTAM VÉGÉIG TARTÓ TELJESÍTMÉNY

A Michelin Ladoux-ban végzett tesztjei azt mutatják, hogy egyes használt abroncsok nedves burkolaton ugyanolyan jól teljesítenek, mint más abroncsok új állapotukban; illetve a tesztek közül az is kiderült, hogy noha a profilmélység a nedves fékhatás tekintetében igen fontos tényező, fontosabb nála az abroncs mindenkor teljesítménye.

Az abroncs teljesítménye több tényező függvénye: hatással van rá a vázszerkezet, a beépített alapanyagok, a gumikeverékek, a futómintázati kialakítás, a gumiblokkok geometriája, a mintázati csatornák és lamellák elhelyezkedése - ezektől függ az abroncs mindenkor teljesítménye, egészen addig, míg a futó le nem kopik a megengedett mértékig. Az abroncsok teljesítménye új korokban sem egyforma, és a teljesítménykülönbség még hangsúlyosabb a kopott abroncsok összehasonlítása esetén.

A kötelező termékcímke bevezetése és az egységes szabályozás hatására az Európában hivatalosan forgalomba kerülő abroncsok mindegyike teljesíti a minimumkövetelményt, amennyiben új termékről van szó, a Michelin tesztjei során azonban kiderült, hogy egyes termékek esetében a nedves fékhatás az abroncs felszerelése után gyorsan romlani kezd, sőt akár a minimálisan megkövetelt szint alá is esik. Más prémium minőségű abroncsok ezzel szemben nem csak új állapotban hanem mindvégig, egészen a futómintázat lekopásáig meggyőző teljesítményt nyújtanak.

A Michelin ladoux-i fejlesztői azt találták tesztelései során, hogy egy kopásjelzőig lekopott futójú prémium gumiabroncs ugyanolyan jól teljesíthet, mint egy vadonatúj, alacsonyabb teljesítménykategóriába sorolt gumiabroncs.

Vagyis az abroncs nedves fékútja és nedves kanyarstabilitása nem csupán a profilmélységtől függ, hanem a gumiabroncs teljesítményétől is: ezzel a bizonyított állítással most az iparági tesztintézetekhez és a fogyasztóvédelmi szervekhez fordul a Michelin, mert szeretné elérni, hogy kezdjék el hasznos élettartamuk végén (a megengedett legkisebb profilmélységű futóval) is tesztelni a termékeket. A fogyasztók csakis így ismerhetik meg az igazságot a kopott abroncsról.

Ernst & Young tanulmány - Gumiabroncs és a tervezett elavulás

- a nyári abroncs megengedett profilmélységének tekintetében világszerte már jó ideje egységes a szabályozás (1,6 mm);

- a gyakorlat azonban azt mutatja, hogy az európai autósok körében egyes abroncsszakmai szereplők azt szorgalmazzák, hogy már 3 mm-es profilkopásnál cseréljék le az abroncsot,

- noha a baleseti statisztikákat feldolgozó tanulmányok nem jutottak arra a következtetésre, hogy balesetmegelőzési szempontból indokolt lenne a 3 mm-es profilú abroncs lecserélése (1,6 mm helyett);

- a korábbra időzített, 3 mm-es profilmélységnél kikényszerített abronccsere az Európai Unióban jelentős környezeti és gazdasági hatással járna

- A tervezett elavulás gyakorlata ellen ható két ajánlás: kötelező használt abroncs tesztek és sávos jellegű környezetvédelmi termékdíj kivetése a termékre.

[Eredeti](#)

(formula.hu, 2018. január 15., hétfő)

Fogyasztóvédők keresik a tavalyi év legnagyobb átveréseit

Debrecen - Írják meg fogyasztói tapasztalataikat, hogy mások is tanulhassanak belőle: ezt kéri a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda.

Debrecen - Írják meg fogyasztói tapasztalataikat, hogy mások is tanulhassanak belőle: ezt kéri a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda. Január a számot vetés hónapja, ilyenkor felidézünk az elmúlt év említésre méltó eseményeit. Bizonyára a sok pozitív történet mellett akad néhány incidens is emlékeink között. Érdemes rátekintenünk azokra a jogvitákra, konfliktushelyzetekre, melyeket az elmúlt év gördített utunkba, aztán pedig megfigyelni, hány esetben "vizsgáztunk" rosszul. Ha bölcssek vagyunk, tanulunk saját hibáinkból, de tanulhatunk másokéból is. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda fogyasztóvédői keresik a 2017-es év legnagyobb átveréseit. Akciójukkal arra szeretnék felhívni a figyelmet, hogy egy átlagember elszenvedett konfliktusainak több mint fele anyagi természetű, valamilyen termékek vásárlásához vagy szolgáltatások igénybevételehez kapcsolódik. Legyen szó cipőcseréről, használtautó vásárlásról, közüzemi szolgáltatásokról, internetes vásárlásokról, ezek mind számos konfliktushelyzetet hordoznak magukban. Elég egy apróbetűs lábjegyzet figyelmen kívül hagyása és megvan a baj. Aztán jöhet az egymásnak feszülés, általában indulatoktól túlfűtve ráöntjük a problémánkat a hozzánk legközelebb álló eladóra vagy ügyfélszolgálatos kollégára. De biztosan ez a leghatékonyabb módja a fogyasztói vitás esetek kezelésének? Írják meg fogyasztói tapasztalataikat, hogy mások is tanulhassanak belőle. Megéri a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodától tanácsot kérni, ugyanis gyors, pontos, ügyfélbarát módon adnak díjmentesen fogyasztóvédelmi tanácsot. Aki kéri, annak panaszlevél megfogalmazásában is segítenek a szakemberek, telefonos problémakezeléshez visszahívást is lehet tőlük kérni (+36 52 87 65 65). Szakterületeik: megtévesztő reklámok, szavatosság és jótállás, üdülési jog, termékbemutatók, közüzemi szolgáltatások, internetes vásárlások, jelentős piaci erővel

való visszaélés, utazási szerződések, légi utasok jogai, üzletfelek megtévesztése. Kérdéseivel forduljon a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda munkatársaihoz, akik díjmentesen segítenek személyesen, telefonon vagy online a fogyasztóvédelmi és versenyjogi problémák kezelésében: Cím: 4025 Debrecen, Vörösmarty utca 13. II. em., 203. (a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara épületében) E-mail: debrecen@versenyugyi-tanacsadoiroda.hu, Tel: +36 52 500 731 Ügyfélélfogadási idő: H, Sz: 12:30 - 16:30, K, Cs, P: 9:00 - 13:00. www.fogyasztovedok.hu

[Eredeti](#)

(dehir.hu, 2018. január 15., hétfő)

Interjú Mátyás Petrával

Bár egyre kevesebb a hamis webáruház még mindig fokozottan kell figyelnie a fogyasztóknak arra, hogy milyen oldalon rendelnek az interneten. Ez áll a Közép Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület közleményében. Az egyesület kiemeli, hogy a webáruházaknak nagyon sok hivatalos információt kell feltüntetniük a honlapjukon. Így ezek elmaradása már rögtön gyanús lehet a vásárló számára. Interjú Mátyás Petrával. Címkék: információ, ellenőrzés, internetes rendelés, szerződés, TASZ.

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2018. január 16., kedd - 09 óra - hossza: 6 perc)

Terroristákkal nem tárgyalunk! Vagy mégis...

FIZESSÜNK VAGY SEM A TÚSZUL EJTETT ADATOKÉRT?

Milliárd dolláros üzletté nőtte ki magát a zsarolóvírus iparág, miután a vállalatok zöme hajlandó fizetni annak reményében, hogy viszontláthassa ellopott adatait. Az állami szférában egyértelmű az üzenet: terroristákkal nem tárgyalnak, inkább vállalják a papíralapú, lassabb működést.

Karácsony előtt derült ki, hogy 2016-ban az Uber két mérnökének ellopott jelszavával léptek be hackerek az Amazon webszerverére, ahol a közösségi taxivállalat az utasok és az Ubernél sofőrként dolgozók adatait tárolta. A virtuális betörők nem tétlenkedtek, lemásolták az 57 millió felhasználó adatait, majd 100 ezer dollárt kértek értük. Az Uber nem túl sokat gondolkodott, megkereste a hackereket és kifizette a váltságdíjat. (Eszerint megért 0,0017 dollárt az Ubernek minden felhasználó, ez még forintban is 43 fillért jelent csupán.)

Elkönyvelt zsarolópénz

Sőt, még tovább is ment a vállalat: titoktartási szerződést íratott alá a hackerekkel, hogy a kifizetett összegért cserébe nemcsak törlik a náluk lévő adatokat, hanem titokban is tartják az incidenst a hatóságok előtt - a vállalatnak ugyanis jelentenie kellett volna az esetet. A kifizetést úgy könyvelték el, mintha a cég hibavadász programjában biztonsági rést feltáró szakembereknek fizettek volna.

Az Uber az amerikai "váltságdíjat nem fizetünk" kultúrában tényleg szokatlanul járt el, talán azért, mert éppen akkor az amerikai fogyasztóvédelmi hivatallal egy jogsértési ügyben egyezkedett; vagy azért, mert az agresszív terjeszkedési kultúrájáról híres vállalatnál ez lett a bevett szokás, nem tudni pontosan. Az akkori vezetőt, Travis Kalanickot mindenesetre tavaly leváltották a cég operatív vezetői posztjáról, a kifizetéseket intéző biztonsági szakembert pedig kirúgták.

Vicces, hogy a tőzsdén még nem jegyzett, de 2019-ben részvénytőzsi megjelenést tervező

vállalatnál azért vált ismertté az eset, mert az új vezető, Dara Khosrowshahi minden csontvázat ki akar pakolni a szekrényből, hogy a cég tőzsdei bevezetése sikeres legyen.

Intézzük papíron!

Az észak-karolinai Mecklenburg megye vezetősége az Uber előljáróihoz képest ellentétesen reagált, amikor a közügyeket menedzselő számítógépes rendszerük zsarolóvírus áldozata lett. A hackerek két bitcoint kértek a titkosító kulcsért - ez december eleji árfolyamon 23 ezer dollárt, vagyis közel 6 millió forintot jelentett. Dena R. Diorio megyei vezető azonban kijelentette: egy fityinget sem fizetnek a zsarolóknak, vannak biztonsági mentéseik, onnan állítják vissza az adatokat. A választást az is megkönnyítette, hogy a rendszerek helyreállítása, a zsarolóvírus teljes kitakarítása, a biztonsági mentések betöltése szinte ugyanannyi időt és energiát venne igénybe, mintha a titkosító kulcs segítségével állítanák vissza az adatokat. "Idő, türelem és munka kérdése, de számítógépes rendszereinket önmagunk, a biztonsági mentések alapján állítjuk vissza" - nyilatkozta a menedzser, hozzátéve, hogy a közügyeket továbbra is lehet intézni, csak valamivel lassabban, papíralapon.

Kripto valuta a spájzban

A fizetni vagy nem fizetni kérdése kényes téma a szervezetek életében. Természetesen alaptól senki sem akar fizetni, senki sem akarja a bűnözőket újabbnál újabb vírusfajták kitalálására "ösztönözni". Terroristákkal nem tárgyalunk - ez a határozott álláspont. Másrészt viszont ott a csábítás, hogy a titkosító kulcs birtokában gyorsan visszaállítható az épp szükséges fájl; a rendszer biztonsági felülvizsgálata, a zsarolóvírus kitakarítása várathat még magára. És hogy a kifizetésnek ne legyen akadálya, a vállalatok bespájzolnak a zsarolók kedvenc valutájából, a bitcoinból. A spájzolás alatt ténylegesen azt értjük, hogy megelőző céllal vásárolnak kriptovalutát azért, hogy legyen mivel kifizessék a bűnözőket - ahogyan az a Citrix brit cégeket érintő felméréséből is kiderült. A több mint 250 alkalmazottal rendelkező vállalatok átlagosan 23 bitcoint tartanak készletben, mert úgy vélik, sokkal egyszerűbb a hatóságok figyelmén kívül, házon belül megoldani a krízist, mint jelenteni az esetet. Ugyanez a felmérés kiderítette azt is, hogy a nagyobb brit vállalatok átlagosan 136 235 fontot, azaz közel 50 millió forintot is hajlandók lennének fizetni az adataikért. Számos becslés készült arra vonatkozóan, mennyibe is kerül a zsarolóvírus egy vállalatnak. A Cybersecurity Ventures véleménye szerint tavaly 5 milliárd dollárt fizettünk ki zsarolóvírusok miatt (2015-ben még csak 325 millió dollárba került mindez), irodai dolgozóra vetítve ez átlagosan 1400 dollárt jelent. A Google egyetemi központokkal közös tanulmánya ennél szerényebb összegekről számolt be (igaz, ők célzottan bizonyos zsarolóvírusokhoz kapcsolódó kifizetéseket vizsgáltak): két év alatt összesen 25 millió dollárt fizettek ki az áldozatok.

A blockchain technológia segítségével zsarolóvírus-törzsekre leosztva követték a pénzmozgásokat, összesen 34 víruscsaládot figyeltek, közülük egy pár hozta a profit nagy részét. Például a Locky vírus 2016 és 2017 első felében összesen 7 millió dolláros nyereséget generált. Ez volt az első igazán szervezett zsarolóvírus vállalkozás: a fizetési és a titkosítási infrastruktúrákat külön kezelték a malware terjesztőktől, emiatt sokkal hatékonyabban tudott terjedni. Magyarul, külön csapatok foglalkoztak a pénzügyekkel, a technológiával és az eladással. Hasonló taktikát követtek a többi sikeres víruscsaládok is: a Cerber és a CryptXXX 6,9, illetve 1,9 milliónyi dollárt szedtek össze.

Félmilliárd forint hazai cégektől

Hasonló tanulmány hazai viszonylatban még nem készült, becslés azonban létezik: a G DATA szerint 2015-ben és 2016-ban, vagyis két év alatt a magyar vállalatok félmilliárd forintot fizettek ki zsarolóvírusok hatására. A cég szerint ez az összeg az elmúlt egy évben 20 százalékkal csökkent. Ez annak is köszönhető, hogy a magyar vállalatok szerencsére tudatosabbak lettek, már jobban odafigyelnek adataik védelmére.

Azonban az is igaz, hogy egyáltalán nem lenne szabad felmerülnie a fizessünk vagy ne fizessünk kérdésnek, hanem megfelelő megelőzésről (frissen tartott védelemről, rendszeres adatmentésről) kellene gondoskodni. A szakember szerint a fertőzések 99 százaléka a nem frissített, vagy a helytelenül beállított védelem miatt következik be. Amíg egy kórház informatikusa arra vár, hogy a felelős területi vezető jóváhagyja a beszerzést, és közben két hónapig nem frissül a vírusvédelem,

addig miről is beszélünk.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy fizetés után csak az esetek felében érkezik meg a feloldáshoz szükséges kulcs. A kulcs birtokában is valószínűleg csak részlegesen tudjuk helyreállítani az adatokat. És nyilván azért sem tanácsos fizetni, mert így támogatnánk a bűnözést, arra motiválnánk a kiberbűnözőket, hogy még több kártevőt írjanak.

Nyitva hagyott ajtók

A különböző zsarolóvírus hullámok hazánkat is elérték, több önkormányzat, intézmény, szolgáltató és gyártó szenvedett már miattuk. Volt olyan, hogy szinte egyidejűleg két autóipari gyártónál is sikeres zsarolóvírusos támadást hajtottak végre: az egyiknél két napra leállították a gyártást, míg megszabadultak a zsarolóvírustól és helyreállították a rendszereket - de nem fizettek. Más megtörtént esetben, kisebb cégnél bevállalták a plusz 5 millió forintos kiadást adataik visszanyerése reményében, de sikertelen volt a próbálkozás.

Az egyik hazai önkormányzatnál történt, hogy egy zsarolóvírus 100 felhasználó gépét titkosította. Az IT-rendszert komoly biztonsági infrastruktúra védte, de a vírus így is becsúszott. Az utólagos vizsgálat kiderítette, hogy a védelmi rendszer rossz beállításai miatt történhetett mindez: a rendszerekben nem aktiválták a http-szűrést, a tömörített fájlok átvizsgálását és az e-mail védelmet sem, de ki volt kapcsolva a magatartásalapú védelem is. Az esetről egy névtelenséget kérő biztonsági vállalat számolt be.

Az informatikus mögöttes szándékait csak találgatni lehet, például lehet, hogy csupán azt gondolta, minek fáradozni a beállításokkal, vagy szerette volna a munkahelyén letölteni az áhított torrentet, amit a vírusirtó megfogott volna. Pontosan nem tudni, a lényeg, hogy a rosszul beállított, nem bekapcsolt védelem mellett a fertőzés csak idő kérdése. Nagy valószínűséggel az önkormányzat nem fizetett a zsarolóvírusok terjesztőinek; fáradtságos munkával, a biztonsági mentésekből állították vissza az adatokat, miközben reménykedtek benne, hogy a vírust a legrejtettebb zugokból is kiirtották.

Négy százalék zsarolóvírusos támadás

A Nemzeti Kibervédelmi Intézet Kormányzati Eseménykezelő Központja, vagyis a GovCERT adatai szerint egyetlen magyar kormányzati hivatal sem fizetett váltságdíjat 2017-ben - de zsarolóvírusos támadások érték őket, a biztonsági események valamivel több mint négy százaléka volt hasonló. Árnyalja a dolgot, hogy tényleges adatvesztés nem minden esetben történt, olyan eseményeket is jelentettek, amikor csupán egy vírust tartalmazó e-mail érkezett.

A GocCERT természetesen nem javasolja a váltságdíj kifizetését, hiszen nincs rá semmilyen garancia, hogy valóban feloldják a titkosított dokumentumokat. Azért sem javasolják, mert az így kifizetett összegek kiberbűnöző vagy más, akár terrorizmussal is kapcsolatba hozható csoportokhoz kerülhetnek. Arra sincsen garancia, hogy a váltságdíj megfizetése után - akár visszaállítható az informatikai rendszer, akár nem - nem történik újabb támadás ugyanazon intézmény ellen. Vagyis terroristákkal nem tárgyalunk!

Postán érkezett az első

Már csak az idősebb informatikusok körében ismert floppy lemezen terjedt és postán érkezett az első zsarolóvírus. Nagy-Britanniában (nem véletlenül) a PC Business World magazin előfizetői kapták meg a lemezt. A floppy egy HIV/ AIDS-sel kapcsolatos kérdőívet tartalmazott, azonban a program pár nappal később zárta a számítógépet és 189 dollárnyi váltságdíjat követelt - egy panamai postafiókhoz kellett küldeni a pénzt.

Az AIDS zsarolóvírust húszezer embernek küldték el összesen. A nyomozók hamar kiderítették, ki állt a zsarolás hátterében (egy bizonyos Joseph Popp).

Az 1990-es Virus Bulletin elemzése a koncepciót zseniálisnak és ördöginek nevezte, de a programozást már gyengének tartotta. A vírus nem titkosította a merevlemez fájljait, csupán módosította a fájlneveket. A számítógépet többszöri újraindítása után zárta. Az értesítő üzenetben a szoftver bérletének megújítására szólította fel a károsultakat. A fájlokat manuálisan is vissza lehetett állítani, igaz, elég kemény munka volt, "csak" a megfelelő átnevezési algoritmust kellett kitalálni.

SEMMILYEN GARANCIA NINCS ARRA, HOGY A ZSAROLÓPÉNZ KIFIZETÉSE UTÁN VALÓBAN VISSZAKAPJUK A TITKOSÍTOTT DOKUMENTUMOKAT.

Vass Enikő

[Eredeti](#)

(IT-Business, 2018. január 16., kedd, 38+39+40+41. oldal)

Életükkel játszanak a mosógélkapszulákat fogyasztó tinik

Újabb örület vette kezdetét az Egyesült Államokban, amelyhez képest a jeges vizes kihívás ártatlan csínynek tűnik. Tinédzserek filmezik magukat, ahogy mosógélkapszulákat esznek, és a klippeket feltöltik közösségi oldalakra.

A Protector & Gamble egyik terméke került a fiatalok érdeklődési körébe. Talán azért, mert azok cukorkára emlékeztetnek, kicsik, színesek és puha tapintásúak. De kinek jutna eszébe ezeket megenni?

Az internetes közösségimédia-felületeken a kattintásokra, lájkokra ácsingózó fiatalok kezdték el a Tide-challenge-t. A videókon a tisztítószerből habzó szájú fiatalok láthatók, ahogy a kapszulákat szájukba veszik és elrágják, majd kiköpi. Voltak, akik pizzán sütötték meg a kapszulákat.

Az amerikai fogyasztóvédelmi hatóságok ingerküszöbét is elérte az ügy, és közleményekben, Twitter- és Facebook-üzenetekben figyelmeztették a fiatalokat, milyen veszélyekkel jár a mosógélkapszulák fogyasztása. Ezek, a többi mosószerhez hasonlóan számos vegyi anyagot, így hidrogén-peroxidot is tartalmaznak.

A gyártó cég a PR-katasztrófával felérő hírverés után válaszlépésekre kényszerült. Facebook- és Twitter-oldalaikon nem más, mint Ron Gronkowsky amerikaifoci-sztár figyelmezteti a fiatalokat, hogy semmiképpen se egyék meg a kapszulákat.

A gyártó már a termékek csomagolásán is feltüntette a figyelmeztetést, hogy a kapszulák fogyasztása életveszélyes. Egyes boltokban pedig már műanyag dobozokba zárják a Protector & Gamble mosószerét.

A CBS beszámolója szerint a kapszulák eddig két csecsemő és nyolc, demenciával küzdő idős ember halálát okozták, akik véletlenül nyelték le a terméket. Szerencsére eddig egyetlen tini sem halt meg a viccesnek szánt, de valójában életveszélyes próbatétel miatt.

[Eredeti](#)

(hirado.hu, 2018. január 16., kedd)

Így csalnak a termékbemutatókon

Íme a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság ajánlásai a termékbemutatós csalások elkerülése érdekében.

A legolcsóbb olykor a legdrágább

Az utóbbi időben a megyében is csökkenni látszanak a klasszikus értelemben vett árubemutatókkal kapcsolatos bejelentések. Hiába szigorították meg jelentősen a termékbemutatóra specializálódott cégek működését, a csalók még mindig szedik áldozataikat - figyelmet a Police.hu.

Ál orvosok verik át az embereket a termékbemutatókon

Újabban a vállalkozások jellemzően nem egy termékbemutató ígéretével, hanem ingyenes szűrési lehetőségeket (például "egészségnap", "egészségmegőrző program") hirdetve reklámozzák rendezvényeiket. A térítésmentes egészségügyi vizsgálat kiértékelése persze voltaképpen már egy burkolt termékbemutatóba torkollik, amelynek keretében a magukat általában orvosnak feltüntető elkövetők megpróbálják értékesíteni a jellemzően magasabb árkategóriába eső termékeket (például vízszűrő, légtisztító, infralámpa).

Szintén jellemző, hogy a résztvevőkkel akár "vizsgálati eredmény" vagy "jelenléti ív" formájában, bűjtatott módon adásvételi szerződést is aláíratnak, illetve kedvező hitelfelvételi lehetőségek igénybevételére ösztönöznek.

Az ilyen jellegű zártkörű árubemutatókra általában telefonos megkeresés, vagy akár írásos meghívó útján invitálják a fogyasztókat, majd a szűrés során megállapított valamilyen betegségre hivatkozva kínálják a biztos gyógyulást hozó, amúgy méregdrága eszközt, persze - "csak most" "csak Önnek" jelszóval - hihetetlen "akciós" áron. Gyakorta előfordul, hogy a termékbemutatón vagy szűrővizsgálaton megjelentek levásárolható nyereményt kapnak, mintegy ösztönzésül, habár a törvény szerint ezek a cégek sorsolást nem hirdethetnek.

[TOP-CIKKEK-AJANLO]

Gondolják át, mit írnak alá és mit vállalnak!

Ezúton szeretnénk a lakosok figyelmét felhívni az elkövetési magatartás jellemző elemeire, valamint a védekezés lehetőségeire. Lehetőleg tájékozódjanak az árakról, legyenek gyanakvóbbak, ha hasonló meghívást kapnak! Azonnal ne írjanak alá szerződést, hiszen ezzel hivatalossá és törvényessé tehetik a megállapodást! Gondolják át, mit írnak alá és mit vállalnak!

Ha, úgy érzik, csalás áldozatává váltak, értesítsék a rendőrséget és a fogyasztóvédelmi hatóságot!

HáziPatika.com

[Eredeti](#)

(hazipatika.com, 2018. január 16., kedd)

Állásfoglalás nélkül?

Az unió bíróságának főtanácsnoka, Nils Wahl azt javasolta, hogy információk hiánya miatt a bíróság ne foglaljon állást a Fővárosi Törvényszék devizahitelezéssel kapcsolatos kérdéseiben. Az Országgyűlés törvényben rendezte a tisztességtelen szerződési feltételek okozta elszámolási kérdéseket. Felvetődött, hogy ezek az elszámolási szabályok akadályt jelenthetnek azoknak, akik további jogi eljárásokat folytatnának. Ilyenek lehetnek a túlzottan szigorú formai és tartalmi előírások, vagy a perekben kérhető jogkövetkezmények körének korlátozása. E követelmények elmulasztása a devizahiteles perek megszüntetéséhez vezethet, ezért a törvényszék azt kérte az Európai Bíróságtól: állapítsa meg, összhangban van-e a szabályozás az uniós fogyasztóvédelmi szabályokkal. *(MTI)

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2018. január 17., szerda, 12. oldal)

MIKROHULLÁMÚ SÜTŐK: AZ OLCSÓ IS LEHET JÓ

2018/1 16 különböző márkájú, összesen 50 mikrohullámú sütőt tesztelt laboratóriumban a

Tudatos Vásárlók Egyesülete nemzetközi fogyasztóvédelmi szervezetekkel együtt. A tesztelt készülékek között van beépíthető és szabadon álló is. A szakemberek azt vizsgálták, hogy a készülékek milyen jól melegítenek, olvasztanak, grilleznek, sütnék és mennyire jól használhatók. Az összesített szempontok alapján a tesztelt mikrók közül mindegyik 50% fölött teljesített és 20 készülék kapott 70-76% közötti értéket, ennél magasabbat viszont egyik sem ért el. A mikrohullámú sütőt leginkább a fagyasztott étel kiolvasztására és főzésre/melegítésre használjuk: alapvető elvárás, hogy egyenletesen melegítse az ételt, vagyis ne legyenek benne túl forró vagy túl hideg részek. A tesztben a kiolvasztás, melegítés és egyenletes hőmérséklet alapján egy termék sem kapott maximális pontot a 0-tól 5-ig terjedő skálán. Mindössze egy Samsung készülék ért el 4 pontot mindegyik szempont szerint, ráadásul ez egy olcsóbb kategóriájú, mindössze 34 ezer forintos mikró. Viszont a tesztelt készülékek közel fele mindhárom szempontból legalább közepes jegyet kapott. Egy termék sem kapott maximális pontot grill és pizza funkcióra, és csak egy mikró ért el 4 pontot mindkét szempont szerint. Meglepő módon ez is egy olcsóbbnak számító, 56 ezer forintos Sharp készülék

[Eredeti](#)

(Ötletmozaik, 2018. január 17., szerda, 34. oldal)

Kitüntető címet kapott a Lónyay

Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola címet kapott a vásárosnaményi Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola. A kitüntetést kedden Keszthelyi Nikoletta (balról a harmadik), a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára nyújtotta át Májer Ibolya igazgatónőnek (középen).

[Eredeti](#)

(Kelet Magyarország, 2018. január 17., szerda, 5. oldal)

Órapörgetésről nem kaptak bejelentést

Későn érkező taxi miatt maradt le a távolsági buszról

Több próbautazáson vettek részt tavaly a kormányhivatal fogyasztóvédelmi munkatársai. Visszaéléseket nem tapasztaltak a taxiknál.

PÉCS Közel kétszázhatvan taxist tartanak nyilván Pécsen, jelenleg 185 taximegállóhely van kijelölve számukra a városban. A legnépszerűbbek ezek közül az Irgalmasok utcájában, a Király utca végén és a Búza téren találhatóak. Kötelezően alkalmazandó, hatósági taxiviteldíj nincs, a díjat minden esetben az egyes társaságok maguk állapítják meg, melyet a taxis köteles a kocsin vagy a kocsiban jól látható helyen feltüntetni.

Folyamatosan ellenőrzi a személytaxi-szolgáltatást a Baranya Megyei Kormányhivatal fogyasztó-védelmi szakemberei. A tavalyi év során több próbautazáson vettek részt. Mint megtudtuk, az ellenőrzések tapasztalatai azt mutatták, hogy az utasok tájékoztatására vonatkozó előírásokat valamennyi vállalkozó betartotta.

Míg a fővárosban több száz bejelentés érkezik évről évre, hogy a taxisok órapörgetéssel, árdrágítással élnek vissza, addig a baranyai megyeszékhelyen ilyen bejelentés nem érkezett a hivatalhoz. Egy panaszos fordult csak hozzájuk, aki azt kifogásolta, hogy a megrendelt gépkocsi

nem érkezett meg időben, ezért a távolsági busz indulását lekészte.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szintén minden évben ellenőrzi a taxisokat. Az ellenőrzések legfőbb szempontjai a szabályos bizonylatadás és pénztárgéphasználat. Tavaly negyvenhárom esetből nyolcban állapítottak meg mulasztást a revizorok. A kiszabott bírság összege elérte az 1,6 millió forintot.

Traxidroszt: költözés lehet a megoldás

Lapunk többször beszámolt róla, hogy az Irgalmasok utcáján található taxiállomásnál kaotikus helyzet alakul ki, főleg hétvégén. Öt autó számára van biztosítva ott hely, ennek ellenére van, hogy nyolc- tíz jármű várakozik a droszton. Sokszor egymás mellett állnak, két sávot is elfoglalnak. A közterület-felügyelet munkatársai tavaly többször tartottak ellenőrzést a helyszínen, volt, hogy összetűzés alakult ki a taxisok és közöttük. A Biokom Nonprofit Kft. sajtóosztályától megtudtuk, hogy az Irgalmasok utcájában kialakult problémáról tudnak. Fokozatosan egyeztetnek a közterület-felügyelettel, önkormányzattal és keresik a megoldást, mely vélhetően ennek a taxidrosztnak az áthelyezése lesz.

A külföldi diákok éltetik az ipart

Az egyik legnagyobb taxistársaság egyik alkalmazottja elmondta lapunknak, hogy mióta több külföldi egyetemista tanul a városban, azóta picivel javult a helyzetük. Van olyan egyetemista, aki taxival utazik nap mint nap az orvosi egyetemre, vagy hétvégén a buliba. Míg az egyetem tart, és nincs szünet, addig neki is jól megy, tette hozzá. Nyáron pedig az orfűi zenei fesztivál hoz egy kicsit több pénzt a konyhára. A legjobban a kilencvenes években ment neki, mikor az IFORKatonák Pécsen tartózkodtak. Az egyik utat nem felejtí el soha, mesélte. Reggel ötör szállt be a kocsijába egy amerikai katona, aki persze végigbulizta az utolsó napját a városban, és három órája volt, hogy elérje a repülőjét Budapesten.

Az Irgalmasok utcájában most is gyakran kialakulnak tumultózus jelenetek a várakozó taxik miatt

Zsigmond József jozsef.zsigmond@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2018. január 17., szerda, 2. oldal)

Óvatosan kattintson rá a Facebook hangzatos reklámjaira

Érdemes tisztában lenni azzal, hogy minden cégnek egy sor információt kell feltüntetnie a webáruháza oldalán, és ha ezek hiányoznak, érdemes óvatosnak lenni.

Kis körültekintéssel sok bosszúságtól megkímélhetik magukat azok, akik webáruházban vásárolnak - mondta az InfoRádióinak Mátyás Petra, a Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület szakértője.

Az egyesület szakértője szerint a következőkre kell figyelni:

Fel legyen tüntetve a vállalkozásnak a neve, címe, székhelye, e-mail címe, telefonszáma és ügyfélszolgálatának az elérhetősége az oldalon.

Tájékoztatást kell nyújtania arról, hogy az internetes vásárlás esetén 14 napig a vevő indokolás nélkül elállhat a termék megvásárlásától.

Fel kell tüntetni, hogy vitarendezés, panasz esetén hova fordulhat a vásárló.

Illetve az általános szerződési feltételeket is elérhetővé kell tennie a szolgáltatónak.

Vásárlás előtt ez utóbbit is érdemes átfutni, mert itt találhatók a fizetéssel kapcsolatos információk is - mondta Mátyás Petra, hozzátéve, hogy még mindig az utánvét az egyik legbiztonságosabb módja az online fizetésnek.

A közösségi médiában nagyon sűrűn lehet találkozni különböző hangzatos akciós hirdetésekkel is, amikre rákattintva átirányítják a látogatót addig talán ismeretlen, nem túl biztonságos oldalakra.

Ilyen esetekben is érdemes végigvenni a fenti pontokat, hogy kiderüljön, megbízható oldalon van-e a látogató. Emellett látogassanak el a hivatalos békéltető testületek oldalaira, ahol megtalálhatók az általuk közzétett nyilvános feketelisták. Segítség lehet továbbá a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium jogsértő webáruházak adatbázisa is.

[Eredeti](#)

(infostart.hu, 2018. január 17., szerda)

Akupunktúra Magyarországon: az áltudomány törvényi szabályozása csak káoszt szül

A gyógytűszurkálás szabályozásának története. Lehet piszkálódni az uborka görbületével és hasonlókcal, de az Európai Unió termékeket és szolgáltatásokat szabályozó előírásai legnagyobb részben a fogyasztók védelmét szolgálják. És ezek a direktívák ebből a szempontból általában elég szigorúak és fogyasztóközpontúak. Mindez persze a szabad piac bizonyos fokú korlátozását is jelenti, ami alól természetesen a gyártók, nagy szolgáltatók igyekeznek kibújni.

Nem kételkedhetünk benne, hogy bármilyen európai szintű lobbizás esetén a nagy gyógyszergyártó cégek komoly erőket vethetnek be a számukra nem kedvező intézkedések ellen. De a náluk gyengébbnek tűnő lobbik is elérhetnek komoly eredményeket, amelyek végső soron szintén a fogyasztóvédelmi szabályokat hígítják fel. Ha már a hígítás jött szóba, akkor nem szabad megfeledkezni a homeopátiás szereket gyártó cégek lobbistáiról, akik a kilencvenes évek közepén kiharcolták, hogy a - sokak szerint még most sem elég szigorú - gyógyszerengedélyeztetési szabályokba beiktassanak néhány kikaput. Ezek lehetővé tették, hogy a direktívát implementáló tagállamokban a homeopátiás szereket úgy lehessen gyógyszerként regisztrálni, hogy közben nem kell elvégezni a nagyon drága és hosszadalmas hatékonysági vizsgálatokat.

Emellett a korábban természetgyógyászatnak, később alternatív, nem konvencionális majd komplementer medicinának nevezett praktikákat emelték be sikeresen az egészségügyi jogszabályokba. Az Európai Parlament "A nem konvencionális gyógyászat európai megközelítése" című riportjában sürgette, hogy a tagállamoknak elérhetővé kell tennie ezen egyébként tudományosan nem igazolt eljárásokat, mivel nagy rájuk a kereslet.

A magyar hatóságok követték az európai előírásokat, így megszületett a "11/1997. (V. 28.) Népjóléti Miniszteri rendelet a természetgyógyászati tevékenység gyakorlásának egyes kérdéseiről". A rendelet által szabályozott tevékenységek köre igen eklektikus: hagyományos kínai orvoslás, akupresszúra, homeopátia, reflexzóna terápia, kineziológia, bioenergiát alkalmazó módszerek, szemtréningeljárások és hasonlók. Előírták egy gyorstalpaló anatómiai és alap élettani tanfolyam elvégzését, de közben a vizsgatémák között találunk elképesztő tételeket: a kozmo- és bioenergia fizikai alapjai, a bioenergia érzékelése és mérése, energiamező az emberi test körül, biorezonancia (VEGA) teszt, az asztrológia modern értékelése, miazmatan, fényátadás, radiesztézia, kézzátételes gyógyítás és egyebek.

Na, ha eddig valamelyik jelölt egy áltudományos módszerben hitt, akkor ezután majd legalább egy tucatnyiban fog!

2002-ben, a Szkeptikusok VIII. Országos Konferenciáján meghívtuk erről beszélgetni dr. Kereszty Éva Gyógyítási és Ápolási Főosztályvezetőt az akkor már Szociális és Egészségügyi Minisztériumnak nevezett hivatalból. A természetgyógyászat helyzetéről és magyarországi törvényi szabályozásáról Vágó István kérdezte a doktornőt. Kereszty Éva elmondta, hogy az EU-direktíván alapuló magyar törvényi szabályozás nem a tudományos kérdésben történő állásfoglalást jelenti - tudniillik azt, hogy e módszerek hatásossága bizonyítva van-e vagy sem, - hanem csupán egy létező társadalmi helyzetet kívánt szabályozni a páciensek védelme érdekében. Mégis csak jobb, ha a gyógyítók törvényileg szabályozott körülmények között, törvényileg felelősségre vonható módon

tevékenykednek, mintha csak úgy akárki, akárhol nekiállhatna egészségügyi szolgáltatásokat ajánlani.

Logikus megközelítés, bár már akkor felvetették a kritikusok, hogy a legkülönbözőbb alternatívmedicina-praktikák képviselői a törvényre fognak mutatni, amikor valaki a tudományos bizonyítékokat kéri rajtuk számon: "Hogy meri feltételezni, hogy nem működik a módszer, ha már törvény is van róla?!" Ezt persze azóta én is megkaptam számtalanszor!

Becsületére legyen mondván az akkori magyar minisztériumi jogszabályalkotóknak, hogy az EU előírások lehetőségeit figyelembe véve, európai mércével mérve egész szigorú szabályt hoztak létre! Az 1997-es rendelet és későbbi kiegészítései előírták, hogy manuálterápiás, hagyományos kínai orvoslás (HKO, ebbe tartozik az akupunktúra is), neurálterápiás és homeopátiás tevékenységet csak orvosi (a homeopátia esetén még fogorvosi) végzettséggel lehet folytatni. Akármilyen badarság esetleg a módszer, egy mondjuk a Semmelweis Egyetemet (korábban SOTE) végzett orvos csak nem fog kárt okozni a páciensnek! Hmmm... Ezen lehet vitatkozni, de kétségkívül értékelhető érvelés.

Ezzel aztán el is voltunk egy jó évtizedig. Az orvosok közül azoknak, akik - szerintem - valójában nem értették meg az egyetemen a fizikát, kémiát és a biológia nagy részét, lehetőségük volt mindenféle tanfolyamokkal, ráképzésekkel tudományosan nem igazolt gyógyászati módszereket is elsajátítani. Egy óra fizika, egy óra jin-jang. Két óra biokémia, két óra vízmemória, másfél óra kórokozótan, másfél óra miazmatan.

De legalább meg lehetett próbálni ráborítani az asztalt azokra, akik orvosi diploma nélkül szurkáltak tűkkel vagy ügyeskedtek mit-tudjuk-mi-meddig-hígított oldatokkal.

Fotó: National Institute of Korean Language CC

No, hát azért nem sok asztal borult, de legalább megvolt az érzés, hogy elvileg lehet, a törvény mellettünk áll és véd minket.

Ebbe a langymeleg status quóba robban be a hír 2010 elején: Kínai-magyar együttműködés a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán: "Az egyezmény rögzíti, a kínai egyetem (HLJUCM) magyarországi kihelyezett tagozatának létrehozását, valamint annak feltételeit. ... a hallgatók az első négy évben a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán részesülnek elméleti- és az ahhoz kapcsolódó klinikai gyakorlati oktatásban, majd az ötödik évben a Heilongjiang Hagyományos Kínai Orvostudományi Egyetemen folytatják végzős klinikai gyakorlatukat".

No persze, pénzes oktatás. Szegény az eklézsia egyetem, kell a pénz. De valami nem stimmelt az üzleti modellel! A képzés nem orvosoknak volt kiírva, hanem a fizetőképes plebsznek. De akkor mit fog kezdeni a friss "Tesco Gazdaságos" akupunktőr a papírjával? Magyarországon a jogszabály szerint tűt csak orvos szurkálhat emberbe.

A Szkeptikus Társaság hét évvel ezelőtti rövid híre megsejtette a megoldást, ami mára szinte gyakorlattá vált a gazdaság széles területein. Ha az üzleti vállalkozásodnak gondot okoz egy törvény, akkor jaj a törvénynek: "... a tervezett képzés nem ad orvosi diplomát, ezért a jelek szerint lobbizás indult be, hogy a jogszabályokat igazítsák az egyetem üzleti terveihez, és a HKO műveléséhez ezentúl ne kelljen orvosi végzettség".

És lőn! 2013-ban három Fideszes képviselő javaslatára módosították az 1997. évi CLIV. Egészségügyről szóló törvényt úgy, hogy most már nem szükséges tudományos orvosi végzettség a hagyományos kínai orvoslás műveléséhez. Elég egy ötéves HKO diploma akár Kínából, és máris praktizálhat a gyógyító. A Semmelweis Egyetemen elkezdett képzés az utolsó kínai évvel éppen ötéves, és a hallgatók kínai diplomát kapnak. Tehát a módosított jogszabály szerint várhatóan végezhetnek (hagyományos kínai) orvosi tevékenységet Magyarországon. Ami miatt a napokban ismét meleg lett a hír, az az, hogy a friss 506/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet értelmében

mintha még tovább könnyítettek volna a feltételeket, és a kezdők esetében általánosan megkövetelt szakmai felügyeletet sem írják elő.

No most ott vagyok, hogy az orvos akupunktőrökkel egyetértésben helytelenítem a rendelkezést. Csak az indokaink mások. Nekik mindez új, kisebb befektetést tevő konkurencia megjelenését jelenti.

Nekem meg azt, hogy ahol megpróbálják az áltudományt törvényes keretek közé terelni, ott előbb-utóbb káosz lesz. Egyébként még el is hiszem, hogy az orvos akupunktőrök tényleg féltik a páciensek biztonságát a nem valódi orvos kollégáktól, de hát végül is mindannyian jinről, jangról, meridiánokról, csíról, öt elem tanról beszélnek. Miért lenne az egyik hagyományosabb kínai orvos, mint a másik?

A gyógytűszurkálás szabályozásának története. Lehet piszkálódni az uborka görbületével és hasonlókval, de az Európai Unió termékeket és szolgáltatásokat szabályozó előírásai legnagyobb részben a fogyasztók védelmét szolgálják. És ezek a direktívák ebből a szempontból általában elég szigorúak és fogyasztóközpontúak. Mindez persze a szabad piac bizonyos fokú korlátozását is jelenti, ami alól természetesen a gyártók, nagy szolgáltatók igyekeznek kibújni.

Nem kétkelhetünk benne, hogy bármilyen európai szintű lobbizás esetén a nagy gyógyszergyártó cégek komoly erőket vethetnek be a számukra nem kedvező intézkedések ellen. De a náluk gyengébbnek tűnő lobbik is elérhetnek komoly eredményeket, amelyek végső soron szintén a fogyasztóvédelmi szabályokat hígítják fel. Ha már a hígítás jött szóba, akkor nem szabad megfeledkezni a homeopátiás szereket gyártó cégek lobbistáiról, akik a kilencvenes évek közepén kiharcolták, hogy a - sokak szerint még most sem elég szigorú - gyógyszerengedélyeztetési szabályokba beiktassanak néhány kikaput. Ezek lehetővé tették, hogy a direktívát implementáló tagállamokban a homeopátiás szereket úgy lehessen gyógyszerként regisztrálni, hogy közben nem kell elvégezni a nagyon drága és hosszadalmas hatékonysági vizsgálatokat.

Emellett a korábban természetgyógyászatnak, később alternatív, nem konvencionális majd komplementer medicinának nevezett praktikákat emelték be sikeresen az egészségügyi jogszabályokba. Az Európai Parlament "A nem konvencionális gyógyászat európai megközelítése" című riportjában sürgette, hogy a tagállamoknak elérhetővé kell tennie ezen egyébként tudományosan nem igazolt eljárásokat, mivel nagy rájuk a kereslet.

A magyar hatóságok követték az európai előírásokat, így megszületett a "11/1997. (V. 28.) Népjóléti Miniszteri rendelet a természetgyógyászati tevékenység gyakorlásának egyes kérdéseiről". A rendelet által szabályozott tevékenységek köre igen eklektikus: hagyományos kínai orvoslás, akupresszúra, homeopátia, reflexzóna terápia, kineziológia, bioenergiát alkalmazó módszerek, szemtréningeljárások és hasonlóak. Előírták egy gyorstalpaló anatómiai és alap élettani tanfolyam elvégzését, de közben a vizsgatémák között találunk elképesztő tételeket: a kozmo- és bioenergia fizikai alapjai, a bioenergia érzékelése és mérése, energiamező az emberi test körül, biorezonancia (VEGA) teszt, az asztrológia modern értékelése, miazmatan, fényátadás, radiesztezia, kézrátételes gyógyítás és egyebek.

Na, ha eddig valamelyik jelölt egy áltudományos módszerben hitt, akkor ezután majd legalább egy tucatnyiban fog!

2002-ben, a Szkeptikusok VIII. Országos Konferenciáján meghívtuk erről beszélgetni dr. Kereszty Éva Gyógyítási és Ápolási Főosztályvezetőt az akkor már Szociális és Egészségügyi Minisztériumnak nevezett hivatalból. A természetgyógyászat helyzetéről és magyarországi törvényi szabályozásáról Vágó István kérdezte a doktornőt. Kereszty Éva elmondta, hogy az EU-direktíván alapuló magyar törvényi szabályozás nem a tudományos kérdésben történő állásfoglalást jelenti - tudniillik azt, hogy e módszerek hatásossága bizonyítva van-e vagy sem, - hanem csupán egy létező társadalmi helyzetet kívánt szabályozni a páciensek védelme érdekében. Mégis csak jobb, ha a gyógyítók törvényileg szabályozott körülmények között, törvényileg felelősségre vonható módon tevékenykednek, mintha csak úgy akárki, akárhol nekiállhatna egészségügyi szolgáltatásokat ajánlani.

Logikus megközelítés, bár már akkor felvetették a kritikusok, hogy a legkülönbébb alternatívmedicina-praktikák képviselői a törvényre fognak mutatni, amikor valaki a tudományos bizonyítékokat kéri rajtuk számon: "Hogy meri feltételezni, hogy nem működik a módszer, ha már törvény is van róla?!" Ezt persze azóta én is megkaptam számtalanszor!

Becsületére legyen mondva az akkori magyar minisztériumi jogszabályalkotóknak, hogy az EU előírások lehetőségeit figyelembe véve, európai mércével mérve egész szigorú szabályt hoztak létre! Az 1997-es rendelet és későbbi kiegészítései előírták, hogy manuálterápiás, hagyományos

kínai orvoslás (HKO, ebbe tartozik az akupunktúra is), neuráalterápiás és homeopátiás tevékenységet csak orvosi (a homeopátia esetén még fogorvosi) végzettséggel lehet folytatni. Akármilyen badarság esetleg a módszer, egy mondjuk a Semmelweis Egyetemet (korábban SOTE) végzett orvos csak nem fog kárt okozni a páciensnek! Hmmm... Ezen lehet vitatkozni, de kétségkívül értékelhető érvelés.

Ezzel aztán el is voltunk egy jó évtizedig. Az orvosok közül azoknak, akik - szerintem - valójában nem értették meg az egyetemen a fizikát, kémiát és a biológia nagy részét, lehetőségük volt mindenféle tanfolyamokkal, ráképzésekkel tudományosan nem igazolt gyógyászati módszereket is elsajátítani. Egy óra fizika, egy óra jin-jang. Két óra biokémia, két óra vízmemória, másfél óra kórokozótan, másfél óra miazmatan.

De legalább meg lehetett próbálni ráborítani az asztalt azokra, akik orvosi diploma nélkül szurkáltak tűkkel vagy ügyeskedtek mit-tudjuk-mi-meddig-hígított oldatokkal.

Fotó: National Institute of Korean Language CC

No, hát azért nem sok asztal borult, de legalább megvolt az érzés, hogy elvileg lehet, a törvény mellettünk áll és véd minket.

Ebbe a langymeleg status quóba robban be a hír 2010 elején: Kínai-magyar együttműködés a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán: "Az egyezmény rögzíti, a kínai egyetem (HLJUCM) magyarországi kihelyezett tagozatának létrehozását, valamint annak feltételeit. ... a hallgatók az első négy évben a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán részesülnek elméleti- és az ahhoz kapcsolódó klinikai gyakorlati oktatásban, majd az ötödik évben a Heilongjiang Hagyományos Kínai Orvostudományi Egyetemen folytatják végzős klinikai gyakorlatukat".

No persze, pénzes oktatás. Szegény az eklézsia egyetem, kell a pénz. De valami nem stimmelt az üzleti modellel! A képzés nem orvosoknak volt kiírva, hanem a fizetőképes plebsznek. De akkor mit fog kezdeni a friss "Tesco Gazdaságos" akupunktőr a papírával? Magyarországon a jogszabály szerint tűt csak orvos szurkálhat emberbe.

A Szkeptikus Társaság hét évvel ezelőtti rövid híre megsejtette a megoldást, ami mára szinte gyakorlattá vált a gazdaság széles területein. Ha az üzleti vállalkozásodnak gondot okoz egy törvény, akkor jaj a törvénynek: "... a tervezett képzés nem ad orvosi diplomát, ezért a jelek szerint lobbizás indult be, hogy a jogszabályokat igazítsák az egyetem üzleti terveihez, és a HKO műveléséhez ezentúl ne kelljen orvosi végzettség".

És lőn! 2013-ban három Fideszes képviselő javaslatára módosították az 1997. évi CLIV. Egészségügyről szóló törvényt úgy, hogy most már nem szükséges tudományos orvosi végzettség a hagyományos kínai orvoslás műveléséhez. Elég egy ötéves HKO diploma akár Kínából, és máris praktizálhat a gyógyító. A Semmelweis Egyetemen elkezdett képzés az utolsó kínai évvel éppen ötéves, és a hallgatók kínai diplomát kapnak. Tehát a módosított jogszabály szerint várhatóan végezhetnek (hagyományos kínai) orvosi tevékenységet Magyarországon. Ami miatt a napokban ismét meleg lett a hír, az az, hogy a friss 506/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet értelmében

mintha még tovább könnyítettek volna a feltételeket, és a kezdők esetében általánosan megkövetelt szakmai felügyeletet sem írják elő.

No most ott vagyok, hogy az orvos akupunktőrökkel egyetértésben helytelenítem a rendelkezést. Csak az indokaink mások. Nekik mindez új, kisebb befektetést tevő konkurencia megjelenését jelenti.

Nekem meg azt, hogy ahol megpróbálják az áltudományt törvényes keretek közé terelni, ott előbb-utóbb káosz lesz. Egyébként még el is hiszem, hogy az orvos akupunktőrök tényleg féltik a páciensek biztonságát a nem valódi orvos kollégáktól, de hát végül is mindannyian jinről, jangról, meridiánokról, csírről, öt elem tanról beszélnek. Miért lenne az egyik hagyományosabb kínai orvos, mint a másik?

[Eredeti](#)

(magyarnarancs.hu, 2018. január 17., szerda)

Tippek, trükkök, tanácsok, hogy kevesebb ételt dobjon a kukába

Az év elején javasolt újévi fogadalmak közül ezúttal az élelmiszerpazarlás csökkentéséről ír dietetikus kolléganőnk, aki szerint felesleges áltatni magunkat, mert a legtöbb esetben bizony rajtunk múlik, mennyi élelmiszert dobunk ki a kukába. És tesszük mindezt tökéletesen meggondolatlanul. Pedig apró trükkökkel és egy kis odafigyeléssel nemcsak pénzt spórolhatunk, de a lelkünk is megnyugszik, hogy nem a szemetest etettük, miközben mások éheznek.

A konyhai szemeteskuka és a lakossági hulladéktárolók jellegzetesen büdös szagát ritkán szoktuk elemezgetni, de azt valószínűsítjük, hogy a terjedő bűz többnyire romlott vagy romló félben lévő ételekből is ered. A szemet már csak ilyen, nem kell szagolgatni, gondolhatnánk, érdemesebb lenne talán odafigyelni, mennyi minden kerül a kukába.

Nem, nem arra gondolok, hogy húzzuk le a WC-n a konyhai felesleget! Sokkal inkább arra, hogy próbáljuk meg alaphól csökkenteni a kidobásra kerülő ételek, élelmiszerek mennyiségét, legyenek azok szilárdak, folyékonyak vagy valahol a két halmazállapot közöttiek! Az nem reális cél és elvárás magunkkal szemben sem, hogy teljesen minimalizáljuk a kidobott mennyiséget. Hiszen még a legtudatosabb fogyasztóval is megesik, hogy valaminek lejár a szavatossága, vagy elfeledkezik róla, megmarad, megromlik, és van olyan, amit elkerülhetetlenül ki kell dobni - de erről még lesz szó.

A felesleges élelmiszerpazarlás csökkentésére, megszorítására a kukáink bukéja mellett gazdasági okokból is fontos odafigyelni. Havonta nem kevés összeget költünk élelmiszerekre, ételekre, ezért kár lenne a nagy részét a szemetbe dobni. Az egyik cél tehát az, hogy annyit vásároljunk, annyit főzzünk, amennyi el is fogy. Vagyis ne keletkezzen maradék, vagy ha mégis, akkor azt kezeljük megfelelő módon.

Szerencsére erre már külön program, és hozzá egy weboldal is készült. A Maradék nélkül nevű kezdeményezést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) indította el az Európai Unió LIFE (L"Instrument Financier pour l'Environnement) Környezetvédelmi alprogramjának pénzügyi támogatásával. A program ezen az oldalon érhető el. Elsősorban innen válogattam ki a legfontosabb tippeket, amelyek segítenek az élelmiszerhulladék csökkentésében. Van miből lefaragni! Csak hazánkban évente - kapaszkodjunk meg - 1,8 millió tonna keletkezik, és elsősorban a háztartásokban. A legfrissebb adatok alapján ez évente kb. 68 kg élelmiszerhulladékot jelent fejenként, összegben pedig az élelmiszervásárlásunk 10-11%-át teszi ki. Ezt a pénzt könnyedén félretehetnénk a nyaralásunkra, utazásainkra, nemde?

Lássuk, mit kell átgondoltabban, szervezettebben tennünk a fenti összegek csökkentésért.

Először is érdemes tisztázni, hogy valóban nem tudjuk a nullára csökkenteni az élelmiszerhulladékok mennyiségét, mivel egy részüket egyszerűen lehetetlen kikerülni. Vannak ugyanis nem elkerülhető (például tojáshéj, csontok), potenciálisan elkerülhető (például almahéj, csirkebőr, kenyérhéj) és elkerülhető élelmiszerhulladékok (rossz tárolás miatt megromlott, vagy feleslegesen megvásárolt élelmiszerek). Az utóbbi a lényeges a számunkra, ez teszi ki a teljes élelmiszerhulladék mennyiségének közel felét (48-49%-át).

1. Tervezzük meg a vásárlásainkat, írjunk listát! És ne hagyjuk otthon! Jómagam amúgy is listaíró típus vagyok, így a Wunderlist alkalmazásban gyűjtöm a tennivalóimat (olyan jó érzés, amikor valami kész van, és utána kipipálhatom). Azt is itt tartom számon, hogy mi fogyott el, mit veszek majd a következő bevásárláskor. Mert bár persze többnyire fejből megvan, hogy mit szeretnék venni, néha mégiscsak rápillantok a mobilomra, mert az aktuális kínálat vagy akciók nem mindig illeszkednek a terveimhez.

2. Még jobb, ha bevásárlás előtt még otthon ellenőrizzük a készleteinket. Nézzük meg, hogy mi van a hűtőben, mélyhűtőben vagy a spájzban, elfekvő készleten! Aki már gyakorlottabb szakács otthon, az egy idő után maga is tudja, mi az, amire általában szükség van a mindennapi

főzőcskéshez. De arra is felkészül, hogy ha szeretne valami újat főzni (ünnepe, vendégség, új recept...), akkor azt rögtön hozzá tudja csapni a fenti listához.

3. Mit rejt a spájz és a hűtő? Nemcsak vásárlás előtt közvetlen, de rendszeres időközönként is, ellenőrizzük a készleteinket! Romlandó élelmiszerekből ne tartsunk otthon túl nagy készletet, azokból is mindig a lejáráthoz közeliakat együk meg előbb! Ne feledjük, a legtöbb élelmiszer eredetű fertőzés sajnos a háztartásokban történik, még akkor is, ha a sajtóban a nagyobb, tömeges problémák köszönnek vissza. Ez is elkerülhető, ha például időben hűtőbe tesszük a kész ételleket (miután szobahőmérsékletűre hűltek), az újabb étkezés előtt alaposan felforraljuk az ételt, ill. figyelünk (már bevásárláskor is) a csomagoláson feltüntetett szavatossági időtartamra is. Aminek furcsa a szaga, színe, az állaga, azt persze ki kell dobni, nem érdemes kockáztatni és ezen spórolni.

4. Megvettük, megfőztük, de sok lett. Ilyenkor, főleg, ha már előre látjuk, hogy a frissen készült étel 1-2 napon belül nem fog elfogyni, akkor fagyasszuk le a maradékot! Később nagyon jól fog jönni, amikor nem volt időnk vásárolni vagy főzni, és elő tudunk venni egy-két adag ételt. Amúgy is sok műanyag doboz termelődik egy háztartásban, de magunk is vásárolhatunk kifejezetten erre a célra szánt műanyag vagy inkább üveg dobozokat. A lényeg, hogy emlékezzünk rá, és a legjobb, ha felcímkézzük, hogy mit és mikor fagyasztottunk le! A dobozok akkor is jól jönnek, ha nem otthon eszünk: az éttermekben kérhetünk doggy bag-et, de mondjuk egy önkiszolgáló étterem esetében praktikusabb és kevesebb műanyag hulladékot termel, ha a saját, nem eldobható dobozunkban visszük haza a maradékot (nálam ez bevett szokás, így a vacsorám is megvan legalább aznapra). Családi ünnepek, közös étkezések esetén a családjunkban (de szerintem máshol is) például majdnem mindig akad "elvitteles" adag is. Így a vendégek sem éheznek másnap és a házigazdák sem dobják a maradékot, amikor már sokadszorra esznek ugyanabból az ételből.

5. Főleg ünnepek idején gyakori, hogy több étel is rajtunk marad. A saját célú tartósítás mellett egy másik, egyre divatosabb és tudatosabb mód az elajándékozás. Szomszédainkat, rokonainkat, barátainkat, munkatársainkat, de akár - a különböző, erre a célra szakosodott, jótékonysági szervezetek révén - ismeretleneket is meglephetünk egy-egy adag étellel (tavaly karácsonykor számos helyszínen keringett erre a célra a közösségi médiában). Természetesen csak olyannal, ami még fogyasztható és helyesen, hűtve, szennyeződéstől védve, tároltuk. Ami nekünk felesleges, másnak érték lehet. Így mindenki jól jár.

6. Annyit szedjük, amennyit meg is eszünk! Nem az a cél, hogy a repetázásra buzdítsak mindenkit. Inkább arra, hogy ne a szemünk kívánsága alapján, hanem étvágyunk és egyéni kapacitásaink alapján vegyünk magunknak ételt. Otthon persze könnyebb, mert ha marad a tányéron, az még a hűtőben (lefedve, előzetesen lehűtve) eltárolható a következő étkezésig. De vendégségben, svédasztalos éttermekben, szállodákban könnyebben megesik, hogy elvetjük a sulykot, aztán megmarad egy része, és kidobásra kerül. A többször keveset elv itt is érvényesül.

Mi a helyzet a maradékkal?

Egyrészt még általában pár napig - hűtőben, lefedve - tárolva nem romlik meg (ez a táblázat segíthet a tervezésben), másrészt van, amiből új étel is készíthető. Néhány ötlet ehhez:

- Sajtdarabkák? Lereszelve vagy apróra vágva krémleves, melegszendvics-, pizzafeltét is válhat belőlük.

- Sült hús vagy felvágott? Apróra vágva vagy aprítógéppel pépesítve húskrém, melegszendvics- vagy szintén pizzafeltét részei lehetnek. A melegszendvics általában egy jó mentőötlet lehet, de akár tortillába is tekerhetők a krémesebb, pépesebb maradékok, máris kész a házi wrap, ami a sütőben fel-, átmelegítve egy gyors vacsorának is beillik.

- Már nem túl friss, de még fogyasztható zöldségek (répa, paprika, cékla...)? Zöldséges ragu,

leves, mártás vagy sült-főtt köret alapanyagként kaphatnak új értelmet.

- Kicsit fonnyadtabb, de még ehető gyümölcsök? Már meg is van a reggeli tejes/joghurtos turmixunk alapanyaga, ha éppen nem gyümölcsleves, -mártás lesz a sorsuk.

- Rizsköret? Párolt zöldségekkel, tojással, reszelt sajttal összekeverve zöldséges rizspogácsát gyúrhatunk belőle, amit tepsiben vagy serpenyőben megsütve, meg is van egy főzelék feltétje.

A tudatosság, tervezés a konyhában is elengedhetetlen, és mindig megéri az aktuális energia-, időráfordítást. Spóroljunk az élelmiszerhulladékkal!

Cikkünk szerzője Schmidt Judit, dietetikus.

Travelo

[Eredeti](#)

(travelo.hu, 2018. január 17., szerda)

Mit üzen az Európai Unió Bíróságának főtanácsnoka a magyar devizahiteleseknek?

A luxembourgi székhelyű Európai Unió Bíróságának főtanácsnoka azt javasolta, hogy a megfelelő információk hiányára hivatkozva az uniós bíróság ne foglaljon állást a Fővárosi Törvényszék devizahitelezéssel kapcsolatos kérdéseiben.

Nils Wahl főtanácsnok azért javasolta, hogy az uniós törvényszék ne fogadja be a magyar bíróság kérelmét, mert szerint az ügy háttérének ismertetése nem elég részletes ahhoz, hogy a bíróság a kérdésekre érdemi választ adhasson többek között arra a kérdésre, hogy a magyar szabályozás megfelelt-e az uniós irányelveknek. Az Országgyűlés a devizahitel-szerződésekre vonatkozó törvényében rendezte az egyoldalú kamatemelésre, költségemelésre, díjemelésre, valamint az árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelen szerződési feltételek okozta elszámolási kérdéseket, idézi fel az MTI. Felvetődött azonban, hogy a jogszabályban rendezett elszámolási szabályok akadályt jelenthetnek azoknak a fogyasztóknak, akik további jogi eljárásokat folytatnának a deviza-hitelszerződésekkel kapcsolatban. Az akadályok olyan követelmények formájában jelennek meg, mint az állítólag túl szigorú formai és tartalmi előírások megkövetelése a beadványok megszerkesztésében, az ilyen perekben kérhető jogkövetkezmények körének korlátozása, vagy a törvénnyel megállapított elszámolás a szerződéshez kapcsolódó pénzügyi adatokra (törlesztő részletek) vonatkozó pontos számszaki hatásai feltüntetésének kötelezővé tétele. Mivel e követelmények elmulasztása a fogyasztók által a törvényi elszámolás ellenére is felvállalt perek megszüntetéséhez vezethet, ezért az egy ilyen ügyben eljáró Fővárosi Törvényszék azt kérte az Európai Bíróságtól, hogy állapítsa meg, a követelmények összhangban vannak-e az uniós fogyasztóvédelmi szabályokkal. A főtanácsnok véleménye nem köti a bíróságot, az ő feladata annyi, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a bíróság elé, írja az MTI. Az Európai Unió Bíróságának bírái megkezdik az ügyben a tanácskozást, az ítéletet később hozzák meg. A főtanácsnok szerint arra az esetre, ha a bíróság nem értene egyet a javaslattal, az uniós bíróságnak meg kellene állapítania, hogy a jogvita tárgyát képező magyarországi jogszabályi követelmények összhangban vannak-e az uniós fogyasztóvédelmi szabályokkal, egészen pontosan a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló uniós irányelvvel. Erre ez esetben azért van szükség, mert az irányelv a fogyasztók jogait és érdekeit is szem előtt tartva lehetővé teszi a fogyasztók és a pénzügyi intézmények közötti jelentős

számú elszámolási viták egyszerűbb, gyorsabb és kevésbé költséges rendezését. (index.hu)

[Eredeti](#)

(civilhetes.net, 2018. január 17., szerda)

Amit megvettünk, az a miénk marad - csak a hibás termékeket kötelesek visszacserélni a boltokban

Törvényjavaslat ugyan van, de érvényes jogszabály egyelőre nincs Romániában arra vonatkozóan, hogy bolti vásárlás esetén - amennyiben a termék nem megfelelő - a vásárló bizonyos határidőig visszacserélheti azt.

Bár a törvény nem írja elő, vannak olyan üzletek, ahol visszacserélik a nem megfelelő terméket. Mint panaszosunk elmondta, kozmetikumokat forgalmazó üzletben vásárolt olyan sminkterméket, amelyről később derült ki, hogy nem megfelelő színű, s bár még aznap bontatlanul visszavitte, a boltban nem cserélték ki. Online lehet Romániában törvény szavatolja, hogy az online vásárlások esetében a vásárló - mindenféle magyarázat nélkül - tizennégy munkanapon belül visszaküldheti a megrendelt terméket, sőt egyes webáruházaknál ez akár egy hónap is lehet. **HIRDETÉS** A visszaküldés költsége tekintetében nem egységes az eljárás, van, hogy azt a vásárlónak kell kifizetnie. Próbáljuk ki, mielőtt megvesszük Nem így van azonban, ha üzletben vásárolunk: ez esetben a fogyasztó nem gondolhatja meg magát, legalábbis nincs olyan törvény, amely kötelezné a kereskedőt, hogy visszavegye a terméket, bár van olyan bolt, ahol ez már gyakorlat - szögezte le Laurentiu Moldovan. A Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség vezetője hozzátette: az elv ugyanis az, hogy az online vásárlás esetében azért élhet a vásárló a visszaküldés lehetőségével, mert nem áll módjában ki-, vagy felpróbálni a terméket. Az üzletben viszont lehetőség van megnézni, megpróbálni azt, amit vásárolunk, sőt a kereskedőnek kötelessége lehetőséget biztosítani arra, hogy kipróbáljuk a terméket. Ha azonban megvettük, akkor már a miénk marad - hangsúlyozta az illetékes. "Üzletben vásárolt árut csak akkor kötelesek visszavenni, ha az hibás vagy elromlott. Bár sokan tisztában vannak ezzel, még mindig érkeznek a hivatalhoz olyan panaszok, amelyek esetében nem áll módunkban eljárni. Ezért vásárlás előtt türelmesen próbáljuk ki a termékeket - javasolta Moldovan. Külföldön egyébként sok helyen már bevett gyakorlat, hogy a vásárlást követően néhány napig még visszaváltható a termék, Romániának is fel kellene zárkóznia ehhez a trendhez, viszont a törvénykezés terén ez látszólag még nem prioritás - magyarázta az illetékes.

[Eredeti](#)

(szekelyhon.ro, 2018. január 17., szerda)

Szennyezett a babatejpor

MAGYARORSZÁG Magyarországon is visszahívják a francia Lactalis cégcsoport craoni gyárában készült babatejporokat - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal. (Nébih). A gyártó egyes termékeinél ugyanis korábban szalmonellaszennyezettség gyanúja merült fel: a szakhatóság riasztási láncán keresztül jött az értesítés.

[Eredeti](#)

(Blikk, 2018. január 18., csütörtök, 4. oldal)

Hosszú perek helyett röviden békéltetnek

SLÁGERTÉMA A CIPŐ ÉS A PARKOLÁS - RITKULNAK AZ ÁRUBEMUTATÓK

Hatékony és gyors segítséget biztosít a fogyasztóvédelmi panaszok kezelésének alternatív formája, a békéltetés. A kamara mellett működő Független Békéltető Testület megyei szervezetének munkáját a szakma is elismeri - elnökével, Horváth Károllyal néztünk vissza 2017-re.

CSONGRÁD MEGYE

- Megdolgoztatnak bennünket, az elmúlt évben 558 panasz érkezett hozzánk, személyesen, telefonon vagy e-mailben keresnek bennünket - mondja a szakember.

- Volt, ahol a tanácsadás is elegendőnek bizonyult, de a többség a békéltető eljárást kérte az érintett vállalkozásokkal szemben - mondja Horváth Károly. Kiderült, a leghatékonyabb a honlapjukról letölthető formanyomtatvány és az e-mail, ez meggyorsítja az ügyek kezelését, hiszen ha hiányzik egy dokumentum, azonnal kérhetik a hiánypótlást. A békéltető testület általában 30-35 nap alatt hoz határozatot, ami, ismerve a hatóságok ügyintézési tempóját, gyors eljárásnak számít.

A sláger a lábbeli, csaknem minden ötödik panaszos ügy ehhez kötődik. Hozzájuk már csak akkor jutnak el a cipős ügyek, amikor a vállalkozás elutasítja a panaszt. Az üzletek az esetek többségében teszik a dolgukat, és a problémát helyben orvosolják. Megtudtuk, találkoztak olyan esettel, amikor néhány hetes használat alatt a cipő deformálódott, a vállalkozás pedig "egyéni járásmódra" hivatkozott. Felkapták a fejüket, hogy ez mit jelent, netán azt, hogy csámpás a kedves vevő. - Azzal az ajánlással éltünk, hogy cseréljék ki a cipőt, és ennek eleget is tett a vállalkozás - emlékszik vissza egy nem mindennapi történetre Horváth Károly, hozzátéve: magas az egyezségkötések aránya, több mint 34 százalék. Az ügyek több mint negyedében éltek az ajánlással, azaz a jogszabályoknak és a szerződéseknek megfelelően hoztak határozatot.

Slágertéma volt a parkolási panasz is, ilyen az ügyek 17 százaléka - és jellemzően szegedi a történet. A szakember hangsúlyozza, törekedtek az egyezségre, de a parkolást kötelező erejű városi rendelet szabályozza, és ha ezt nem tartják be, méltányosságra már csak szűk körben van lehetőség.

Jó hír, hogy ritkulan az árubemutatókkal kapcsolatos panaszos ügyek. - Persze időnként megjelennek olyan úgynevezett utazó vállalkozások, mint például a Zöld Ház Kft., ezek székhelye valahol az ország másik felén van, és nagyobb összegű készpénzes felmérési díjakat számítanak fel a hiszékeny, többnyire idősebb embereknek - figyelmeztet a szakember. A békéltető testület csak ajánlásában állapíthatta meg, hogy a vállalkozás fizesse vissza a megtévesztéssel felvett pénzt, kötelezésre nincs joguk.

Horváth Károly is óva int mindenkit attól, hogy nevenincs, nem EU-s országbeli webshopból vásároljon, mert a garanciát érvényesíteni nehézkes. Az is előfordult már, hogy egy 20 ezer forintos terméket 20 forintért kínált a magyar webshop, vett is az élelmes magyar rögtön négyet, ám kiderült, programozási hiba történt. Az ilyen eseteket előre kivédik az "apró betűs" Általános Szerződési Feltételekben.

KOMOLY ÖSSZEGEK

Januártól a pénzügyi békéltető testületek a bankokkal, biztosítókkal kapcsolatos panaszok esetében egymillió forintig kötelező erejű elsőfokú döntést hozhatnak - természetesen a határozat ellen a bírósághoz lehet fordulni. - Nagyon hatékony az alternatív vitarendezésnek ez a formája a pénzügyi területen - hangsúlyozza Horváth Károly, hozzátéve, javasolták, hogy a fogyasztóvédelmi törvény hatálya alá tartozó ügyekben - vásárlás, szolgáltatás - százezer forintos ügyértékig hozhassanak kötelező erejű döntést.

Így kerül a cipő az asztalra: Horváth Károly békéltet

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2018. január 18., csütörtök, 1+4. oldal)

Vaklárma

JEGYBANKI TENDER

"A versenyfelügyeleti eljárás megindításának feltételei nem állnak fenn" nyilatkozta a HVG érdeklődésére a Gazdasági Versenyhivatal azzal kapcsolatban, hogy a Magyar Nemzeti Bank tavaly ősszel, összejátszásra gyanakodva, lefújta 600 milliós informatikai tenderét, és vizsgálatot kért a hatóságtól. A beszerzéssel a jegybanki felügyelet számítástechnikai rendszerét modernizálták volna. Az MNB azt feltételezte, hogy két magyar cég, a rEvolution Kft. és a Dokucentrum Kft. összehangolta ajánlatát, mert azok műszaki tartalma 85 százalékban azonos volt. A történeteket Jáki Péter, a Dokucentrum vezetője azzal magyarázta a HVG-nek, hogy mindketten az Andoc nevű ügyviteli rendszerrel pályáztak, amelynek leírását egy az egyben átvették. A Dokucentrumnak amúgy eleve ki kellett volna esnie, mert 638 millió forintos ajánlata meghaladta a jegybank költségkeretét (a rEvolution 495 millióért dolgozott volna). Az MNB újra kiírja a tendert, amelyen a konkurencia árajánlatai ismeretében jobb eséllyel próbálkozhat a lefújtt közbeszerzésen a legdrágább, 675 millió forintos pályázatot beadó Invitech Zrt. A legolcsóbb a negyedik jelentkező, a német hátterű Reri Kft. lett volna, 420 millióval. Az MNB a minap hirdetett eredményt egy rendezvényszervezésre kiírt, 350 milliós pályázaton: a nyertes Borókai Flóra Akció BTL Kft.-je. Az első Orbán-kormány szövivője lányának a cégei 2011 óta tarolnak az akár több százmilliós jegybanki tendereken.

[Eredeti](#)

(HVG, 2018. január 18., csütörtök, 52. oldal)

Sok a gond a szemétdíjjal

Jócskán akadnak problémáink a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. (NHKV) működésével kapcsolatban. Mint köztudott, a szervezet 2016. április 1-től látja el a feladatát, ezért elvárható lenne - gondolom a létrehozását felügyelő minisztérium is ezzel egyetért -, hogy az eltelt közel húsz hónap alatt a társaság számlázási és koordináló rendszere megfelelően, sőt pontosan működjön. Emellett ésszerű lenne az is, ha a cég a hulladékgazdálkodási közszolgáltatókkal, valamint a területi érdekképviselletekkel, fogyasztóvédelmi egyesületekkel együttműködési kapcsolatot alakítana ki. Sajnos tapasztalataink ezen a téren negatívak, mivel se tárgyalási, se írásbeli javaslatainkat még csak válaszra sem méltatják.

Az elmúlt év novemberében az egyben fizető társasházak és lakásszövetkezetek részére a 2017. évi második negyedéves számlákat megküldték, de ezek jelentős része hibás volt, ezért igen sokat az NHKV Zrt.-nek kifizetés nélkül visszaküldtek az érintettek. Nem csak az adatok voltak hibásak, de a számla nem tartalmazta a jogszabályban előírt és kötelezően hirdetményként kifüggesztendő rezsicsökkentési megtakarítás összegét sem. Ebben a hónapban pedig megérkeztek a 2017. évi harmadik negyedéves számlák, a javításra korábban visszaküldöttek viszont nem jöttek meg. Meglepetést nem okozott, hogy az aktuálisan kiküldöttek többsége szintén hibás. Bankszámlaszámuk nem azonos a korábbival, a rezsicsökkentési megtakarítás összege ismét valótlan, az épületi azonosító száma eltér a korábbitól és a banki csoportos utalás is megoldatlan. Nem rendezett a hibátlanul érkezett számlák esetében a határidőben átutalt kifizetéshez járó ún.

skontó 3 % kedvezmény sem. Ez ismét azt jelenti, hogy ezeket a hibás számlákat is vissza fogják küldeni az érintettek, és javításuk megtörténteig értelemszerűen azok pénzügyi rendezése is várat magára. Úgy vélelmezhető, hogy ezek a kifizetetlen számlák országos szinten sok-sok millió forintos összeget jelentenek. Felmerül a kérdés, hogy ilyen körülmények között a feladatellátást végző hulladékgazdálkodási közszolgáltatók vajon miből tudnak munkabért, üzemanyagot, karbantartást stb. fizetni?

A hibás adatokat tartalmazó szemétdíjszámlákat a társasházak visszaküldték

Befejezésül: az NHKV Zrt. álláspontja változatlanul az, hogy ha a társasházak, lakásszövetkezetek közösségei az egyéni, azaz a lakástulajdonosok szerinti számlázást választják, akkor nem közös edényzetnek, hanem a lakásonkénti 60 literes szabvány hulladékgyűjtőket kell az adott épület elé kitenni. Vajon ez összhangban áll-e az az önkormányzatok törekvéseivel, városképi szempontból?! Korábban az NHKV Zrt. azt nyilatkozta, hogy a helyi közszolgáltatók - akikkel egyébként szerződésben állunk - rossz adatközlése az oka a hibás számlázásnak. Ez így van valóban?! Ha igen, akkor ennyi idő sem volt elég a korrekcióra?

Nagy Emil, a Lakásszövetkezetek és Társasházak Szövetségének baranyai elnöke

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2018. január 18., csütörtök, 5. oldal)

Panasz esetén nem mindegy, mit ír a webáruháznak

Interneten rendelt meg a vásárló egy laptopot 140 ezer forintért, ám miután bekapcsolta, látta, hogy az rosszul jeleníti meg a karaktereket és a színeket.

A fogyasztókat megilleti - bizonyos kivételekkel, mint például a felbontott számítógépes játékok, CD- vagy DVD-lemezei, illetve a vásárlók egyedi utasításai alapján elkészített termékek - a 14 napos, indokolás nélküli elállás joga, ha internetről vásároltak. Tehát a vevők meggondolhatják magukat az átvételtől számított 14 napon belül, és visszaküldhetik a terméket, ezt saját költségükön kell megtenniük. Ebben az esetben a vállalkozásnak meg kell térítenie a fogyasztó által kifizetett teljes összeget - tájékoztatót a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ).

Közltek, egyáltalán nem mindegy azonban, hogy a vevők hogyan és mi módon érvényesítik e jogukat, hiszen, ha nem figyelnek oda, akkor könnyen úgy járhatnak, mint az a megrendelő, aki interneten rendelt meg egy laptopot 140 ezer forintért, ám miután bekapcsolta, látta, hogy az rosszul jeleníti meg a karaktereket és a színeket. Visszaküldte ezért azt egy hét múlva, és levelében mindössze annyit írt, hogy a termék hibás. Később szembesült csak azzal, hogy hiába a pénzt szerette volna visszakapni, a webáruház javítani vagy cserélni volt hajlandó a terméket.

Egyértelmű írásos nyilatkozat kell

A jogszabályok szerint ugyanis a vásárló vagy az erre kifejezetten rendszeresített nyilatkozatminta útján vagy pedig egyértelmű, kifejezetten az indokolás nélküli elállási jogra vonatkozó írásos nyilatkozata útján gyakorolhatja az elállási jogát. Ha azonban a megrendelő másként fogalmaz, azt úgy értheti az eladó, hogy nem ezt a jogát érvényesíti (amely alapján rögtön a pénz-visszafizetésre lenne jogosult), hanem a termék hibája miatt tesz panaszt, amikor viszont a hiba miatt elsősorban csak ingyenes javítást vagy cserét követelhet. Ez azért lényeges - fejtette ki a FEOSZ -, mert hiába interneten történt a vásárlás, attól még ugyanúgy megilletik a vevőt a 14 napos indokolás nélküli elállási jog mellett a termék hibája miatti szavatossági fogyasztói jogok is. Ezek közül érvényesítheti csak valamelyiket, és ezt kell mérlegelni annak a fogyasztónak, aki olyan helyzetbe kerül, hogy az átvételtől számított 14 napon belül romlik el az internetről megrendelt termék.

Ha nem egyértelműen fogalmazza meg a panaszos az igényét, lehet, hogy nem azt kapja, amit

szeretne(Stockphoto)

A FEOSZ kiemelte, értelemszerűen ebben az esetben a fogyasztó dönti el, hogy melyik jogát kívánja érvényesíteni, tény, hogy jobban jár azzal, ha rögtön a teljes összeget kéri vissza (azaz az indokolás nélküli elállási jogát érvényesíti végül).

Bővebben a témáról itt olvashat.

[Eredeti](#)

(hirado.hu, 2018. január 18., csütörtök)

Csodakütyüvel hülyítenek a csalók

Marsi Anikó (műsorvezető): - Átverés az a konnektorba dugható csodakütyü, amivel állítólag a villanyszámla 75 százalékát meg lehet spórolni. A készüléket csak Interneten lehet rendelni, valamivel több mint tízezer forintba kerül.

Szerkesztő: - Krypton gázos izzóreklám a "70-es évekből. A wolfáramszálas égők. Öt éve tilos forgalomba helyezni az Európai Unióban ezeket. A kompakt fénycsövek használatával lényegesen csökkent az energiafelhasználás. De akinek még ez sem elég, azoknak ígér tovább 75%-os megtakarítást ez a szerkezet. Ez azt jelenti, hogy a hirdetők szerint ez a kütyü egy 10 ezer forintos villanyszámlát 2500 forintra csökkent. A készüléket csak az Interneten lehet megvásárolni. Négy évvel ezelőtt egy ehhez kísértetiesen hasonló kütyüvel próbálták rászedni a hiszékeny vásárlókat. Akkor a honlapot egy panamai cégen keresztül jegyezték be. Így a forgalmazó lenyomozhatatlan volt. A készüléket kínáló sok cég közül az egyik egy román-bolgár határ menti faluban élő férfinak a nevére volt bejegyezve. A számlát viszont az Egyesült Államokból küldték, amit egy magyar logisztikai cég postázott ki. És így néz ki a most kapható szerkezet internetes oldala. Ugyanaz, mint a 4 évvel ezelőtt kapható kütyüé, a reklámszöveg is ugyanaz, csak valamivel drágább, mint akkor. Körülbelül 14 ezer forintért lehet megrendelni. Az előírás szerint egy konnektorba csatlakozva lehet vele csökkenteni az energiafelhasználást. Természetesen mint akkor, most is pénzvisszafizetési garanciát ígér a forgalmazó. A páratlan lehetőség szépséghibája az, hogy átverés az egész, mondja a Villanszerelők Lapjának szerkesztője.

Lantos Tivadar (szerkesztő, VL): - Nem lehet utolérni ezeket a cégeket, pénzvisszafizetésről szó sincsen. Ugyanakkor fordultunk annak idején a Gazdasági Versenyhivatalhoz is, a különböző fogyasztóvédelmi szervekhez, akik szintén a vizsgálatokat azzal zárták, hogy nem lehet utolérni se a forgalmazót, se a gyártó céget.

Szerkesztő: - Ezért bizonyítatlanság hiányában megszüntették az eljárást. Bevizsgálták az akkor kapható csodakütyüt. A műszer szerint nem, hogy csökkent, hanem a készülékbe épített led lámpák miatt minimálisan még nőtt is az energia-felhasználás. Ilyen a most kínált készülék is. A szakemberek azt mondják, nem szabad bedőlni a csalóknak.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2018. január 18., csütörtök - 18 óra - hossza: 2 perc)

Kikapcsolható lesz az iPhone-ok lassítása

Márciusban válik majd elérhetővé az iOS-ben a lehetőség.

Az elmúlt másfél hónapban több nagy informatikai botrány is kerekedett, a talán legnagyobb figyelmet az Apple iPhone 6 és újabb okostelefonok mesterséges lassítása kapta. Röviden arról van szó, hogy az üzembiztos működés, továbbá az akkus üzemidő szinten tartása miatt az érintett telefonok az akku teljesítményének csökkenésével párhuzamosan lelassulnak, az operációs rendszerük ugyanis folyamatosan egyre lejjebb veszi a processzoruk maximális üzemi frekvenciáját.

Önmagában nem rossz az elképzelés, pusztán az jelentette a problémát, hogy Apple elfelejtett szólni erről a működési sajátosságról a vásárlóknak. Ennek következtében most több tucat csoportos perrel néz szembe az USA-ban, plusz a francia fogyasztóvédelemmel is jó eséllyel meggyűlik hamarosan a baja. A panaszok alapja, hogy a készülékek tulajdonosai a lassulásból azt feltételezhették, hogy az évek során elavulttá vált a készülékük, így kénytelenek venni helyette egy másikat.

Ez nem igaz, hiszen egy aránylag olcsó akkucserével ha ideiglenesen is, de teljesen orvosolható a lassulás.

Tim Cook az akciós akkucserereprogram után most bejelentette, hogy az iOS operációs rendszer márciusban érkező frissítésébe bekerül majd egy új opció, amellyel kikapcsolható lesz a telefonok mesterséges lassítása.

Az Apple vezérigazgatója persze nem ajánlja a használatát, hiszen a teljesítmény visszaállítása miatt jelentősen csökkenhet az akkus üzemidő, továbbá emelkedhet a látszólag véletlenszerű újraindulások száma.

Ettől függetlenül mindenképp pozitívum, hogy a fogyasztók végre szabadon eldönthetik majd, hogy milyen üzemmódban kívánják használni a mobiljaikat, ennek az opciónak már a kezdetek óta benne kellene lennie az iOS-ben. Ezen a filozófiai előnyön túl a kapcsoló elhelyezése persze segíthet az Apple-nek a bírósági eljárások során, miután mostanra nyilvánvaló vált, hogy a vállalat nem üssza meg szárazon az ügyet.

Ha szeretne még több érdekes techhírt olvasni, akkor kövesse az Origo Techbázis Facebook-oldalát, kattintson ide !

Origo

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2018. január 18., csütörtök)

Közel háromszáz esetben adott igazat a panaszosnak a fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelem adataiból az is kiderül, hogy milyen szolgáltatásokra és termékekre érkezett a legtöbb panasz.

A számadatok arra mutattak rá, hogy a megyei fogyasztóvédők 38 országos és 21 regionális ellenőrzési akcióhoz csatlakoztak. Ezek során összesen 1647 konstatáló dokumentumot állítottak ki, 1031 esetben pedig büntetést is osztottak ki az ellenőrök. Az így kirótt büntetések összértéke eléri az 1.570.100 lejt. Szatmár megyében a 2017-es év során 484 alkalommal érkezett reklamáció különféle szolgáltatásokkal és termékekkel kapcsolatban, ebből 66-ot azonban átirányítottak más intézmények felé. A benyújtott panaszokból 378-at sikerült kivizsgálni, 282 esetben a fogyasztónak adott igazat a hivatal. 69 bejelentést megalapozatlannak találtak, 27-et megoldhatatlannak, 18-at megszüntettek, 2-t maga a panaszos vont vissza, 22 esetben pedig még mindig zajlik a vizsgálat. A 484 bejelentésből 27 esetben élelmiszerárura érkezett panasz, 45-ben banki szolgáltatásokra, 412-ben pedig olyan termékeket és szolgáltatásokat jelentettek be a fogyasztók, melyek nem sorolhatóak be a fentebbi kategóriákba. Mint kiderült, sok reklamáció érkezett amiatt, mert az elektronikai

cikkeket (telefonok, konyhai gépek, szerszámok, stb.) árusító szaküzletek nem voltak hajlandóak az eladott termékeket becserélni vagy megjavíttatni a még érvényes garancia fejében. Az is sokaknak okozott fejtörést, hogy az internet-, televízió-, vagy mobilszolgáltatójuk a megkötött szerződés ellenére indoklás nélkül árat emelt. Sokan fordultak a szolgáltatóhoz amiatt, mert nem voltak elégedettek bizonyos szolgáltatásokkal: pl. utaztatás (autóbusz és taxi egyaránt), autószerelés, szállodai szolgáltatások, stb. Az utolsó két nagy panaszcsoporthoz hasonló alapokon nyugszik: egyik az online felüleleten vásárolt, a másik a boltokban vásárolt termékek miatt érkezett reklamációkból körvonalazódik. Az online vásárolt termékek a valóságban nem mindig feleltek meg az interneten meghirdetettnek, a boltban beszerzettek pedig néhány használat után tönkrementek. A fentebb megnevezett esetekben a fogyasztóvédők közbenjárásának köszönhetően a panaszosoknak sikerült elégtételt venniük az alapvető szabályokat felrúgó szolgáltatókon és üzleteken.

[Eredeti](#)

(szatmar.ro, 2018. január 18., csütörtök)

Hazánkban is visszahívják

Lactalis kiterjesztette a termékvisszahívást a craoni gyárban előállított termékeire.

Budapest. Magyarországon is visszahívják a francia Lactalis cégcsoport craoni gyárában készült babatejporokat - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a honlapján. A gyártó egyes termékeinél korábban szalmonella-szenyezettség gyanúja vetődött fel, akkor egyes tételeket visszahívtak, ez azonban a Nébih korábbi tájékoztatása szerint Magyarországot nem érintette. A Lactalis most kiterjesztette a termékvisszahívást a craoni gyárban előállított valamennyi termékére, függetlenül a gyártás időpontjától és a terméktételtől, hangsúlyozva, hogy a kiterjesztés mellett nem egészségügyi okok miatt döntöttek.

A babatejpor szalmonella-szenyezettségének gyanújáról december 4-én érkezett először tájékoztatás, amit 11-én riasztássá minősített az EU Bizottság. A hatóság azóta figyelemmel kíséri a híreket, a felmerült kockázatról tájékoztatta a humánegészségügyi hatóságot és megkezdte a Magyarországra szállított termékek ellenőrzését, a pontos adatokról a legrövidebb időn belül tájékoztatnak.

MTI

[Eredeti](#)

(Észak-Magyarország, 2018. január 19., péntek, 7. oldal)

Rejtélyes élelmiszerhibák nyomába eredtünk

- Celofán a joghurtban, madzag a kifliben, csapágygolyó a szalámiban

Olvasóinktól viszonylag sűrűn kapunk fotókat élelmiszerhibákról. A felvételek bizonyítják, hogy bárhol a kosarunkba rakhatunk kellemetlen meglepetést okozó ételeket. A helyzetet nem szabad bagatellizálni: bárki lenyelheti a hamburgerzsémlebe rejtett csavart.

Elnézést kérték

A kisalfold.hu-n több mint 60 ezres oldalletöltést eredményezett a Győrben vett görög krémm joghurt, amibe celofán tasak került. Szintén friss ügy, hogy soproni Olvasónk kiflijébe 10 cm-es madzagot sütöttek.

Közvetítésünkkel (Olvasóink telefonszámát csak abban az esetben adjuk ki, ha hozzájárulnak ehhez) a krémjoghurt vásárlóját kompenzálta a tejterméket árusító német diszkontlánc.

"Gyorsan reagáltak, meglepetésként ért a gesztus. Azt mondták, vizsgálják a hiba okát. Ahol vásároltam, ott ingyen kaptam egy doboz joghurtot, ígértek ajándékutalványt is. A legfontosabb azonban, hogy elnézést kérték. Ez nagy szó napjainkban" - mondta a győri nő, aki forgalmazói oldalon az élelmiszeriparban dolgozik. Hozzátette: "a munkámból fakadóan találkoztam már csapágygolyóval szalámiban, kis túvel csokiban".

A NÉBIH is kap izgalmas fotókat

A vásárlók nem csak lapunknak postáznak fotókat a malőrökről, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (NÉBIH) is. "Az elmúlt évben több olyan bejelentést kaptunk, amikor a fogyasztó idegen anyagot talált ételben. Papírdarabot a csokoládében, kavicsot a chilis bab konzervben, törött csavart a hamburgerzsémleiben" - közölte Frum Zsuzsa, a NÉBIH sajtóreferense. Amennyiben az élelmiszer veszélyezteti a fogyasztók egészségét, a NÉBIH azonnal elrendeli a nem biztonságos termék visszahívását és kivonja a forgalomból. A termékért felelős vállalkozásnak kell feltárnia a hiba okát. Majd gondoskodnia arról, hogy újra ne forduljon elő hasonló eset. "A hibákat szakértelemmel, kockázatelemzéssel, a folyamatok pontos szabályozásával, a törvények betartásával lehet megelőzni, elfogadható szinten tartani" - mondta Frum Zsuzsa. A legtöbb vásárlói panasz a húsokat és húskészítményeket éri.

Spar, CBA

A nagy áruházláncokat arról faggattuk, mi a politikájuk, ha fény derül az élelmiszerek "furcsa plusz tartozékaira"? "Ugyanolyan gondossággal kezeljük a romlott virslit, mint a felvágottban talált műanyagdarabot érintő panaszt" - hangsúlyozta Maczelka Márk, a Spar kommunikációs vezetője. Tavalay országosan 1155 minőségi panasz jutott el a Sparhoz.

"Törekszünk arra, ha a vásárló nem elégedett, akkor azonnali cseréről vagy kárpótlásról gondoskodjunk. Az élelmiszereket szűrőpróbaszerűen rendszeresen teszteljük" - hallottuk Fodor Attilától, a CBA kommunikációs vezetőjétől.

Tesco, Aldi

"Minden jogos vásárlói észrevétel után kiderítjük a hiba keletkezési helyét. Saját márkás termék esetén a területért felelős minőségbiztosítási munkatárs folytat vizsgálatot. Ilyenkor nem csak a reklamált árut, hanem további termékeket is ellenőrzünk. Így előzzük meg az esetleges folyamathibából eredő bajokat" - közölte Varga Eszter, a Tesco szóvivője. Utóbbi érthető, hisz az üzletláncok presztízaveszteségével jár, ha saját márkás termékeikkel van gond.

"Ha bármely élelmiszerünket kifogásolják, blokk hiányában is új terméket adunk vagy visszafizetjük a vételárat az Aldikban" - tudtuk meg Pákovicz Attilától. Az Aldi folyamatosan független laboratóriumoktól kér állásfoglalást az üzleteikben forgalmazott élelmiszerekről.

Várjuk véleményét!

Ön milyen "meglepetést" talált már élelmiszerben? Kárpótolták az üzletben? Írja meg tapasztalatait Facebook-oldalunkon!

(kisalföld.hu 2018. január 19., péntek)

JAVULTAK A 2017-ES TÉLI SZEZONÁLIS ÉLELMISZERLÁNC-ELLENŐRZÉS EREDMÉNYEI

A főbb szabálytalanságokat tekintve javultak a 2017-es téli szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés eredményei az előző évekhez viszonyítva, a megvizsgált termékeknek tavaly 1,9 százalékát kellett kivonni a forgalomból, szemben a 2016-os adattal, amikor ez az arány 4,2 százalék volt – közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági hivatal (Nébih) pénteken az MTI-vel.

A közlemény szerint decemberben végzett ellenőrzések során a vizsgált több mint 16 ezer magyar és külföldi élelmiszertételből 311-et kellett kivonni, ami több mint 14 tonna élelmiszert jelent. Az

akciót Zsigó Róbert, a Földművelésügyi Minisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára rendelte el és a Nébih koordinálta.

Az ellenőrzésnél feltárt szabálytalanságok miatt 64 esetben figyelmeztetést adtak ki, 25 alkalommal korlátozták az adott egység tevékenységét, 143 esetben pedig bírságot szabtak ki összesen 11,5 millió forint értékben.

A Nébih az élelmiszerláncban egy hónap alatt 3441 egységet ellenőrzött, ebből 563 élelmiszer-előállító, 2003 élelmiszer-forgalmazó és 875 vendéglátóhely volt. A szakemberek leggyakrabban, az összes ellenőrzés 3,5 százalékánál, higiéniai hiányosságokat találtak, ami 1 százalékos növekedést mutat a 2016-os adatokhoz képest. Kismértékben szaporodtak a termékek minőségével és összetételével, valamint a dolgozók képzettségével, alkalmasságával kapcsolatos szabálytalanságok is, ugyanakkor 2,2 százalékról, 1,6 százalékra csökkent a nyomon követhetőségre vonatkozó hiányosságok aránya.

A hagyományossá vált év végi ellenőrzésnél kiemelten a friss húst, a haltermékeket, a pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítményeket, a virslit, az édesipari termékeket, a borokat és pezsgőket, továbbá a szezonális zöldségeket és gyümölcsöket vizsgálták. Az ellenőrök idén is figyelemmel kísérték az élő állatok szállítását, ahol a korábbi évekhez hasonlóan nem volt szükség szankciókra.

A szezonális ellenőrzés fő célja, hogy az év végi ünnepeket megelőző időszak megnövekedett forgalma mellett hozzájáruljon az élelmiszerbiztonsági és minőségi követelmények maradéktalan teljesítéséhez. A rendszeresen visszatérő vizsgálatorozatnak is köszönhető, hogy az élelmiszer-vállalkozók évről évre felkészültebben vágnak neki a szezonnak, így kirívó szabálytalanságokra nem derült fény 2017-ben – olvasható a hivatal közleményében.

(Magyar Idők 2018. január 19., péntek)

Az ÁSZ szerint nincs bűz

Másképp értékeli az adatokat összegző hatóság, és megint másképp a városlakó az egészségkárosító anyagok jelenlétét

Jelentős munícióul szolgálhat az Orbán-kabinet hazai légszennyezéssel kapcsolatos önelégültségéhez az Állami Számvevőszék (ÁSZ) tegnap napvilágra hozott e tárgyú jelentése. Az anyag tanúsága szerint az ellenőrszervezet alapvetően elégedett a hazai légszennyezettségi értékek alakulásával és a csökkentését célzó kormányintézkedésekkel. Igaz, a kép azért árnyalt, „teendők azért vannak” – hangzott el a megszokott óvatos bírálat a 2010 óta kormányközelséggel vádolt kormányellenőrök tegnapi tájékoztatóján. Németh Erzsébet felügyeleti vezető a rendkívül káros hulladékegetést összefüggésbe hozta az adott térség életszínvonalával. Ennek kapcsán dicsérte a kormányzati „rezsicsökkentést”, mert az szerinte vonzóbbá tette a kevésbé szennyező gáztüzelést.

Az ÁSZ elégedett a légszennyezéssel kapcsolatos állami szervezetrendszer felépítésével és működésével is. Az e téren kijelölt célokat szakmailag megfelelőnek minősítik és azok elérése időarányosan jól halad. Megállapítják például: a 10 mikrométernél kisebb átmérőjű, főleg fűtésből és közlekedésből származó, köhögést, nehézlégzést okozó anyagok (az úgynevezett pm10) mért mennyisége és az erre fordított kiadások is csökkentek, amit úgy értelmeznek, hogy nőtt a hatékonyság. Grafikonjaik tanúsága szerint 2011 és 2015 között csökkent a - főleg az energiaipar, a széntüzelés és a közlekedés okozta, elsősorban a tüdőt károsító - kén-dioxidok mennyisége. A nagyon káros, főleg hulladékegetésből származó „illékony szerves vegyületek” tekintetében 2014 jelentős visszaesést hozott, ám utána némi növekedés látszik. A közlekedésből és a fűtésből származó, a szervezet ellenállóképességét csökkentő nitrogén-oxidok tekintetében 2014-től ismét emelkedés látszik. A levegőben lévő - a mezőgazdaság és a hulladékegetés számlájára írható, a szemet és a légzőszerveket irritáló - ammónia mennyisége viszont 2010 óta folyamatosan nő, bár Görgényi Gábor ellenőrzésvezető szerint még ez sem sérti a kitűzött célokat. A határérték-túllépések száma viszont csökken – közölte Görgényi Gábor (bár jelentésük tanúsága szerint a

nitrogén-dioxidok tekintetében a túllépések mértéke inkább beállni látszik). Dicsérték a kormányzati energiahatékonysági programokat is. Az illetékes földművelésügyi minisztertől, illetve az Országos Meteorológiai Szolgálattól egy-egy eljárásügyi pontosítást kértek.

Környezetvédő szervezetek – például a Levegő Munkacsoport vagy a WWF – korábban erőteljesen bírálták úgy a hazai légszennyezettséget, mint az ennek csökkentésére tett hatósági intézkedéseket. Az évi tízezernyi idő előtti halált okozó légszennyezés miatt a támogatások mértékét és minőségét, illetve a hatósági erélyt is kifogásolták. Erre válaszul az illetékes földművelésügyi tárca szintén kevésbé pendített önkritikus húrokat, bár a bútorgyártók szabályait szigorították. A további lehetséges teendők iránti tudakozódásunkra tegnap Németh Erzsébet úgy fogalmazott: üdvözlnek minden mérhető és ellenőrizhető célt.

(Népszava 2018. január 19., péntek)

Hackertámadás ért a Telekomhoz is kapcsolódó e-mail fiókokat

- ügyvédek jelszavai kerültek ki

Információink szerint hackertámadás ért - a Telekomhoz is kapcsolódó - több elektronikus postafiókot. Úgy tudjuk, a támadásban több ügyvéd e-mail-fiókja is érintett. A Telekomnál az után érdeklődtünk, hogy hány fiókot érint a támadás, mikor állt helyre a szolgáltatás és igaz-e az a hír, hogy főként ügyvédi irodák vagy ügyvédek elektronikus postafiókját kellett blokkolni.

A Magyar Telekom PR irodájának nevében a következő választ kaptuk: „A tegnapi nap során nemcsak Telekom szolgáltatáshoz kötődő e-mail adatbázis lopásra (nyilvánosságra kerültek e-mail címek és hozzájuk tartozó jelszavak) reagálva, a Telekom elsődlegesen az érintett ügyfelei biztonságát szem előtt tartva, azonnali jelszó módosítást kért az interneten nyilvánosságra került e-mail címek esetében, megelőzve azt, hogy illetéktelenek beléphessenek az adott fiókokba. A jelszó módosítással elkerülhető, hogy illetéktelenek hozzáférjenek a postafiókhoz.”

Sem az érintettek személyéről, sem az e-mail-fiókok számáról nem adtak felvilágosítást.

Több jelszó is nyilvánosságra is került.

Pálvölgyi Miklós polgári, gazdasági joggal, közpolitikai ügyekkel foglalkozó ügyvéd (ellenzéket, sajtóterméket, civil szervezetet képviselt már kormányzati szervek ellen) lapunknak azt mondta, tegnap a Telekom jelezte neki, hogy postafiókjában szokatlanul nagy forgalmat észlelt.

„Kilőtték az email-fiókomat és kérték, hogy változtassam meg a jelszavamat. Érdekes, hogy az utolsó elküldött levelem, egy egyszerű szöveges üzenet volt, ami sokáig a postázandó mappában maradt, nem tudta a rendszer elküldeni. Erről számoltak be, más ügyvédtársaim is” – mondja.

Pálvölgyi Miklós szerint olyan ügyvédek fiókját is támadás érte, akik a Gmail szolgáltatásában regisztráltak.

Sziklai János polgári és céges ügyekkel foglalkozó ügyvéd érdeklődésünkre azt mondta, tegnap délután vette észre, hogy egész nap nem kapott e-mailt. Megpróbálta frissíteni a rendszert, mire kiderült, hogy nem érvényes a jelszava.

Felhívta a Telekomot és azt a választ kapta, hogy feltörték a postafiókját. Mint kiderült, a megkérdezése nélkül megváltoztatták a jelszavát, amit be is diktáltak neki.

Sziklai János is több érintett ügyvédről tud, de nem tartja valószínűnek, hogy az általuk képviselt ügyek és a támadás között kapcsolat lenne. Mivel a Telekom azt nem ismerte el, hogy tőle kerültek ki az email címek, csak találgatni lehet, pontosan honnan szerezték az adatokat.

Szakértők szerint az ügyvédek email címei az ügyvédi kamara honlapjáról egyszerűen hozzáférhetőek, sokkal nehezebben szerezhették meg a Telekom rendszeréből, vagy a januártól életbe lépett Központi Azonosítási Ügynök szolgáltatásból. Ez az, amelyen keresztül az ügyvédeknek kötelező az iratforgalmukat elektronikusan bonyolítani. Egyelőre nincs válasz arra, miért sok az ügyvéd az érintettek között és honnan szerezték meg a hackerek az adataikat. De bárhonnan is lopták el a címetek, a jelszavakhoz egyik felsorolt helyen sem juthattak hozzá.

(168 óra 2018. január 19., péntek)

Ennyit spórolhatsz, ha lecseréled otthon a villanykörteket

Sokan tisztában vannak vele, hogy a modern LED lámpák használatával csökken az energiafelhasználásunk. De mit is jelent ez a gyakorlatban? Mennyivel lesz olcsóbb a villanyszámlánk, ha búcsút mondunk a hagyományos izzóknak?

Európa-szerte sokan döntöttek úgy, hogy búcsút mondanak régi, hagyományos villanykörteiknek, és lecserélték őket a modern LED lámpákra. Az új lámpák akár 75 százalékkal kevesebb energiát fogyasztanak, mint a hagyományos izzók, valamint akár 25-ször tovább is bírják. De mit is jelent ez az alacsonyabb energiafelhasználás a gyakorlatban? Mennyivel lesznek olcsóbbak a számlák a LED lámpák használata esetén?

Az Eurostat nemrég kiadott adataiból kiderül, hogy egy hagyományos, 60 Wattos villanykörte 10 Wattos LED lámpára cserélésével Magyarországon évente 5,63 eurót (kb. 1 600 forint) spórolhatunk. Ezzel éppen csak megelőzzük a litvánokat, akik 5,58 eurót őrizhetnek meg ilyen módon. Valamivel többet spórolhatunk a bolgároknál, akik a maguk 4,78 eurós éves megtakarításukkal ebből a szempontból az utolsó helyen állnak az Európai Unióban.

A legtöbbet Németországban és Dániában spórolhatunk: több mint 15 eurót (kb. 4 500 forint) mindkét országban. Szintén 10 euro felett, de már kevesebbet spórolhatnak a belgák, az írek, a spanyolok, a portugálok és az olaszok.

Az uniós átlag egyébként 10,21 euro (kb. 3 000 forint). Ennél kevesebbet többnyire a dél- és kelet-európai országokban lehet megtakarítani a hagyományos villanykörte kicserélésével, bár nem csak és kizárólag: az uniós átlag alatt vannak például a svédek, az osztrákok és a franciák is.

Egy kis keresgélés után már pár száz forintért is találhatunk ilyen LED lámpákat. Bár a komolyabb, márkásabb darabokért ennél többet is fizethetünk, ettől függetlenül elmondható, hogy akár éven belül megtérülő beruházásról van szó, hosszú távon pedig pénzt is hoz a családnak, hiszen ahogy fentebb is írtuk, ezeknek a lámpáknak jóval hosszabb az élettartamuk, mint a hagyományos társaiknak.

(Pénzcentrum 2018. január 19., péntek)

SZÁNTÓKON IS LEHETNEK TÁMOGATOTT NAPERŐMŰVEK

A kis teljesítményű napelemes beruházások támogatásáról is döntött a kormány az energetikai szuverenitás erősítése érdekében. Erről Lázár János beszélt a tegnapi Kormányinfón, hozzátéve, hogy a napelemekkel az ötvenszázalékos áramimporthányadot kívánják kiváltani tíz éven belül. A Miniszterelnökséget vezető miniszter szerint a programnak köszönhetően mintegy háromezer kisebb, nemzeti tulajdonú naperőműpark létesülhet. Az elképzelés szerint a földművesek saját területükön létesíthetnének napelemparkot kedvezmények, támogatás mellett: egyenként 0,5 megawattos (MW) parkokat lehet kialakítani egy-egy hektáron, az állam pedig felvásárolná a megtermelt áramot.

Ezeknél jóval nagyobb léptékű, Magyarország legnagyobb naperőművi beruházása viszont hamarosan elindulhat, miután a MET-csoport jóváhagyta a 17,6 MW-os Dunai Solar Park százhalombattai beruházási döntését. A létesítmény részben a Dunamenti Erőmű üzemi területén helyezkedik majd el 40 hektáron, egy egykori gőzturbina hálózati csatlakozását használva. A 25 millió euró értékű beruházás körülbelül kilencezer háztartást lát majd el villamos energiával, a tervek szerint 2018 harmadik negyedétől.

A százhalombattai naperőműbe több mint 76 ezer napelempanelt építenek be, míg egy átlagos háztartás ellátásához 8-10 napelempanel szükséges. A beruházást piaci alapú banki projektfinanszírozás bevonásával, állami támogatás nélkül tervezi végrehajtani a MET-csoport tulajdonában lévő MET Dunai Solar Park Kft. A naperőmű várható élettartama legalább 25 év, az üzemelése első húsz évére a kötelező átvételi engedély szerinti szerződés biztosítja árbevételt. A MET-csoport Magyarországon összesen 50-100 megawatt beépített teljesítményű napelemparkot szeretne létesíteni.

A lakossági napenergia-felhasználás tavaly is folytatta felívelését: míg korábban inkább az intézményekre volt jellemző a háztartási kiserőművek létesítésére vonatkozó kezdeményezés a Nemzeti Közműveknél (NKM), tavaly a lakosság túlszárnyalta az előbbi csoportot. Az elmúlt három évben összesen 2667 háztartási méretű kiserőmű kapcsolódott be az NKM Áramhálózati Kft. villamos hálózatába, ezek összes beépített teljesítménye csaknem eléri a 25 ezer kilowattot, egyenként pedig 8-10 kW körül mozog a teljesítményük.

(Magyar Idők 2018. január 19., péntek)

Gázzal fűt? Akkor erről tudnia kell!

A kormány 2018 január elsejétől megszüntette a földgázszolgáltatás területén a műszaki biztonsági felülvizsgálatot a könnyű közmű programban, helyette az elosztó társaság a tényleges veszélyt jelentő gázszivárgást fogja ingyen vizsgálni - mondta Barta Tamás, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára.

A megszünt műszaki biztonsági felülvizsgálat hátrányosan érintette a fogyasztókat, mert az elosztó az elméleti fogalmat jelentő gáztömörséget mérte, nem megfelelő érték esetén pedig automatikusan kizárhatta a fogyasztót a gázszolgáltatásból, a visszakapcsolás pedig aránytalanul magas költséggel járt.

Az új szabályozás szerint az elosztó társaság gázszivárgás vizsgálatot csak fűtési időnyen kívül, április 15. és október 15. között végezhet, az ellenőrzés időpontját 60 nappal korábban kell jeleznie a tulajdonosnak, és gázszivárgás esetén nem zárhatja le automatikusan az egész hálózatot, csak kizárólag a hibával érintett vezetékrésznél lehet korlátozni a szolgáltatást. A vizsgálatot 10 évente kötelező elvégezni az élet és vagyonbiztonság fenntartása érdekében, de gázszivárgás észlelését továbbra is bármikor lehet jelenteni - mondta a helyettes államtitkár az MTI beszámolója szerint.

Magyarországon a háztartások 75 százaléka, 3 millió 300 ezer háztartás fűt gázzal, az új intézkedés 7 millió embert érint, számításuk szerint éves szinte 30 milliárd forint megtakarítást jelenthet az új intézkedés a könnyű közmű programban a korábbi intézkedéseken túl - mondta Barta Tamás.

A kormány 2017 tavaszán könnyű közmű program néven intézkedéssorozatot indított a családok, a kis- és középvállalkozások segítésére, a versenyképesség növelésére, a bürokrácia csökkentésére - mondta a helyettes államtitkár.

Első lépésként tavaly július elsejétől ingyenessé tették a csatlakozást mind a négy - gáz, villany, ivóvíz és csatorna - közműnél.

Második lépésként tavaly szeptemberben eltörölték az elosztók monopóliumát, az intézkedésnek köszönhetően a vállalkozók széles köre dolgozhat a közműcsatlakozás kiépítésén.

Harmadik lépésben a második versenyképességi törvényben megerősítették a díjmentesség garanciáit visszamenőlegesen 2017 július elsejéig, december elején csökkentették az engedélyezési eljárási határidőket, egységessé tették a közműszektorban a részszámlák kibocsátásának szabályait, eszerint egyszerre legfeljebb három havi számlát lehet kiküldeni a fogyasztónak három különböző esedékességi idővel.

Kérdésre válaszolva a helyettes államtitkár elmondta, a tavaly indult könnyű közmű program népszerű, és folytatódik, becslések szerint a programban havi szinten tavaly 1-1,5 milliárd forint megtakarítás jelentkezik nemzeti gazdasági szinten, emellett jelentősen emelkedtek a

közműbekötési igénylések.

(Napi 2018. január 19., péntek)

Kiderült a nagy vaj-titok: az ár nem hazudik a magyar boltokban

Egyes áruházakban a vaj akár több mint hétszer annyiba is kerülhet, mint a margarin, de átlagosan 2,5-3-szor biztosan húzósaabb az ára. Nem csoda, hogy a magyarok bizony a margarinra esküsznek. Mi lehet azonban ennek a bődületes árkülönbségnek az oka, ennek járt most utána a Pénzcentrum.

A magyarok többsége rendkívül csekély mennyiségű vaját fogyaszt, ez azonban más európai országokra egyáltalán nem jellemző - derül ki a Kanadai Tejtermék Információs Központ adataiból. Ezekben ugyanis szinte kivétel nélkül a vaj viszi a prímet, ahogy az a következő grafikonon is jól látható. Az adatokból kiolvasható, hogy 2016-ban a magyaroknál az EU-ban csak a horvátok és a spanyolok fogyasztottak kevesebb vaját fejenként, sőt az uniós átlagtól is jócskán, majd 2 kilóval maradtunk el ugyanebben az évben. Bár a vajfogyasztás folyamatosan nő hazánkban, 2011-től 2016-ra megduplázódott, még így is súlyos a lemaradás. Ennek a legfőbb oka pedig a margarin.

A margarin dominanciáját támasztja alá a Tesco sajtosztálya is, akik a Pénzcentrum megkeresésére elárulták, a margarin-vaj értékesítési aránya továbbra is 3:1 a margarin javára, ami teljesen ellentétes a környező országok arányával, ott a kategórián belül a vaj 80 százalék körüli részesedéssel bír. Ennek nálunk az árkülönbségen kívül tradicionális oka is van, Magyarországon mindig is erős és népszerű volt a margarin.

Tejben-vajban fürdeni

A tradíció mellett ugyanakkor tagadhatatlan, hogy a hazai margarin túlsúly leginkább a magyarok érzékenységéből fakad. Az általunk megkérdezett összes áruház arról számolt be, hogy a polcaikon kapható vajak többszörösébe kerülnek kilóra vetítve, mint a margarinok. Ez olyannyira igaz, hogy január 17-i árak szerint

az Aldiban például a legolcsóbb vaj, több mint 7-szer volt drágább, mint a legolcsóbb margarin.

A Pénzcentrum megkeresésére adott válaszok szerint az Auchanban hasonló árkategóriás termékeket összevetve körülbelül két és félszer drágább a vaj, mint a margarin. A Sparban ugyanez az összevetés az utolsó félév adatait tekintve 1,5-3-szor drágább árat jelent a vaj számára, míg a Tesco 1:3 árárányról számolt be szintén a vaj javára, azaz kb. 700 forint/kilogramm margarin árához viszonyítva a vaj termék ára 2 000 forintra jött ki.

Tele van velük a polc

A brutális árkülönbség okán kíváncsiak voltunk arra is, hogy az áruházak mekkora termékskálával rendelkeznek eladótereikben. Fontos, hogy a mennyiség megállapításánál nem csak a külön márkákat, hanem a különböző kiszereléseket is számoltuk.

A Spar 30 féle vaját, 32 féle margarint és 8 vajjal kevert margarint tart repertoárjában. A Tescónál 46 termék képezi a vajválasztékot, ebből 9 "kevert", míg margarinból 51 terméket lehet felkutatni, amiből 8 vajtartalmú.

Az Auchan több mint 50 féle termékről számolt be vaj, illetve margarin terén is, míg az Aldiban 10 féle vaját (ebbe beletartoznak már a vajkrémek is) és 9 féle margarint lehet megtalálni.

Össze is lehet keverni

A nagymértékű árkülönbség miatt nem csoda, hogy egyre több gyártó választ áthidaló megoldást, azaz keveri össze a vaját margarinnal, tehát az állati eredetű terméket a növényivel. Így a vajnál jóval olcsóbb terméket kapva, ami ízében mégiscsak felidézi a drágább termék jegyeit.

KATT: A legnagyobb vaj és margarin akciókért látogass el a Pénzcentrum Akciók oldalára!

Az áruházak beszámolóí szerint ezek az új termékek egyre nagyobb teret hódítanak, így például Maczelka Márk, a Spar kommunikációs vezetője azt közölte lapunkkal, hogy a vajjal kevert margarinok szerepe az utóbbi pár évben felértékelődött, az egészségtudatos táplálkozás és az innováció miatt, a fogyasztása évről évre növekszik.

Szintén növekedésről számolt be a Tesco is, ahol a tapasztalatok szerint az új, kevert kategória népszerűsége folyamatosan növekszik, azaz forgalma a teljes vaj-margarin kategórián belül immár 10 százalék feletti és az alkategória év/év alapon is 10 százalék körül bővült 2017-ben az egy évvel korábbi időszakhoz képest.

Az Auchan ezzel szemben mérsékelt keresletről beszél, de azért a jövőbeli bővülést ők sem tartják kizártnak. Az Aldi egyre növekvő vajkészítmény iránti igényről közölt információt (beleértve a kevert termékeket is) a vásárlók irányából, így kínálatuk további bővítését tervezik.

Mire fel ez a nagy árkülönbség?

A vaj és a margarin közötti árkülönbség oka egyértelműen az alapanyagok közötti értékkülönbségben keresendő. A tejből nyert tejzsír (ami ugye a vaj alapja) világpiaci ára az utóbbi egy év során, a vaj iránti kereslet növekedése miatt a duplájára nőtt, ami még tovább drágította a vaj addig sem alacsony árát.

Magyarország ilyen szempontból pedig különösen rossz helyzetben van, ugyanis a hazai tej zsírtartalma nagyon alacsony százaléku, így hazánk importra szorul a vaj gyártásához elengedhetetlen magasabb zsírtartalmú alapanyagokból. Az alacsony zsírtartalmú tejből egyébként itthon leginkább, a vajnál sokkal népszerűbb tejfőből készül.

Na jó, de ezt most eszik-e vagy isszák?

A margarin és vaj természetesen elengedhetetlen tartozéka minden konyhának, de milyen összetételű zsiradékokat lehet egyáltalán egyiknek vagy másiknak nevezni?!

Hazánkban is, mint a többi Európai Unió tagállamban ugyanazon jogszabály, nevezetesen a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet határozza meg a vaj illetve a margarin megnevezéssel ellátott élelmiszerek forgalomba hozatali feltételeit - közölte lapunk megkeresésére a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH). Ezek alapján pedig a következőket lehet megállapítani:

Vaj

Tejzsírok: Szilárd, képlékeny, elsődlegesen "víz az olajban" típusú, emulzió formájú termékek, amelyek kizárólag tejből és/vagy bizonyos tejtermékekből készültek, és amelyek esetében a zsír az alapvető értékösszetevő. Ugyanakkor adhatók hozzájuk az előállításukhoz szükséges egyéb anyagok, amennyiben ezen anyagok nem a tej bármely alkotóelemének teljes vagy részleges helyettesítését szolgálják.

Vaj - A termék tejzsírtartalma legalább 80, de kevesebb mint 90 százalék, maximális víztartalma 16 százalék, és zsírmentes tejszárazanyag-tartalma 2 százalék.

Háromnegyed-zsíros vaj - A termék tejzsírtartalma legalább 60 és legfeljebb 62 százalék.

Félzsíros vaj - A termék tejzsírtartalma legalább 39 és legfeljebb 41 százalék.

Kenhető vajkészítmény X % - Termék a következő tejzsírtartalommal: 39 százalék alatti; több, mint 41, de kevesebb mint 60 százalék; több mint 62, de kevesebb mint 80 százalék.

Margarin

Zsírok szilárd, képlékeny, elsődlegesen "víz az olajban" típusú, emulzió formájú termékek, amelyek szilárd és/vagy folyékony növényi és/vagy állati eredetű, emberi fogyasztásra alkalmas zsírokból készültek, és amelyek tejzsírtartalma a zsírtartalom legfeljebb 3 százaléka.

Margarin - Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 80, de kevesebb mint 90 százalék.

Háromnegyed-zsíros margarin - Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 60, de legfeljebb 62 százalék.

Félzsíros margarin - Növényi és/vagy állati zsírokból előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 39, de legfeljebb 41 százalék.

X % zsírtartalmú margarin - Növényi és/vagy állati zsírból előállított termék a következő zsírtartalommal: 39 százalék alatti, több mint 41, de kevesebb mint 60 százalék, több mint 62, de kevesebb mint 80 százalék.

Keverékek

Növényi és/vagy állati termékekből álló zsírok szilárd, képlékeny, elsődlegesen "víz az olajban" típusú, emulzió formájú termékek, amelyek szilárd és/vagy folyékony növényi és/vagy állati

eredetű, emberi fogyasztásra alkalmas zsírokból készültek, és amelyek tejszírtartalma a zsírtartalom 10 százalék és 80 százalék között van.

Keverék - Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 80, de kevesebb mint 90 százalék.

Háromnegyed-zsíros keverék - Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 60, de legfeljebb 62 százalék.

Félzsíros keverék - Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék, amelynek zsírtartalma legalább 39, de legfeljebb 41 százalék.

X % zsírtartalmú kenhető keverék - Növényi és/vagy állati zsírok keverékéből előállított termék a következő zsírtartalommal: 39 százalék alatti, több, mint 41, de kevesebb, mint 60 százalék több mint 62, de kevesebb mint 80 százalék.

Egészséges ez egyáltalán?

A NÉBIH szerint kétféle fogyasztó létezik az egyik a vaj, a másik a margarin fogyasztását preferálja. A vaj mellett érvelők a hagyományos, természetes előállítási folyamat hívei, a karakteresebb ízek/illatok kedvelői. A margarin-kedvelők tábora a kedvezőbb zsírsavösszetételre és az alacsonyabb fogyasztói árra hivatkoznak.

A vaj és a margarin összetétele lényegesen eltér egymástól, pedig mindkettő a kenhető zsírok kategóriájába tartozik. A vaj kb. 70 százalékban telített zsírsavakat tartalmaz, DE! ezek többségében jól emészthető rövid és középhosszú szénatom-láncú vegyületek. A margarin sok többszörösen telítetlen zsírsavat tartalmaz, ami kedvező az emberi szervezet számára, de amennyiben olyan növényi zsír-összetevője is van, amelyik telített zsírsavat tartalmaz, az viszont hosszú láncú zsírsav, ami kedvezőtlenebb a vaj telített zsírsavainál.

Jó hír ugyanakkor, hogy korábban a margarinhoz köthető magas és rendkívül egészségtelen transz-zsírsav tartalom mára, a modernebb gyártási folyamatoknak hála leginkább csak a múlt. Régen ugyanis az volt a probléma, hogy a növényi olajok többsége szobahőmérsékleten folyékony, ezért a margarin szilárd halmazállapotát anno az úgynevezett hidrogénezési eljárás során biztosították, ami megkeményítette, besűrítette annak állagát.

Az eljárás hátránya viszont az volt, hogy (főként a részleges hidrogénezés során) olyan transz-zsírsavak keletkeznek, melyek károsak az emberi szervezet számára. Manapság ezt úgy oldják meg, hogy a szobahőmérsékleten is szilárd trópusi növényi zsírok felhasználásával váltják ki az említett eljárást. Egyébként a transz-zsírsavak maximálisan megengedett mennyiségét ma jogszabály rögzíti.

Az egészséges étkezés kapcsán megkerestük az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézetet (OGYÉI) is, akiknek táplálkozási ajánlása szerint alapvetően mind a vaj, mind a margarin beilleszthető az étrendbe, fontos azonban a mértékletesség, hiszen mindkettő zsiradék, így jelentős kalóriatartalommal rendelkeznek. Emellett kiemelendő, hogy az állati eredetű zsiradékokat, a szív- és érrendszeri megbetegedések kialakulásában jelentős szerepet játszó telített zsírsavtartalmuk miatt, csak korlátozott mértékben ajánlott fogyasztani.

Az OGYÉI egyébként egy korábbi kutatásukra hivatkozva közölte: Magyarországon három felnőttből kettő túlsúlyos vagy elhízott. Ráadásul a magyarok étrendjére a sok, öleg állati eredetű zsír, a kevés gabonaféle (különösen a teljes kiőrlésű), és a nem megfelelő zöldség-, gyümölcsfogyasztás jellemző. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy hazánkban a lakosság táplálkozásában változások történjenek.

(Pénzcentrum 2018. január 19., péntek)

A génmódosítás lazább kezeléséért lobbiznak

Az Európai Bíróság a mai napon jelzést adott arra vonatkozóan, hogy miként fogja osztályozni az új génmódosítási technológiákkal előállított élelmiszereket és haszonnövényeket.

Mások szigorítást várnak el

Európa szerte vita bontakozik ki az ún. "új nemesítési technológiákról", amelyet egyes kutatók, mezőgazdasági vállalatok szeretnének kivonni a génmódosítási eljárások szigorúbb engedélyezési köréből.

A kérdéssel foglalkozik az Európai Bíróság is, amelynek ez ügyben megbízott főtanácsnoka ma hozta nyilvánosságra véleményét, mely szerint, még ha minden új génmódosítási technológiával előállított élelmiszert és haszonnövényt géntechnológiai úton módosított szervezetnek (GMO-nak) tekintünk, nyitva hagyja a lehetőséget arra, hogy közülük néhány esetében ne kelljen ugyanolyan kockázatelemzést végezni, ne kelljen őket jelölni, illetve esetükben ne legyen szükség olyan mértékű nyomkövetésre, mint a jelenlegi génmódosított szervezeteknél.

A gazdák és a fogyasztók Európa-szerte azt várják, hogy minden új élelmiszer-előállítási és növénytermesztési módszert alaposan teszteljenek és biztosítsák, hogy azok a fogyasztók és természeti környezetünk számára is egyaránt biztonságosak - hangsúlyozta Fidrich Róbert, a Magyar Természetvédők Szövetségének programvezetője.

Az unió polgárai arra számítanak, hogy az Európai Bíróság végső döntésének közzététele során jelentősen módosítani fogja véleményét a bíróság tanácsnokának ma nyilvánosságra hozott álláspontjához képest és biztosítani fogja, hogy minden új génmódosított élelmiszer és haszonnövény megfelelően szigorú szabályozás alá fog esni -- tette hozzá Fidrich Róbert.

Még vita van

Az Európai Bíróság végső döntését várhatóan néhány hónapon belül hozza nyilvánosságra, figyelembe véve a főtanácsnok ma közzétett véleményét. Az ügyben az Európai Bíróság a Föld Barátai Franciaország és más francia civil szervezetek által kezdeményezett kérdésre vonatkozóan kell, hogy véleményt nyilvánítson.

"A génmódosított növények új generációjának biztonságosságát a mai napig nem vizsgálták, ezért nem szabad kivonni őket a jelenlegi élelmiszerbiztonsági szabályok alól. Közös érdekünk, hogy az élelmiszerbiztonsági kérdéseket, a gazdák jogait és a környezet védelmét a géntechnológiai ipar érdekeinél előbbre helyezzük" - emelte ki Roszik Péter, a Magyar Biokultúra Szövetség alelnöke.

Tudósok, fogyasztóvédelmi csoportok és civil szervezetek egyaránt szorgalmazzák, hogy új generációs génmódosított termékeket a jelenlegi törvények alapján kelljen szabályozni. Az európai közvéleménykutatások évek óta rendszeresen azt mutatják, hogy az uniós állampolgárok nem kérnek a génmódosított termékekből.

(Tőzsdefórum 2018. január 19., péntek)

Államközeli napelemláz

NAPELEMMEZŐ - A szántóföldeket is beborítanák FOTÓ: AFP/KISBENEDEK ATTILA

Napelemfarmot épít Százhalombattán a MET - közölte az Orbán Viktorhoz közel álló, offshore-jellegű társaság. A 40 hektáros, 76 ezer panelt befogadó helyszín részben az általuk négy éve megvett, gázalapú Dunamenti Erőmű kihasználatlan pereme. Az átadást ez év harmadik negyedére ígérik. A beruházás mértéke 25 millió euró - közel nyolcmilliárd forint -, amit a svájci MET Power AG alapította MET Dunai Solar Park Kft. piaci hiteltől, állami támogatás nélkül valósít meg. A tervezett 17,6 megawattos (MW), körülbelül kilencezer háztartás igényeit kielégítő méret ma a legnagyobb lenne, de lapunk korábbi információi szerint ekkorra már az Orbán Viktorhoz szintén közel álló Mészáros Lőrinc felcsúti polgármester-vállalkozó résztulajdonába kerülő Mátrai Erőműben a jelenlegi 16 MW már 56 MW-ra bővül. A 25 éves élettartamú telep megtérülését 20 évig kiemelt árú és biztos áramátvitel garantálja.

Tegnap Lázár János a kormányinfón is megerősítette: a magyar kormány a hazai áramtermelés jövőjét 50 százalékban nukleáris, 50 százalékban pedig napelem-alapon képzei el. Megerősítette, hogy ennek érdekében támogatnák 3 ezer, egyenként fél MW-s, alapvetően földművesek által

telepítendő, „nemzeti tulajdonú” napelemfarmot is. A Miniszterelnökség vezetője szerint ezzel 10 éven belül lenullázható lenne az árambehozatal. Ez egyesek szerint téves: ha ugyanis nem süt a nap és sok áram kell, jelentős egyéb (például gáz- vagy szénalapú) tartalék híján az ország a jelenleginél is több áram behozatalára szorul. Lázár János tévedett a nukleáris termelés jelenlegi áramfogyasztáson belüli arányát illetően is, ami nem 50, hanem kevesebb mint 40 százalék. A kancelláriavezető kérdésre ismét elvetette a szélerőművek telepíthetőségét.

Az NKM Áramhálózati Kft. - vagyis az állami tulajdonba került Démász – tegnapi közlése szerint területükön közel 2700 „háztartási méretű kiserőmű” működik, összesen 25 MW-t képviselve. Míg korábban intézmények, tavaly már inkább a lakosság kezdeményezte ilyenek létesítését – teszik hozzá.

(Népszava 2018. január 19., péntek)

Két év múlva zéró emissziós lesz az ausztrálok jó hírű intézménye

Két vállalattal is megállapodott a University of New South Wales intézmény vezetősége napelemes erőművekből származó energia vásárlásról. Az átállás már 2019-ben megkezdődik.

Belenéztek egy fehér törpecsillagba, nem hitték el, amit találtak

Környezetvédelmi és gazdaságossági szempontból is előnyös az egyetem számára a nemrég aláírt megállapodás a megújuló energia felvásárlásáról - írja a CNBC.

A teljes energiafelhasználást átállítják

Az ausztrálok menő oktatási intézménye a Maoneng Australia és a Origin Energy nevű vállalatokkal kötött szerződést a megújuló energia felvásárlására. Eszerint az intézmény kötelezettséget vállal arra, hogy évente 124 ezer megawattórányi tiszta energiát vásárol fel partnereiről.

Az ausztrál intézmény a napenergiára áll át (illusztráció)FORRÁS: PIXABAY

A Maoneng így megkezdheti Sunraysia Solar Farm nevű erőművének építését, ahol a termelés várhatóan 2019 második felében indulhat meg. Az egyetem célja az, hogy működésük 2020-ra elérje a nulla kibocsátást.

Gyors ütemű bővülés

A napenergia - valamint mellette a szélenergia - igen gyors ütemben hódít teret az energiaellátásban. A Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökség (IRENA) 2017-ben kiadott jelentéseszerint,

a világ szolár-energia kapacitása 2016-ban 295664 megawattra nőtt.

A növekedés éllovasai Kína és India, de a világ egyre több országában alkalmaznak naperőműveket a környezetbarát villamos energiáért.

(Origo 2018. január 19., péntek)

SZÉN-DIOXIDBÓL ETILÉN, ETILÉNBŐL MŰANYAG

Nemrég írtam a blogon arról, hogy Franciaország bejelentette miszerint 2040-re teljesen betiltja az országban és a hozzá tartozó gyarmati területeken a kőolaj- és földgáz kutatását, kitermelését. A cikk kapcsán kaptam egy érdekes kérdést: mi lesz így például a műanyaggyártással, amelynek egyik fontos hozzátevőjét éppen a kőolajszármazékok jelentik. Nos, úgy tűnik megérkezett a válasz! Kutatók egy csoportja megtalálta ugyanis a módját annak, hogyan állítson elő szén-dioxidból etilént, a műanyag-gyártás egyik fontos alapanyagát. Ez forradalmasíthatja a polietilén-előállítás technológiáját, hiszen így az egyébként a környezetre ártalmas etilén kinyerése új, zöld alapokra

helyeződhet át.

A Ted Sargean Csoport a Torontói Egyetem kutatói a napokban tették közzé eredményüket a Nature Catalysis nevű szaklapban. A tudósoknak sikerült azonosítaniuk azokat az ideális körülményeket, amelyek fennállása esetén a legnagyobb valószínűséggel lehet szén-dioxidból etilént előállítani. A Canadian Light Source kutatócsoport részecskegyorsítót, elektromos áramot, valamint réz katalizátort használtak a projekt alatt. Az ezek felhasználásával kialakított folyamat előnye, hogy közben a metántermelődést sikerült a minimálisra csökkenteniük.

Statisztikák szerint a globális műanyaggyártás számokban mérve meghaladja a 320 millió tonnát évente – ebből csak Európában mintegy 52 millió tonna műanyagot állítanak elő. Az etilént egyébként jellemzően fosszilis energiahordozókból: kőolajból vagy földgázból állítják elő, amelyből aztán műanyag készül. A fent említett projekt másik fő „alkotóeleme” az emberiség által kibocsátott szén-dioxid, amely a globális felmelegedés egyik fő oka. Ezért sem elhanyagolható az egyik legveszélyesebbnek tartott üvegházhatású gáz ilyen módon történő felhasználása: mivel jelenleg Földünk a légkörben lévő szén-dioxid mennyiséget természetes úton nem tudja lebontani, az ilyen és ehhez hasonló innovatív megoldások nem pusztán azon a téren jelentenek megoldást, amelyre konkrétan irányulnak, de egy fenntarthatóbb jövőt is lehetővé tesznek.

(chikansplanet 2018. január 19., péntek)

Ezermilliárdos veszteséget okoz a magyaroknak Paks II.

Az unióban csak piaci alapon, közpénzes rásegítés nélkül nem éri meg atomerőművet létesíteni – áll abban az elemzésben, amely az Európai Parlament zöldfrakciójában ülő Jávor Benedek kezdeményezésére készült el a tervezett paksi bővítés állami támogatását engedélyező bizottsági döntésről – írja a hirtv.hu.

A dokumentum megállapítja, hogy az Orbán-kormánynak sikerült rávennie az Európai Bizottságot, hogy az orosz Roszatom érdekében térjen el az írott uniós jogtól.

A jelentés kiemeli azt is, hogy Paks II. teljes egészében állami támogatásból épül, amit az Orbán-kormány mindvégig tagadott. A megaberuházás tőke költsége magasabb a várható hozamnál, ami a tízéves építési és a hatvanéves üzemelési időtartam alatt

ezermilliárd forintos nagyságrendű veszteséget jelent,

ezt a veszteséget pedig állami támogatással kell kompenzálni – összegez az elemzés.

Pedig volna más út. Szakértői vélemény szerint Paks I. felújításának költségei az új blokk árának töredékére rúgnának, ráadásul akár húsz évvel is megnövelhető lenne működési idejük jóval kisebb ráfordítással, mint amennyibe Paks II. kerül – írtuk ebben a cikkünkben.

Mint az Index írja, a Závecz Intézet Greenpeace által rendelt kutatása szerint a magyarok többsége ellenzi, hogy Paks II. a jelenlegi konstrukcióban épüljön meg. A kérdésre, hogy „Egyetért-e Ön a paksi atomerőmű bővítésével, amennyiben azt egy orosz állami vállalat orosz hitelből építi meg?” a válaszadók

61 százaléka felelt nemmel és csak 19 százalék igennel

(20 százalék nem tudta, mit mondjon vagy nem válaszolt).

(168 óra 2018. január 29., péntek)

"Kik állítják elő a magyaroknak hitt terméket?"

Mindenki szereti a hazai terméket, de kérdés, mennyire vagyunk hajlandóak többet fizetni érte. Úgy tűnik nemigen, ráadásul sok kétségünk is van.

Az utóbbi évek másról sem szóltak a magyar gazdaságban, minthogy egyre komolyabb a munkaerőhiány az országban, a cégek egyre nehezebben találtak olyan dolgozót, aki megfelelt volna az adott pozícióba. Ennek meg is lett a következménye, a stabil állásban lévők is elkezdtek nézelődni a piacon, hiszen szinte biztosak lehettek benne, hogy lesz olyan vállalkozás, amelyik hajlandó több

Ennek megfelelően a fizetések is megindultak felfelé és a KSH legutóbbi adatai szerint már a 300 ezret közelíti a bruttó átlagbér, ami 12,8 százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest. A hatás természetesen a kiskereskedelembe is megjelenik, amely bár nem ekkora mértékben, de például májustól éves alapon stabilan 4-6 százalékkal nőtt.

Nemzetgazdasági szempontból természetesen az lenne a legjobb, ha ezt a pénz hazai termékekre költenénk, nem külföldről behozott árura. Ezt szeretné elérni a kormány is, amely az utóbbi időben számtalan kampányt indított a magyar élelmiszerek hazai térhódítása érdekében. A teljesség igénye nélkül volt itt kampány a magyar tejért, almáért, azt is megtudhattuk, hogy magyar sonkával az igazi a húsvét, míg legutóbbi lépésével a haláfa csökkentésével hozná helyzetbe a magyar halászsakmát a kormány.

Ebben a helyzetben pedig kíváncsiak voltunk arra, hogy olvasóink mennyire elkötelezettek a magyar termékek mellett. Először az utca emberéhez fordultunk, az eredményt itt láthatja:

A kérdés a Facebook-oldalunkon is feltettük az olvasóinknak, és bár természetesen nem reprezentatív kutatásról van szó, az eredmény elég egyértelmű: a válaszadók több mint 72 százaléka kattintott arra a válaszra, hogy "nem érdekel, minden terméket csak ár vagy minőség alapján választok", 23 százalék mondta azt, hogy kis különbséget még kifizetne egy magyar termékért, míg mindössze 5 százalék volt az, aki bármekkora árkülönbségnél is kitartana a hazai áru mellett.

Nem annyira fontos a hazai

A fogyasztók világszerte egyre inkább a globális márkákat preferálják a helyben előállított termékekkel szemben - közölte még november végén a Nielsen. (Így cselezi ki az Aldi és a Lidl a magyar kormányt 2018-ban.)

Amennyiben reprezentatív kutatás a magyar részeredményeit nézzük, úgy azt látjuk, hogy itthon a tejtermékeknél abszolút favorit a helyi, 75 százaléka a válaszadóknak a hazait részesíti előnyben. Szeretjük a helyi jégkrémet és ásványvizet: tízből négyen csakis magyar márkát választanának a polcok kínálatából.

Globális kitekintés

A világmárkák iránti preferencia legerősebben a babatörlőkendő, pelenka és bébiétel, -tápszer kategóriánál mutatkozik: ahol a fogyasztók mindössze 7 és 10 százaléka nyilatkozott úgy, hogy vásárláskor a helyi gyártókhöz húz a szíve. Alacsony még a helyi előállítású termékek iránti érdeklődés a vitaminok/kiegészítők (mindössze 12 százalék választana lokális márkát), állateledel (12 százalék), női intimhygiéniai termékek (13 százalék), energiatital (14 százalék), és konzervélelmiszer (15 százalék). Ezzel szemben a tejtermékek (54 százalék), édes-sós keksz, chips és sütemény (32 százalék), jégkrém (31 százalék) és ásványvíz (30 százalék) kategóriáknál kifejezett előnyt élveznek a helyi előállítású termékek a globális márkákkal szemben.

Erős még a magyar csokoládé-édesség kategória: a felmérésben résztvevők mintegy harmadának (30 százalék) a lokális brandhez húz a szíve. Alkohol (bor-sör) esetében erősek a globális márkák, a magyarok kevesebb mint negyede (23 százalék) választ helyi márkát.

Van egyáltalán hazai?

A Facebook-oldalunkon feltett kérdésre több komment is érkezett, Piroska például azt írta, hogy "És ki tudja megmondani, hogy az üzletláncokban melyik magyar termék? Biztos, hogy az, amire ráírják? Csak az a biztos magyar pl. élelmiszer, amit közvetlenül a termelőtől vásárolunk. Vagy pl. egy sereg magyar termék, amit időközben már Szlovákiában vagy máshol gyártanak, az minek számít?"

Ezzel a gondolatmenettel nem volt egyedül, Tamás például egy kérdést tett fel: "Van magyar termék a boltokban??? Mondjon már valaki egyet!" Marianna szerint "amit itt gyártanak vagy csomagolnak és ráírják a H betűt már azzá válik. Az igazi magyar termékeket szerintem a hazai emberek (kistermelők, kisiparosok) állítják elő. Nincs márkanevük és boltokban nem kaphatóak....

A kínai bab is az, mert itthon csomagolják. Csak, hogy itthon is lehetne az üres kertekben (akár) babot termesztetni."

Györgynek is vannak kétségei, amit jól mutat a kérdése: "És kik állítják elő a magyarnak hitt terméket?"

És Ön mennyire keresi a magyar termékeket?

(Napi 2018. január 20., szombat)

Részvényt vegyenek!

Ismét csábító felhívást küldött szét célzottan egy magánszemély, holott emiatt a jegybank már tavaly feljelentette, büntette.

A magasabb hozamígéret bővületében sokan gyakran megfélemeznek a számukra beláthatatlan kockázatról. A napokban szerkesztőségünkbe is érkezett ilyen, részvényvásárlásra buzdító, csábosnak feltüntetett ajánlat. A levél írója több évtizedes kommunikációs tapasztalattal rendelkezik, a médiában műsorvezetőként is találkozhattunk vele, tehát sokak előtt hiteles. Ezúttal hírül adja, hogy résztulajdonosa lett egy olyan, idén ősszel nemzetközi piacra lépő, magyar alapítású startup cégnek, amely – üzleti terve szerint – már 2019-re több tíz- vagy akár százmillió felhasználót fog kiszolgálni a merchandising területen. (Polcserviznek lehetne fordítani, amely azt jelenti, hogy egy tág értelemben vett terméket – beleértve rendezvényeket, a művészvilág szereplőit is – miképpen lehet a „legbeágyazottabban” elhelyezni a forgalmazásban, arculatátvitellel fokozni az ismertségét.) A kommunikációs szakember érvei alátámasztásául megemlítette, hogy a cég tulajdonosai között már 90 közismert személy is fellelhető. Hogy még vonzóbb legyen a lehetőség, olyan a semmiből világhírűvé lett cégeket sorol, mint a Facebook, az Instagram, a Snapchat vagy a Twitter.

S a csavar csak ezután következik: a jövő hónap végi cégbemutatóra invitálják levelük címzettjét, ahol találkozni lehet a cég alapítójával, J. Lászlóval, a fejlesztő partnerünkkel, az amerikai ügyvédjükkel. Aki ezen a bemutatón legalább 78 ezer forintnyi részvény elővásárlásáról dönt, az részt vehet az egyelőre még titokban tartott helyszínű tulajdonosi találkozón. A különböző besorolású (és árú) részvények árfolyamánál legalább ötszörös, nyolcszoros, sőt tízszeres növekedést helyeznek kilátásba.

A kezdeményezés jogszerűségéről megkérdeztük Binder Istvánt. Az MNB felügyeleti szóvivője válaszából kiderül, nem ismeretlen ellőttük a történet. Egy tavalyi döntésükre hívta fel a figyelmet, amelyben akkor a jegybank ötmillió forint bírsággal sújtotta J. Lászlót „visszafizetendő pénzeszközök engedély nélküli gyűjtése”, vagyis az amerikai Benefit Barcode Inc. „részvényértékesítése” miatt. Az MNB hivatalból indított piacfelügyeleti eljárása során – a többi között – azt vizsgálta, hogy J. László a honlapján keresztül végez-e jegybanki engedélyhez kötött tevékenységet.

Egyébként az MNB a feltárt bizonyítékok alapján már az eljárás közben megtiltotta, hogy J. László bármilyen, az MNB engedélyéhez vagy bejelentéshez kötött tevékenységet végezzen. A jegybank a Benefit Barcode Inc. cég részvényeiről figyelmeztetést is elhelyezett a honlapján, emellett büntetőeljárás megindítását is kezdeményezték. A piacfelügyeleti eljárás során az MNB megállapította, hogy a vizsgált időszakban a honlapot üzemeltető J. László átlagosan 8-10 ezer amerikai dollárért kínálta a delaware-i székhelyű Benefit Barcode Inc. társaság dematerializált (nem papíralapú) „részvényeit”, és kötelezettséget vállaltak azoknak a három éven belüli visszavásárlására. Ebből a célból szervezeten visszafizetendő pénzt gyűjtöttek a magyar ügyfeleiktől – engedély nélkül.

Az eltiltásoknak és büntetéseknek azonban, mint látjuk, nem volt fogantatja, ezért az MNB idén januárban erről a tényről tájékoztatta a nyomozó hatóságokat. Szükség esetén újabb piacfelügyeleti vizsgálat lehet azoknál a szolgáltatóknál, magánszemélyeknél, amelyek a tiltó határozat ellenére

tovább folytatják jogosulatlan tevékenységüket – tette hozzá Binder István. A „pénzgyűjtésben” érdemben közreműködő természetes személyek maguk is súlyos piacfelügyeleti bírságot kockáztatnak. J. László a bíróságon megtámadta a jegybank felügyeleti határozatát, mondván, saját részvényeinek értékesítésével nem követett el jogsértést. Mindemellett az ügynevezett kedvezménykártyák eléggé homályosan táltal nemzetközi rendszerének indulását 2018 őszére tervezik.

A jegybank szerint rendkívül súlyos kockázatot vállalnak azok a befektetők, akik egy az MNB intézkedésével sújtott jogosulatlan szolgáltató vagy magánszemély szolgáltatásait veszik igénybe. Jól hangzó ígéret, hogy e társaságok visszafizetési kötelezettséget vállalnak, de a tapasztalatok szerint ezt jellemzően nem teljesítik.

Az MNB az elmúlt időszakban a CreditLure Kft., Different Choice FBC. Inc., illetve J. László esetében azonosította, hogy az érintett, korábban eltiltó intézkedéssel sújtott társaságok és az egyetlen magánszemély vélhetően tovább folytatják jogosulatlan tevékenységüket – emlékeztetett Binder István.

A tőkebevonáshoz idő kell!

A startupok szokásos finanszírozása alapvetően eltér a J. László által követettől. Első körben a család, barátok és közeli ismerősök szoktak segíteni. (Nagy ritkán balekok is.) Az ötletből még sok minden lehet, ezért a szükséges pár millió forintot intézményesen nem lehet gyűjteni. A pénzért meg kell küzdeni! Vannak az "angyali befektetők" is, akiknek működő vállalkozásuk van, s annak profitjából kockáztatnak, többnyire nem nagy hozamelvárással. (A sturtupok induláskor még esélytelenül pályáznak.)

A már működő startupok körülnézhetnek a kockázati tőketársaságoknál. Ezek megfelelő termék (szolgáltatás) ajánlata esetén nemcsak tőkét, de tudást is adnak. ("Okos tőke.") Kisebbségi tulajdonosként is beszállnak, viszont a profitelvérsáik az iparági nyereség átlagát meghaladják. A J. László-féle nyilvános részvényjegyzés csak ezt követően lehet realitás.

(Népszava 2018. január 20., szombat)

Beütött a teljes rendszerhiba a Tescónál, 3000 forintos kupont adnak a pórul járt vásárlóknak

Előbb európai szintű kasszahibára elhalasztotta a kiszállítást, később a teljes rendszert érintő technikai problémát emlegetve végleg törölte a mai napra leadott online rendeléseket a Tesco Magyarország.

Úgy tűnik, komoly technikai hiba ütötte fel a fejét a Tescónál, ami a magyarországi üzlethálózatot is érinti. A hazai online bevásárlási rendszert is érintő problémát előbb európai kasszahibaként azonosították, a Facebookon olvasható vásárlói beszámolók szerint erről sms-be értesítették a rendelésük kiszállítását szombati napra kérő vásárlókat. Akkor még azt írták, a kért időponthoz képest 60-120 perces késésre számíthatnak a megrendelők.

A vásárlók nem sokkal később újabb üzenetet kaptak, melyben már az állt:

Sajnálattal értesítjük, hogy egy a teljes rendszerünket érintő technikai probléma miatt mai megrendelését nem áll módunkban kiszállítani.

A Tesco a pórul járt vásárlóknak két megoldási lehetőséget is felkínált, mindkét esetben némi kárpótlással. Aki a közelében lévő áruházban a mai napon személyesen átveszi a rendelését, annak egy-másfél héten belül 1000 forintos kupont küldenek ki e-mailben. Aki nem tudja átvenni személyesen a házhozszállítással kért árut, annak törlik a megrendelését, cserébe viszont 3000 forint értékű kupont küldenek.

(HVG 2018. január 20., szombat)

Hiába a nagyobb szigor, sok a rákkeltő anyag a chipsekben

Sok gyártó élelmiszereiben továbbra is túl nagy mennyiségben van jelen a rákkeltőnek tartott akrilamid. Legutóbb hét különböző, Olaszországban értékesített chipsben találtak határérték feletti akrilamidot. Bár az Európai Parlament tavaly szeptemberben elfogadta az élelmiszerek akrilamid-tartalmának korlátozását, szankciórendszert nem vezettek be azon vállalatok ellen, amelyek nem csökkentik termékeikben a rákkeltő vegyület mennyiségét. Az is igaz viszont, hogy az új szabályozást csak áprilistól kell majd betartani.

Az élelmiszergyártók egy része még nem készült fel arra az Európai Unió új szabályozására, amely a rákot okozó akrilamid szintjét korlátozza a termékekben. Ez derült ki egy a közelmúltban végzett laboratóriumi vizsgálatból, amely 18 különböző, Olaszországban értékesített chips mintából hétben határérték feletti akrilamid szintet tárt fel - írja az euractiv.com.

Az Európai Parlamentben elfogadott, 2017 szeptemberi új rendelet szerint a termékek akrilamid tartalma nem lehet több 750 mikrogrammnál kilogrammonként. Habár a rendelet csak április 11-én lép életbe, az elfogadáskor az élelmiszeripar és a fogyasztói csoportok is egyaránt támogatták. A legnagyobb problémát az okozza, hogy a szabályozás szankciórendszert nem tartalmaz azok számára, akik majd megsértik a 750 mikrogrammos referenciaértéket.

Az olaszországi vizsgálati eredményekből az Európai Bizottság (EB) azt a következtetést vonta le, hogy a rendszer nem lesz működőképes, ha még 2018 elején is lesznek olyan cégek, amelyek termékeiben durván határérték feletti lesz az akrilamid-tartalom. A bizottság úgy ítéli meg, hogy az élelmiszergyártók sokkal óvatosabban kezelnék a témát, ha jogi korlátokat állítanak eléjük, illetve pénzbírsággal kellene szembenézniük.

Az EB prioritásként kívánja kezelni az akrilamid korlátozását, főleg a gyermekeknek készült élelmiszerekben. A testület kiemelte, hogy az új rendelet hatályba lépése után újabb tárgyalásokat kezdeményez. Ezeken szóba jöhet az akrilamid maximális szintjének újragondolása is.

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2015-ben minősítette rákkeltő anyagnak az akrilamidot, amely nagy mennyiségben van jelen a krumpliban, a chipsekben, a kenyérben, a kekszben és a kávéban. A vegyület akkor alakul ki, amikor a keményítőtartalmú anyagokat 120 fok felett sütik olajban vagy sütőben.

(Agrárszektor 2018. január 21., vasárnap)

Valójában nem csökkent nagyot a hal ára, hiába az áfacsökkentés

Tavaly decemberben 10 százalék felett drágultak a kopoltyúsok.

10-15 százalékkal csökkent a hal fogyasztói ára az áfacsökkentéseknek köszönhetően az üzletek döntő többségében - újságolta el örömmel szerdán az MTI-nek a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet ügyvezető igazgatója. Sziráki Bence szerint a nagy áruházláncokban és a termelői kereskedésekben mindenütt csökkent az ár, néhány üzlet azonban kivétel lehet. (Egy korábbi cikkünkben is szó volt erről.)

Megjegyezte, hogy a haltermelők a korábbi áron értékesítik termékeiket, tehát nem emelték a nettó áraikat az újjévben.

Azonban ha megnézzük a hal fogyasztói árának alakulását a Központi Statisztikai Hivatal honlapján, más következtetésre jutunk. A hal fogyasztói ára tavaly decemberben 10,1 százalékkal emelkedett a 2016 decemberihez képest. Az év során, az első félévben még 4-5 százalékos drágulást tapasztaltak a KSH munkatársai, majd a második félévben már 7-8 százalékra gyorsult a tempó. Így jutottunk el az év végi 10,1 százalékhöz.

Ekkora ütemű áremelésre sem az előző év során, sem az elmúlt évek utolsó hónapjában nem volt

példa. A 2016. decemberi árváltozás 7,1 százalékos volt, egy évvel korábban pedig mindössze 1,2 százalékos drágulást jegyeztek fel a statisztikai hivatal munkatársai.

Vagyis tavaly év végén különösen nagyot drágult a hal, - főleg, hogy az egy évvel korábban feljegyzett 7,1 százalékos áremelkedés szintén kimagasló volt abban az esztendőben -, ami akár arra is utalhatna, hogy a kereskedők felkészültek az idei áfacsökkentésre. Januártól ugyanis az 5 százalékos áfakörbe sorolták át a halat.

Természetesen a piaci folyamatok is magyarázhatják a tavalyi drágulást, mindenesetre a KSH szerint 2017 egészében akkora mértékben - 6,8 százalékkal - emelkedett a kopoltyúsok fogyasztói ára, amihez csak a 2009-es árváltozás - 8,6 százalék - fogható. A köztes években éves szinten 1,9 és 4,5 százalék között emelkedtek az árak. Íme, az adatok (előző év=100):

2009: 108,6

2010: 104,5

2011: 101,9

2012: 103,8

2013: 103,1

2014: 102,5

2015: 102,6

2016: 102,8

2017: 106,8

Érdemes még megemlíteni, hogy ha egy konkrét termék, jelesül a pontyszelet kilóját nézzük, akkor még látványosabbá válik, hogy mennyit drágult a hal tavaly. Szintén a KSH oldalán találtuk meg az adatokat, amelyekből kiderült: míg 2016 végén még 1120 forintot kellett fizetni a boltban a pontyért, tavaly decemberben már 2050 forintot, ahogy azt egy cikkünkben már bemutattuk. Vagyis tagadhatatlan, hogy a januári áfacsökkentés már ráért az ágazatra, de az is kijelenthető, hogy ebből kevesebbet éreznek meg a fogyasztók idén, mintha egy évvel korábban történt volna az adócsökkentés.

(mfor.hu 2018. január 21., vasárnap)

Még mindig az OTP a GVH listavezetője

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az elmúlt évben összesen 66 eljárást indított és 76 eljárást zárt le. A lezárt ügyek közül 31 esetében hozott elmarasztaló döntést, és a szabálytalankodókra, törvénysértőkre összesen 1,3 milliárd forint bírságot szabott ki. A bírságotlással zárult ügyek száma a 2016-os évihez képest (50 bírságolás) 38 százalékkal, a kiszabott bírság összege pedig 13,3 százalékkal csökkent (2016-ban 1,5 milliárd forint volt). Ezek mellett a GVH tavaly 33 ügyben megállapította, hogy a bejelentett fúziók esetében összefonódás vizsgálatának elrendelésére okot adó körülmény nem áll fenn - tájékoztatót a feketelista.hu.

A jelenlegi trend

Az utóbbi években észrevehetően a fúziós ügyek száma növekszik, és tavaly már az összes lezárt eljárás több mint a felét ezek tették ki. A fogyasztóvédelem területéhez kapcsolódó ügyek körülbelül 30 százalékot képviseltek, a további részarányt a kartell- és erőfölényes ügyek jelentették.

A versenyfelügyeleti bírságok alanyainak száma és a kiszabott büntetés összege az elmúlt öt esztendő adatai szerint folyamatosan csökken. A csúcs – 81 bírságotlással zárult ügygel – 2013-ban volt, a következő három évben ez a szám évente 50–60 között mozgott. A tendencia jelzi, hogy a vállalatok vezetői a versenypiacon egyre nagyobb körültekintéssel és felelősséggel hozzák meg döntéseiket, és nyilván visszatartó ereje van az egyre hatékonyabb versenyhatósági ellenőrzéseknek is.

Bírság a megtévesztő reklámért

Az utóbbi öt esztendőben összesen 330 ügy esetében szabtak ki versenyfelügyeleti bírságot, összesen mintegy 22 milliárd forintot. A múlt év legnagyobb – 600 millió forintos – büntetését a Magyar Telekom Nyrt. kapta. A cég reklámkampányában nem tárgyilagosan, hanem megtévesztő módon hasonlította össze saját és versenytársai mobilinternet-hálózatainak nagyságát. Ezzel hátrányosan befolyásolta versenytársai helyzetét. (Megjegyzés: az ügy bírósági felülvizsgálata folyamatban van).

Hasonló ügybe keveredett a Vodafone Magyarország Zrt. Megtévesztő reklámkampányában „elfelejtette” feltüntetni, hogy készülékeiért az előfizetőnek a hűségidő alatt is havi használati díjat kell fizetnie. A GVH 200 millió forint bírságot rótt ki rá. A többszörösen visszaeső társaság eredetileg 400 millió forint büntetésre számíthatott, ám azért úszta meg feleannyival, mert igazolta „kifogásolt magatartásának” kijavítását.

Ugyancsak fogyasztóvédelmi jogsértésért bírságolta a GVH 105 millió forintra a SANDOZ Hungária Kereskedelmi Kft.-t, mert a gyógyszerceg jogsértően hirdette ACC elnevezésű gyógyszereit; nem az alkalmazási előírások alapján, hanem azokon „túlterjeszkedve” reklámozta a szerek gyógyhatásait.

Az első visszavont fúziós engedély

A fúziós témákban született döntések érdekessége, hogy a GVH a múlt évben először vont vissza fúziós engedélyt, és ehhez kapcsolódóan még bírságot is kiszabott. Ilyen ügy volt az Infineon Technologies AG Cree Fayetteville Inc. feletti irányításszerzésre vonatkozó, valamint a Cree Inc. és Cree Sweden AG teljesítmény- és rádiófrekvencia félvezető üzletágának az Infineon Technologies AG részévé válását engedélyező határozat. A GVH azért szabott ki bírságot is, mert az Infineon Technologies AG kérelmében félrevezetően, hiányosan nyilatkozott az összefonódással érintett piacokról.

Ezzel kapcsolatosan a versenyhivatal felhívja a hasonló ügyekben eljáró cégek figyelmét: az ügyintézés gyorsítása érdekében eddig az egyszerűbb megítélésű ügyekben elsősorban a fuzionáló felek által szolgáltatott adatok alapján döntött, de ezután, törvényi felhatalmazásával élve, az esetleges jogsértések feltárása érdekében, előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatást is végezhet. Jelenleg a GVH előtt lévő legnagyobb horderejű fúziós ügy a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. és az Invitel Távközlési Zrt. közötti összefonódás vizsgálata.

A GVH illetékese hangsúlyozza: a hivatal elé kerülő ügyek elintézésének határidejét a nagymértékben megnövekedett ügyszám ellenére sikerült jelentősen csökkenteni. Évekkel ezelőtt például fúziós ügyekben 36 nap volt az átlagos átfutási idő, amit 2016-ban sikerült 12 napra leszorítani.

A múlt év pontos adata még nem ismert, de tény, már volt több, jól előkészített összefonódási kérelem, amelyet tavaly egyetlen nap alatt jóváhagyott a versenyhatóság. Az ügyintézés gyorsításához jelentősen hozzájárult, hogy az új szabályok szerint az egyszerűbb megítélésű ügyekben már közvetlenül a vizsgálók dönthetnek.

A „hallgatás megtörése”

A Versenyhivatal évek óta fokozott figyelmet fordít a kartellek leleplezésére, illetve azok kialakulásának megelőzésére. Ezzel a céllal két, konkrét példákat tartalmazó kiadványt, „Kartellgyanús közbeszerzés”, illetve „Hogyan maradjon tiszta?” címmel jelentetett meg, segítve ezzel az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket a versenykorlátozást célzó megkeresések elhárításában.

A leleplezés egyre fontosabb eszköze az úgynevezett engedékenységi politika, a „hallgatás megtörése”, amikor a jogsértés feltárásában önként közreműködő cég engedményeket vagy akár felmentést is kaphat a büntetés alól. Az Európai Bizottságnál a kartellügyek mintegy 90 százalékát már így tárják fel.

Nálunk még nehezen szánják el magukat a kartellbe lépett jogsértők az „önvallomásra”, ám nem csekély eredményként könyvelhetjük el, hogy 2004 óta – amióta alkalmazzák – már csaknem ötven „megbánó” élt a lehetőséggel. Az ilyen esetek mintegy 60 százalékában új versenyfelügyeleti eljárás indult.

A „nagyhalak”: bankok és informatikai cégek

A feketelista.hu öt esztendőre visszamenő összesítése szerint a legtöbbször bírságoltak számát

tekintve az informatikai cégek, a bírságok összege szerint pedig a bankok állnak a lista élén. A legtöbbször, hatszor, a Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.-re szabott ki pénzbírságot a GVH, a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t, négyszer, a Telenor Magyarország Zrt.-t és a TVBrands Kft.-t egyaránt háromszor sújtotta pénzbüntetéssel. A bírságok mértékére jellemző, hogy összege 29 alanyál egyenként meghaladta az 500 millió forintot. Az OTB Bank Nyrt. a „rekorder”, 3,922 milliárd forintos összeggel. Az Erste Bank Hungary Zrt. pénzbüntetése 1,725 milliárd forint, a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-é pedig 983 milliárd forint volt.

(TőzsdeFórum 2018. január 21., hétfő)

Magyarok millióinak lett drágább a fűtés: mutatjuk kiket érint

A fűtési szezon kezdetén az a hír járta be a sajtót, hogy a tűzifa 2017-es, jókora áremelkedése súlyosan érintette a felhasználókat. Most a nagy hidegekre való tekintettel megnéztük, hogy mi lehetett a jelenség oka, valamint hogy mi várható idén és a közeljövőben a tűzifa árát illetően.

A Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatal (MEKH) 2015-ös adatai alapján (a 2016-os adatok várhatóan 2018. elején jelennek meg) a lakosság 17,4 százaléka távfűtéssel fűtött, míg 20,7 százalék volt azok száma, akik központi gázfűtést használtak. A legnagyobb arányban, a lakosság 21,5 százaléka egyedi helyiségfűtéssel oldotta meg a hőellátást olyan eszközök felhasználásával, mint például a fa.

Az árverseny győztese

A MEKH adataiból kiderül az is, hogy a felhasznált technológiák kezdenek kiegyenlítődni. A lakosság körében azonban a legtöbben még mindig a hagyományosnak mondható fűtési technikákat helyezik előtérbe. Ennek pedig elsődlegesen gazdasági okai vannak. Korábbi tesztünkben a fűtőanyagok közül a tűzifát, a vezetékes gázt és az áltanos villamos energiát választottuk ki és megnéztük, hogy ezek közül melyik állítja elő a legnagyobb hőenergiát a legkisebb áron.

{{EMBED:infogram_1681ca37-5b7e-4b55-9fe9-269b1cf6027a}}

A győztes akkor (2016-os adatok alapján) és ma is (rekord magas áron) a fa lett, azonban a földgáz árához viszonyítva összéb zárult az olló. Nem szabad ugyanakkor elfejteni, hogy a tűzifával való számolás nem egyszerű feladat. Nem mindegy ugyanis, hogy milyen fáról beszélünk, hiszen az összes fafajtának máshogy alakul a fűtőértéke. Ráadásul arra is fokozottan figyelni kell, hogy mekkora a nedvesség hányada a vásárlásra szánt tűzifának. Ezen felül a felhasználási metódus is igen körülményes, nagy kosszal ját.

Mindezek tetejében a magyarok kedvenc tüzelője évről évre drágul, ráadásul a 2017-es évet vizsgálva, valóban kiugróan magas áremelkedésről lehet beszámolni!

Ezt támasztja alá a Központi Statisztikai Hivatal adatsora is, amin jól látható, hogy 1996 óta a mai napig folyamatos az áremelkedés. Igaz 2007-től 2016-ig az éves árnövekedés egyszer sem lépte át a 200 forintot, ám jött a 2017-es év, amikor is 10 év után először ismét jelentősen megugrott a tűzifa ára.

Azok a fránya költségek

Az elmúlt évtized legnagyobb tűzifa árnövekedésével kapcsolatban kiderült, hogy az emelkedésben nagyrészt a tűzifatermeléshez kapcsolódó bérék és vállalkozási, szolgáltatási díjak növekedése játszik szerepet, de a kereslet növekedése is tapasztalható. Ugyanakkor a kínálati piac is szűkült valamelyest az illegálisan kitermelt vagy importált faanyagmennyiség csökkenése miatt

- mondta el a Pénzcentrumnak Mészáros Péter, a Pilisi Parkerdő Zrt. (PPZ) kommunikációs előadója. Lapunk kíváncsi volt arra is, hogy mit jelent ez az egyes fafajták árára nézve, azonban a Parkerdő tájékoztatás szerint az egyes fafajok árváltozásáról külön adatokkal nem rendelkeznek, mert alapvetően nem a fafaj, hanem méret és faanyag minőség szerinti kategóriákban értékesítik a tűzifát. Kínálatukban vékony és vastag, illetve kemény lombos és lágy lombos választékot

különböztetnek meg. Ezen felül az árnövekedésbe a helyi fűtési szokások, preferenciák (síkvidék-akác, hegyvidék-bükk, gyertyán) is megjelenhetnek.

A tűzifa ára így fajtától függetlenül közel azonos nagyságrendben emelkedett.

Erre számíts 2018-ban

A PPZ szerint a hazai erdőgazdálkodók a fenntartható gazdálkodás miatt folyamatosan biztosítani tudják a lakosság tűzifa igényét a jelenlegi, vagy az azt meghaladó igények mellett is.

Várhatóan az árnövekedés üteme a további időszakban mérséklődni fog a piaci szabályozók és a kialakuló kereslet-kínálati egyensúly hatására

- állítja Mészáros Péter, aki azt tanácsolja, hogy legalább egy évvel a felhasználás előtt érdemes beszerezni a tűzifát, és felhasítva, jól szellőző, fedett helyen tárolni, hiszen a szárazabb fa fűtőértéke jóval magasabb, mint a frissé.

Hazánkban egyébként a lombos fafajok között nincs jelentős fűtőértékbeli különbség. Sokkal inkább a nedvességtartalom vagy a kéreg aránya határozza meg a tűzifa fűtőértékét, valamint fontos szempont a hasíthatóság is. Ezek alapján elsősorban a tölgy, az akác és a bükk tűzifa az igazán keresett.

Nem éri meg feketézni

A PPZ információ alapján az illegálisan kitermelt fa egyáltalán nincs hatással a legális fa árára, hiszen az kizárólag a kitermelés költségeihez és a többi energiahordozó árához igazodik. Persze az illegális forrásból származó fa olcsóbb lehet, de amellett hogy a természetet, és a be nem fizetett ÁFA miatt az államot károsítja,

sok esetben a vásárlót is károsítja a nagy számban előforduló csalások és a reklamációs lehetőségek hiánya miatt.

De mi jut a rászorulóknak?

Évente a PPZ működési területéről jellemzően 3-4 ezer köbméternyi tűzifát igényelnek az önkormányzatok a szociális tűzifa program keretében. Ez a PPZ éves tűzifa termelésének (150 ezer m³) alig harmincheted része, úgyhogy a Parkerdő információ szerint a szociális igény biztonsággal teljesíthető.

A rászorulóknak szánt tűzifaprogram keretén belül egyébként a területekre leginkább jellemző fafaj megtalálható, ez legnagyobb részt tölgyet, csertölgyet, bükköt, akácot, gyertyánt, kőriszt, hársat és nyár fajokat jelent. Ezek kitermelésének ideje azonban a PPZ szerint teljesen változó, a most rendelkezésre álló tűzifa ugyanakkor fakitermelési időszakon belüli, azaz jellemzően szeptember utáni.

Ebből pedig az következik, hogy bár a rászorulók ellátottsága fix, a fűtőérték tekintetében mégis hagynak kivétne valót maguk után ezek a szállítmányok, azok ugyanis koránt sem száradtak legalább - az ajánlásoknak megfelelően - egy évig.

(Pénzcentrum 2018. január 21., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás – 2018. 3. hét (XI. évfolyam)

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatos Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)